

Gemeente

IJsselstein

PROGRAMMABEGROTING 2023

fulcotheater

stadhuis

VOORWOORD

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2023 van de gemeente IJsselstein aan. De begroting beschrijft wat het college in 2023 wil doen en wat dat mag kosten. Het coalitieakkoord 2022-2026 vormt de basis van deze begroting. Ook de meicirculaire 2022 is in deze begroting verwerkt.

Sterke start

Aanvankelijk waren de financiële vooruitzichten tijdens de verkiezingen zeer matig. Vanuit het Rijk was veel onduidelijkheid over de rijksbijdrage de komende jaren. Gelukkig heeft de meicirculaire veel duidelijkheid verschaft. Uit de uitwerking hiervan bleek dat de positieve ontwikkeling van het accres aanzienlijk hoger is dan was aangegeven in de Maartbrief 2022. Dit geeft voor het eerst sinds tijden financiële ruimte en stelt ons in staat voortvarend te starten met de uitvoering van het coalitieakkoord. We investeren bijvoorbeeld extra in de woningbouw en openbare ruimte, maar blijven ook goede voorzieningen en goede dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers bieden. Hiermee blijft IJsselstein een prachtige plaats om in te wonen, ondernemen en recreëren.

Forse stijging prijzen

Helaas zien we niet alleen onze rijksinkomsten toenemen. Ook de kosten van onder andere energie en grondstoffen stijgen landelijk fors. Ondanks dat deze kosten niet volledig te voorspellen zijn spelen we hier wel op in. We reserveren middelen in de stelpost voor loon- en prijsontwikkelingen om de stijgende kosten te dekken en stabiel beleid te blijven voeren. De kosten voor de riool- en afvalverwerking stijgen ook sterk. Gelukkig zien we kans een deel van deze kostenstijging komende jaren op te vangen vanuit de egalisatiereserve rioolheffing. Hierdoor kunnen wij de stijging van de riool- en afvalstoffenheffing voor onze inwoners en ondernemers beperken. Voor een meerpersoonshuishouden betekent dit een beperkte stijging van € 4,60 per maand. Om de nadelige consequenties van de inflatie voor onze inwoners verder te dempen blijven we het Rijksbeleid volgen. Hiermee voorkomen we waar mogelijk dat inwoners in ernstige financiële problemen belanden.

Ontwikkeling Sociaal domein

De druk op onze sociale voorzieningen blijft onverminderd hoog. De kosten voor de jeugdzorg en Wmo blijven toenemen. Daarom blijven we ook komende periode kijken hoe we goede ondersteuning kunnen blijven leveren en tegelijkertijd grip op de kosten houden. We gebruiken komend jaar om onze inzet en het beschikbare budget in balans te brengen. Dit zorgt dat goede zorg beschikbaar is én blijft voor de mensen die het nodig hebben. Met dit doel vervalt de taakstelling op Jeugd en Wmo.

Samen vóór IJsselstein

In lijn met het coalitieakkoord willen wij uw gemeenteraad ruimte bieden voor initiatieven. Daarom hebben we in 2023 een incidentele stelpost van € 100.000 opgenomen voor initiatieven vanuit de raad. Dit stelt u als raad in staat om de begroting op voor u essentiële punten aan te vullen. Samen vóór IJsselstein!

IJsselstein, 27 september 2022

Het college van IJsselstein

INHOUDSOPGAVE

FINANCIËLE SAMENVATTING	1
LEESWIJZER.....	7
BELEIDSBEGROTING	9
BESTUUR EN ORGANISATIE - PROGRAMMA 1	9
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID - PROGRAMMA 2	15
WONEN EN RUIMTE - PROGRAMMA 3.....	19
ONDERWIJS, SPORT EN CULTUUR - PROGRAMMA 4	29
INKOMEN, JEUGD EN WMO - PROGRAMMA 5	35
OVERHEAD – PROGRAMMA 6	41
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN – PROGRAMMA 7.....	43
ONVOORZIEN – PROGRAMMA 8	45
VPB – PROGRAMMA 9	47
PARAGRAFEN	49
LOKALE HEFFINGEN	49
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	57
ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	67
FINANCIERING	71
BEDRIJFSVOERING	75
VERBONDEN PARTIJEN.....	79
GRONDBELEID.....	111
SUBSIDIEVERLENING	113
FINANCIËLE BEGROTING	115
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	115
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	116
INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	120
STRUCTURELE MUTATIES RESERVES	122
INVESTERINGEN	124
RESERVES EN VOORZIENINGEN	126
GEPROGNOSTICEERDE BALANS	128
JAARLIJKS TERUGKERENDE ARBEIDSKOSTEN	130
KERNGEGEVENS	132
EMU-SALDO.....	133
TABELOVERZICHT	134

FINANCIËLE SAMENVATTING

In deze samenvatting geven wij inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente. Het meerjarig saldo uit de begroting 2022 is hiervoor het vertrekpunt. De wijzigingen ten opzichte van dit saldo worden in de programma's toegelicht.

Financieel perspectief

Het financieel perspectief voor de komende 3 jaar is positief. Dit is inclusief de uitwerking van het coalitieakkoord en alle overige kosten. Vanaf 2026 verandert dit beeld sterk en komen we uit op een saldo van € 3,5 miljoen negatief. Dit wordt ook wel het ravijnjaar genoemd en is een direct gevolg van de gewijzigde normeringsmethodiek van het Gemeentefonds. De minister van Binnenlandse Zaken heeft laten weten dat zij op z'n vroegst in de septembercircularis aangeeft hoe gemeenten hiermee om moeten gaan. Vooralsnog verwachten we dat het Rijk gemeenten voor het ravijn gaat compenseren. We volgen het Rijksbeleid op de voet en blijven u informeren bij ontwikkelingen.

Tabel 1 Financiële samenvatting - Financieel perspectief op hoofdlijnen

Financieel perspectief op hoofdlijnen				
	2023	2024	2025	2026
Saldo primitief	879.177	415.715	18.446	-7.015
Saldo Meicirculaire 2022	4.054.708	4.976.237	5.704.237	1.338.237
Saldo Autonoom en correcties	-1.561.608	-1.591.386	-1.599.588	-1.546.445
Saldo Stelposten	-974.000	-1.725.000	-1.725.000	-1.825.000
Saldo Coalitieakkoord	-1.988.053	-1.723.544	-1.606.147	-1.465.234
Saldo Nieuw beleid buiten coalitieakkoord	-294.883	-144.159	-25.000	-25.000
Totaal saldo	115.341	207.863	766.948	-3.530.457

Meicirculaire 2022

De Meicirculaire 2022 Gemeentefonds is in onze begroting verwerkt. Zoals eerder met u gedeeld heeft de circulaire een positief effect op onze begroting. Helaas zien we wel dat de rijksbijdrage in 2026 met ruim € 4 miljoen afneemt ten opzichte van het voorgaande jaar.

Tabel 2 Financiële samenvatting - Meicirculaire 2022

Meicirculaire 2022				
	2023	2024	2025	2026
Verhoging algemene uitkering meicirculaire	8.148.517	7.607.517	8.274.517	3.480.517
Verlaging stelpost algemene uitkering jeugdhulp	-1.584.138	-	-	-
Ophogen budget salariskosten BOA's i.v.m. extra gelden	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Aanpassen budget participatiewet	152.000	160.000	177.000	190.000
In rekening brengen eigen bijdrage huishoudelijke hulp	-	-	102.000	104.000
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-2.000.671	-1.950.280	-1.900.280	-1.900.280
Stelpost achteruitgang algemene uitkering	-626.000	-806.000	-914.000	-501.000
Saldo Meicirculaire 2022	4.054.708	4.976.237	5.704.237	1.338.237

Autonom en correcties

Autonome ontwikkelingen en correcties zijn ontwikkelingen die doorgevoerd moeten worden in de programmabegroting om onze taken goed uit te kunnen blijven voeren. Deze ontwikkelingen vloeien bijvoorbeeld voort uit wet- en regelgeving, verwerkingsfouten en veranderende omstandigheden.

Tabel 3 Financiële samenvatting - Autonom en correcties

Autonom en correcties				
	2023	2024	2025	2026
Correctie oude stelpost jeugdgelden 1ste toekenning	-617.000	-617.000	-617.000	-617.000
Correctie kosten en doorbelasting uren initiatieven derden RO	-385.000	-385.000	-385.000	-385.000
Correctie te hoog geraamde inkomsten straatparkeren	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
Verhoging reiskostenvergoeding (19 naar 23 cent)	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
GIJnet	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Arbodienst	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Digitale telefooncentrale (extra kosten t.o.v. huidig)	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Correctie dubbele afboeking compensabele BTW BSR	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Correctie afwaardering werkbudget mobiliteit	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Kantoorartikelen	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Correctie negatief begrote lasten	-68.432	-76.295	-68.425	-68.424
Panden verkocht, uit begroting	-1.776	-1.776	-1.776	479
ICT Consultancy	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Kosten E-depot archief	-	-15.000	-15.000	-15.000
Actualisatie investeringsplanning	-47.400	-54.315	-70.387	-19.500
Areaaluitbreiding OZB	25.000	25.000	25.000	25.000
Saldo Autonom en correcties	-1.561.608	-1.591.386	-1.599.588	-1.546.445

Stelposten

Niet alle kosten zijn gelijk volledig toe te rekenen. In dit geval kan een stelpost gevormd worden om het budget op te plaatsen.

Tabel 4 Financiële samenvatting - Stelposten

Stelposten				
	2023	2024	2025	2026
Stelpost loon- en prijsontwikkeling verhoging voor energielasten	-1.050.000	-1.050.000	-1.050.000	-1.050.000
Vrijval stelpost onvoorziene risico's	1.000.000	1.000.000	1.000.000	900.000
Stelpost voortgang coalitieakkoord	-	-200.000	-200.000	-200.000
Stelpost ambtelijke bezetting op sterkte	-924.000	-1.475.000	-1.475.000	-1.475.000
Saldo Stelposten	-974.000	-1.725.000	-1.725.000	-1.825.000

Coalitieakkoord

De doorrekening van het coalitieakkoord is in de begroting opgenomen. In onderstaand overzicht worden de inkomsten en uitgaven meerjarig per programma benoemd.

Tabel 5 Financiële samenvatting - Coalitieakkoord

Coalitieakkoord				
	2023	2024	2025	2026
Bestuur en organisatie				
Mogelijk maken thuisbezorgen identiteitsbewijzen	-14.700	-12.450	-12.450	-12.450
Bijdrage inwoner opsturen identiteitsbewijzen	14.700	12.450	12.450	12.450
Saldo Bestuur en organisatie	-	-	-	-

Coalitieakkoord				
	2023	2024	2025	2026
Openbare orde en veiligheid				
Opleiding, training en persoonlijke Beschermingsmiddelen BOA's	-47.500	-17.500	-17.500	-17.500
Extra Jongerenontmoetingsplaats	-5.000	-5.000	-	-
Saldo Openbare orde en veiligheid	-52.500	-22.500	-17.500	-17.500
Wonen en ruimte				
Inzet binnenstedelijke woningbouwprojecten	-210.000	-210.000	-210.000	-210.000
Inzet projectteam buitenstedelijke woningbouwprojecten	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
Experimenteren met woonvormen	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Extra formatie voor wonen	-123.753	-123.753	-123.753	-123.753
Utrechtsestraat en Benschopperstraat fietsvrij	-	-10.000	-	-
Verkeerscirculatieplan binnenstad	-5.000	-	-	-
Autovrij Vingerhoekhof	-	-20.000	-	-
Onderzoek beveiligde fietsenstalling inclusief elektrisch opladen	-	-	-50.000	-
Streven naar aansluiting Nieuwegein-Zuid	-50.000	-	-	-
Snellere OV-verbindingen regio	-10.000	-	-	-
Snellere fietsverbindingen regio	-	-61.000	-68.700	-139.638
Verkeersveiligheid	-100.000	-100.333	-220.267	-20.950
Inrichten 30km zones woonwijken	-	-	-	-9.583
Onderzoek herinrichten rotonde Nelson Mandelaplein	-20.000	-	-	-
Aanvullende inzet duurzaamheid	-222.897	-334.346	-334.346	-334.346
Aanvullende rijksmiddelen duurzaamheid	222.897	334.346	334.346	334.346
Aandacht hotspots groenvoorziening	-50.000	-50.000	-	-
App voor inwoners opmerkingen/klachten openbare ruimte	-58.000	-26.500	-26.500	-26.500
Onderzoek verbreden park- en recreatiefunctie kasteelterrein	-	-10.000	-	-
Stimuleren bewustwording en educatie	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
Onderzoeken en ter 'adoptie' aanbieden groenstroken	-30.000	-	-	-
Voldoende legen afvalbakken in openbare ruimte	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Inventariseren zaken aanpakken voor verbeterde binnenstad	-60.000	-60.000	-	-
Economische visie actualiseren	-30.000	-	-	-
Faciliterend evenementenbeleid	-20.000	-	-	-
Herinrichten parkeerplaats sportvelden	-	-	-50.000	-5.750
Onderzoeken intensiveren van stadsmarketing	-10.000	-	-	-
Voordeel toeristenbelasting	-	52.000	52.000	52.000
Verhogen bijdrage stadsmarketing uit inkomst toeristenbelasting	-	-12.000	-12.000	-12.000
Onderzoeken benodigde aanpassingen kostendekkende leges	-50.000	-	-	-
Kostendekkend maken leges Afvalstoffenheffing	433.343	430.034	515.865	443.732
Kostendekkend maken leges Rioolheffing	275.457	268.107	272.307	272.307
Saldo Wonen en ruimte	-553.954	-369.445	-357.048	-216.135
Inkomen, jeugd en Wmo				
Meer inzet op preventie (projecten)	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Opstellen armoedebeleidsplan	-30.000	-	-	-
Opstellen woonzorgvisie	-75.000	-75.000	-	-
Continueren werkplekken o.a. via WESS	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Bestrijding eenzaamheid	-150.000	-100.000	-100.000	-100.000

Coalitieakkoord				
	2023	2024	2025	2026
Samenwerking lokaal werkteam en lokale ondernemers versterken	-15.000	-15.000	-	-
Vervallen taakstelling Jeugd en Wmo	-800.000	-800.000	-800.000	-800.000
Saldo Inkomen, jeugd en Wmo	-1.125.000	-1.095.000	-1.005.000	-1.005.000
Overhead				
Regelmatige momenten voor klanttevredenheidsonderzoeken	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
LEAN onderzoek efficiency ambtelijke organisatie	-60.000	-30.000	-30.000	-30.000
Inzet basishorizontale Baseline Informatiebeveiliging Overheid	-111.449	-111.449	-111.449	-111.449
Onderzoeken mogelijke extra inkomstenbronnen	-	-10.000	-	-
Saldo Overhead	-183.449	-163.449	-153.449	-153.449
Algemene dekkingsmiddelen				
Afschaffen hondenbelasting	-73.151	-73.151	-73.151	-73.151
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	-73.151	-73.151	-73.151	-73.151
Totaal Coalitieakkoord	-1.988.053	-1.723.544	-1.606.147	-1.465.234

Nieuw beleid buiten coalitieprogramma

Buiten het coalitieakkoord zijn er nog enkele zaken die komende tijd onze aandacht vragen. Hiervan hebben we een inventarisatie opgenomen. Om dit vanuit uw raad aan te kunnen vullen hebben we een stelpost van € 100.000 opgenomen. Hiermee kunnen incidentele initiatieven vanuit uw raad gedekt worden.

Tabel 6 Financiële samenvatting - Nieuw beleid buiten coalitieakkoord

Nieuw beleid buiten coalitieakkoord				
	2023	2024	2025	2026
Digitalisering P&C producten	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000
Actualiseren Woonvisie	-	-30.000	-	-
Inzet recruiter	-111.449	-55.724	-	-
Inzet erfgoed	-33.435	-33.435	-33.435	-33.435
Taken erfgoed terug vanuit OdrU	-	-	33.435	33.435
Middelen OZA ombuigen voor Nota jeugd, jeugdteam en VE	150.000	150.000	150.000	150.000
Middelen OZA ombuigen voor Nota jeugd, jeugdteam en VE	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Pilot stimuleren gelijke kansen in het onderwijs	-50.000	-	-	-
Saldo Nieuw beleid buiten coalitieakkoord	-294.883	-144.159	-25.000	-25.000

Ontwikkeling Algemene reserve en weerstandsv Vermogen

Tabel 7 Financiële samenvatting - Incidentele weerstandscapaciteit (in €)

Incidentele weerstandscapaciteit (in €)					
	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve					
Saldo per begin van het boekjaar	3.411.194	5.155.436	8.890.395	9.005.736	9.213.599
Geraamde mutaties via de reguliere exploitaties	-	-	-	-	-
Geraamde resultaat verkoop bedrijvenparkontwikkeling de Kroon	-	1.781.291	-	-	-
Geraamde mutaties via de balans/resultaatbestemming	1.744.242	1.953.668	115.341	207.863	766.948
Saldo per einde van het betreffende boekjaar	5.155.436	8.890.395	9.005.736	9.213.599	9.980.547

Incidentele weerstandscapaciteit (in €)					
	2022	2023	2024	2025	2026
Reserve decentralisaties					
Saldo per begin van het boekjaar	1.529.529	1.819.167	1.819.167	1.819.167	1.819.167
Geraamde mutaties via de reguliere exploitaties	-180.833	-	-	-	-
Geraamde mutaties via de balans/resultaatbestemming	470.471	-	-	-	-
Saldo per einde van het betreffende boekjaar	1.819.167	1.819.167	1.819.167	1.819.167	1.819.167
Totaal incidentele weerstandscapaciteit per eind boekjaar	6.974.603	10.709.562	10.824.903	11.032.766	11.799.714

Het totaal van geïdentificeerde risico's voor 2023 bedraagt circa € 4,6 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is per eind 2023, circa € 10,7 miljoen. Hiermee komt de factor weerstandsvermogen op 2,3. Hierin is de dotatie van het resultaat van de verkoop van de gronden rond de A2-zone/De Kroon meegenomen.

De factor weerstandsvermogen neemt in de jaren erna, inclusief dotatie De Kroon, toe tot 2,5 in 2026. De risico's dalen met name door het wegvallen van het risico voor de herverdeling van het gemeentefonds. Met de factor weerstandsvermogen van 2,3 voldoen we aan de gestelde norm van 1,5.

Provincie en toezicht

De provincie houdt via onze begroting en jaarrekening toezicht op de gemeentelijke financiële positie. Onderdeel van het toezicht is de controle of onze begroting 'structureel sluitend' is. Hierbij wordt beoordeeld of wij structurele lasten met structurele baten dekken. Dit geeft aan dat de structurele lasten, bij gelijkblijvende omstandigheden, ook op de langere termijn gedekt kunnen worden.

Om aan de vereisten voor het minimale 'repressieve' begrotingstoezicht te voldoen moet de begroting minimaal structureel sluitend zijn in het eerste of laatste jaar. In de onderstaande tabel kunt u lezen dat onze begroting in 2023 structureel sluitend is en we hiermee aan de eis voldoen. In de financiële begroting vind u onder 'Incidentele baten en lasten' de uiteenzetting van het structurele saldo.

Tabel 8 Financiële samenvatting - Structureel begrotingssaldo

Structureel begrotingssaldo				
	2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo	115.341	207.863	766.948	-3.530.457
Saldo incidentele baten en lasten	259.671	251.010	50.000	0
Totaal	375.012	458.873	816.948	-3.530.457

LEESWIJZER

De begroting is opgebouwd uit twee delen. De beleidsbegroting en de financiële begroting.

Beleidsbegroting

Vanaf pagina 9 zijn de programma's opgenomen. De (verplichte) paragrafen zijn opgenomen vanaf pagina 49.

Per programma wordt de volgende indeling gehanteerd:

Wat willen we bereiken in de bestuursperiode 2022-2026?

Hier gaan we in op de beoogde effecten van het programma. Deze effecten sluiten aan bij het coalitieprogramma.

Wat zijn de speerpunten in 2023?

De speerpunten voor 2023 worden weergegeven en vertaald in acties die we in dit jaar uitvoeren. Deze worden opgenomen in de kwartaalrapportages. De rapportages geven aan in welke mate we op weg zijn naar het resultaat.

Alle gemeenten zijn verplicht een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Bij sommige programma's nemen we naast de verplichte beleidsindicatoren ook overige indicatoren en kengetallen op. Dit zijn indicatoren die specifiek betrekking hebben op ons eigen beleid.

Wat mag het kosten?

Het meerjarig financieel beeld toont de lasten en baten van het programma. Het verschil tussen de nieuwe begroting en de actuele begroting van het voorgaande jaar wordt toegelicht. Hierbij betekent:

- Een + voor het getal een toename van de baten of daling van de uitgaven;
- Een – voor het getal een daling van de baten of toename van de uitgaven.

Aan het slot van elk programma zijn, indien van toepassing, de verplichte beleidsindicatoren opgenomen. Bij de verplichte beleidsindicatoren wordt een vergelijking gemaakt tussen de cijfers van IJsselstein en die van de groep gemeenten tussen 25.000 en 50.000 inwoners. Dit vergroot de vergelijkbaarheid. Tegelijkertijd moet er rekening mee worden gehouden dat ook deze groep gemeenten qua structuur en omgeving zeer divers is.

Financiële begroting

Vanaf pagina 115 is de financiële begroting opgenomen. Hier staan onder andere het overzicht van baten en lasten, het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld, de uiteenzetting van de financiële positie en kerngegevens.

BELEIDSBEGROTING

BESTUUR EN ORGANISATIE - PROGRAMMA 1

Omschrijving programma

Dit programma gaat over de relatie tussen de inwoners van de gemeente en het gemeentebestuur en de manier waarop het gemeentebestuur daaraan vorm en inhoud geeft. Het besturen van de gemeente is in handen van de raad, het college en de burgemeester. De raad wordt direct gekozen door de inwoners en is daardoor een vertegenwoordiging van die inwoners. De (leden van de) raad en raadscommissies worden ondersteund door de griffie.

De raad stelt de grote lijnen van het beleid vast, het college en (soms) de burgemeester voeren het beleid uit. De raad controleert of en in welke mate de gemaakte afspraken zijn nagekomen. De burgemeester heeft ook eigen (wettelijke) taken. Dat beleid bepaalt de burgemeester zelf. De raad mag de burgemeester daar vragen over stellen. De ambtelijke organisatie ondersteunt en adviseert het gemeentebestuur (raad, college en burgemeester).

Dit programma heeft een relatie met de volgende thema's uit het coalitieakkoord 2022-2026:

- ◆ Bestuur en organisatie
- ◆ Financiën
- ◆ Veiligheid
- ◆ Dienstverlening, communicatie, participatie
- ◆ Regionale samenwerking

1. Wat willen we bereiken in de bestuursperiode 2022-2026?

Het rapport 'Toekomstperspectief IJsselstein 2040' beschrijft hoe IJsselsteiners aankijken tegen de thema's identiteit, wonen en leven, voorzieningen, ondernemen, scholing, duurzaamheid en mobiliteit. Dit is bruikbaar om te bepalen welk scenario past bij de wijze waarop de gemeente haar taken uitvoert en hoe ze daarbij samenwerkt in de stad, de regio en met andere partners.

Uitgangspunt is een zelfstandig IJsselstein dat samenwerkt met andere gemeenten als dit nadrukkelijk meetbare voordelen oplevert. Onze eigenheid en het behoud van onze prachtige voorzieningen tegen een (relatief) gelijkblijvende belastingdruk staan voorop.

Op basis van het Inrichtingsplan IJsselstein 2019 startte IJsselstein met de opbouw van een slagvaardige ambtelijke organisatie. De eerste jaren lag het accent vooral op het opbouwen van de nieuwe organisatie en het op orde brengen van de basis. De kernwaarden 'klantgericht, betrokken, samenwerken en verantwoordelijk' stonden en staan daarbij nog steeds centraal. In het kader van de organisatieontwikkeling gaan we de basis verder op orde brengen (borgen) en uitbouwen. Daarbij krijgt de relatie tussen de gemeentelijke organisatie, het gemeentebestuur (raad, college, burgemeester), de inwoners, de ondernemers en de organisaties in de gemeente extra aandacht.

'Gemeente IJsselstein klaar
voor de toekomst.
Huishoudboekje duurzaam
op orde.'

De ambtelijke organisatie (GIJS genoemd) heeft te maken met een steeds meer uitbreidend takenpakket. De rijksoverheid wijst de gemeente taken toe, vaak met onvoldoende financiële middelen. Ook moet de gemeente een bijdrage leveren aan landelijke opgaven zoals de energietransitie, de woningbouwopgave, de opvang van vluchtelingen en de uitvoering van de Omgevingswet. Dit heeft gevolgen voor de werklast/werkdruk van de medewerkers. Om goed in te kunnen blijven spelen op de extra taken en opgaven, en die accuraat en snel kunnen oppakken en uitvoeren, willen we als goed werkgever, investeren in de capaciteit van onze ambtelijke organisatie. We vinden het belangrijk dat de medewerkers met plezier in de GIJS-organisatie werken.

Financiën

We geven we niet meer geld uit dan we binnenkrijgen. Zowel de jaarbegroting als de meerjarenbegroting is sluitend. Het financieel meerjarig perspectief van de gemeente bevat veel onzekerheid. De gevolgen van de herijking van het gemeentefonds en de compensatie voor de jeugdtaken zijn onzeker. Ook zien we op zichzelf staande ontwikkelingen die mogelijk ons saldo gaan beïnvloeden.

Bij de uitvoering van ons beleid staan we voor de opgave om duurzaam financieel gezond te blijven. Lastenverzwaring mag niet meer zijn dan indexering en/of inflatiecorrectie. Doorberekende diensten zijn in principe (maximaal) kostendekkend. De prioriteiten voor deze collegeperiode liggen bij het realiseren van ons woningbouwprogramma en een reële begroting voor het sociaal domein. Daar wordt extra in geïnvesteerd. Ruimte voor nieuw beleid wordt gevonden door keuzes en prioriteiten in het bestaand beleid te maken.

Regionale samenwerking

Onze gemeente werkt veel samen. We participeren in gemeenschappelijke regelingen zoals de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU), Veiligheidsregio (VRU), Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU), Werk en Inkomen Lekstroom (WIL), Belastingensamenwerking Rivierenlanden (BSR), Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC) of Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN). En in andere samenwerkingsverbanden, zoals de U-10 netwerkorganisatie, de regionale Backoffice Lekstroom (sociaal domein) en het inkoopbureau Midden Nederland (IBMN). Daarnaast zijn publieke taken ondergebracht bij stichtingen, vennootschappen en andere samenwerkingsvormen en besteden we opdrachten uit aan externe partijen.

Dienstverlening, communicatie, participatie

Wij stellen inwoners, ondernemers en organisaties voorop. We gaan onze dienstverlening verder verbeteren waarbij de menselijke maat leidend blijft. "Ja, tenzij ..." is onze standaard reactie bij contacten met de IJsselsteiners. Bewoners kennen hun buurt of wijk het beste. Zij weten wat er leeft. Ondernemers kijken altijd vooruit om elke kans op verbetering aan te pakken en organisaties zijn door gebundelde krachten sterk. Wij geloven in de kracht en de creativiteit van de samenleving en het eigen initiatief. Wij willen dat inwoners, ondernemers en organisaties meepraten en meebeslissen op initiatieven die hen raken en initiatieven die zij zelf ontplooiën. Door taken los te laten en een sterke samenwerkingspartner te zijn werken we samen aan oplossingen met een breed draagvlak. Dát is de houding, die we in onze herijkte, participatieve werkwijze zullen leren aannemen en waarmee we na de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan werken.

Cybercriminaliteit

De gemeente moet als organisatie alert zijn op cybercriminaliteit. De gemeente beschikt over zeer veel data van inwoners en medewerkers. Wij vinden het van groot belang dat privacygevoelige gegevens goed worden beschermd en dat de gemeente voldoet aan het beveiligingsniveau van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

2. Wat zijn de speerpunten in 2023?

Tabel 9 Programma 1 - Speerpunten

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Efficiënter werken	Opstarten pilot LEAN-trajecten.	Werkproces(sen) zoveel mogelijk ontdoen van overbodige stappen.
Het gebruik van één normenkader en daarmee het versterken van de informatieveiligheid binnen de gemeente.	Uitvoering geven aan 22 verbeteracties.	Zoveel mogelijk voldoen aan basisnormenkader Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).
Vergroten kostendekkendheid leges/heffingen.	Onderzoeken benodigde aanpassingen en tarieven leges/heffingen om tot zoveel mogelijk kostendekkend tarief te komen.	Kostendekkende leges marktgelden, burgerzaken, APV, omgevingsvergunning, afvalstoffenheffing en rioolheffing.
Toegankelijke en transparante overheid	Uitwerken plan van aanpak en uitvoeringsprogramma WOO.	Ontsluiten van gegevens.
Meer inkomsten genereren	Onderzoeken mogelijke extra inkomstenbronnen.	Inzicht in en benutten van extra inkomstenbronnen.
Meer tevreden inwoners, ondernemers en organisaties over klantcontact en dienstverlening.	Uitvoeren meting (periodiek) klanttevredenheidsonderzoek.	Inzicht in klanttevredenheid en mate waarin we voldoen aan servicenormen.
Eenvoudiger melden van opmerkingen/klachten openbare ruimte.	Onderzoeken portalen meldingen openbare ruimte.	Inzicht in (on)mogelijkheden van afhandeling en analyse meldingen openbare ruimte.

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Uitbreiden dienstverlening burgerzakenproducten.	Contracteren partij voor thuisbezorging van waardedocumenten.	Mogelijk maken om identiteitsbewijzen (rijbewijzen, paspoorten) thuis te bezorgen tegen betaling.
Ervaring opdoen met de herijkte participatieve werkwijze	Stapsgewijs invoeren van de werkwijze met duidelijke startnotities en spelregels en hanteren van de Handreiking Omgevingsdialoog voor Initiatiefnemers in het kader van de Omgevingswet.	Kwalitatief betere besluitvorming rond projecten door (groepen) inwoners vroegtijdig te betrekken bij beleid en projecten.

3. Prestatie-indicatoren

BBV-beleidsindicatoren

Niet van toepassing op dit programma.

Tabel 10 Programma 1 - Overige indicatoren en kengetallen

Onderwerp	Gewenst resultaat	Doel 2023
Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)	Zoveel mogelijk voldoen aan basisnormenkader Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).	Van 67% naar 74% implementatie beheersmaatregelen.

4. Wat mag het kosten?

Tabel 11 Programma 1 - Wat mag het kosten

Bestuur en organisatie	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	2.545.483	-11.786	2.533.697	2.493.729	2.493.643	2.493.556
Baten	429.879	0	429.879	429.879	429.879	429.879
Saldo voor mutaties reserves	2.115.604	-11.786	2.103.818	2.063.850	2.063.764	2.063.677
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0		0
Onttrekking aan reserves	43.938	-35.750	8.188	8.188	8.188	8.188
Saldo na mutaties reserves	2.071.666	23.964	2.095.630	2.055.662	2.055.576	2.055.489

Binnen dit programma zijn er geen significante afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022.

5. Verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar pagina 79.

- ◆ Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN)
- ◆ Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- ◆ Vitens

6. Kaderstellende documenten

- ◆ coalitieakkoord 2022 - 2026
- ◆ Inrichtingsplan IJsselstein 2019
- ◆ Rapport Toekomstperspectief IJsselstein 2040
- ◆ Gemeentebeleidsmonitor 2021
- ◆ Verordening regelende de procedures op het gebied van burgerparticipatie in de gemeente IJsselstein 2003
- ◆ Beleidsplan Burgerparticipatie en de participatieladder 2011
- ◆ Nota Participatiebeleid 2019
- ◆ Plan van aanpak participatieve werkwijze 2021
- ◆ Visie op dienstverlening 2022

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID - PROGRAMMA 2

Omschrijving programma

Het programma Openbare Orde en Veiligheid richt zich op veiligheid als een van de kerntaken van de gemeentelijke overheid. Deze kerntaak kan niet zonder een integrale aanpak wat verwoord is in het integraal veiligheidsbeleid. Wij ondernemen bij de aanpak van de veiligheidsthema's op alle onderdelen van de veiligheidsketen actie. De veiligheidsketen bestaat uit pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Daarbij stimuleren wij burgers, bezoekers, ondernemers en veiligheidspartners om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid binnen de gemeente.

Dit programma heeft een relatie met de volgende thema's uit het coalitieakkoord 2022-2026:

- ◆ Veiligheid
- ◆ Leefomgeving/openbare ruimte
- ◆ Welzijn en sport

1. Wat willen we bereiken in de bestuursperiode 2022-2026?

Samen zijn we verantwoordelijk voor een veilig IJsselstein. De gemeente, politie, inwoners, ondernemers en organisaties werken samen aan een veilig en leefbaar IJsselstein.

Inwoners en bezoekers van onze stad moeten onbezorgd over straat kunnen lopen; geen donkere paden en lanen; goed beveiligde bedrijventerreinen, cameratoezicht op hotspots tegen overlast en hulpverleners met een goede uitrusting en goed materieel.

'Een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers.'

Ook aandacht voor cybercriminaliteit is belangrijk, want criminelen verleggen steeds meer hun werkveld naar het internet. We willen inwoners bewust maken van de gevaren op het internet zodat zij minder snel het slachtoffer worden van deze vorm van criminaliteit.

2. Wat zijn de speerpunten in 2023?

Tabel 12 Programma 2 - Speerpunten 2023

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Effectieve inzet van boa's, zodat er strakker wordt gehandhaafd door te investeren op professionalisering.	Intensiveren doorontwikkeling kennis en kunde van de boa's door opleiding, training en persoonlijke beschermingsmiddelen. Besluit mogelijke uitbreiding (RTGB) bevoegdheden boa's.	Verbetering in het naleefgedrag van de inwoners. Boa's werken volgens het vast te stellen bevoegdhedenbeleid.
Voldoende plekken voor jongeren om elkaar te ontmoeten zonder overlast te veroorzaken.	Inventariseren van de behoefte aan ontmoetingsplekken. Samen met jongeren, boa's en wijkagenten ontmoetingsplaatsen (JOP) creëren	Jongeren kunnen elkaar ontmoeten zonder overlast te veroorzaken en een afname van overlast in brongebied.

3. Prestatie-indicatoren

a. BBV-beleidsindicatoren

Tabel 13 Programma 2 - BBV-beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicator	IJsselstein	Gemiddelde van gemeenten met grootte tussen 25.000 en 50.000 inwoners	Eenheid	Tijdvak data
Verwijzingen Halt	2	6	Aantal per 10.000 jongeren	2021
Winkeldiefstallen	4,4	10.15	Aantal per 1.000 inwoners	2021
Geweldsmisdrijven	99	Gegevens niet beschikbaar	Aantal per 1.000 inwoners	2021
Diefstallen uit woning	2,39	2.59	Aantal per 1.000 inwoners	2022
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	30,16	33.82	Aantal per 1.000 inwoners	2021

b. Overige indicatoren en kengetallen

Tabel 14 Programma 2 - Overige indicatoren en kengetallen

Onderwerp	Gewenst resultaat	Doel 2023
Realiseren Jongerenontmoetingsplek (JOP)	Realisatie extra JOP	1

4. Wat mag het kosten?

Tabel 15 Programma 2 - Wat mag het kosten

Openbare orde en veiligheid	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	3.533.272	-50.611	3.482.661	3.428.241	3.389.537	3.403.430
Baten	125.000	-125.000	0	0	0	0
Saldo voor mutaties reserves	3.408.272	74.389	3.482.661	3.428.241	3.389.537	3.403.430
Toevoeging aan reserves	22.483	0	22.483	22.483	22.483	22.483
Onttrekking aan reserves	108.786	-49.183	59.603	37.970	4.595	19.700
Saldo na mutaties reserves	3.321.969	123.572	3.445.541	3.412.754	3.407.425	3.406.213

Tabel 16 Programma 2 - Toelichting belangrijkste afwijkingen

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Openbare orde en veiligheid	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
Toelichting afwijkingen voor bestemming			
Indexatie	De prijsgevoelige budgetten zijn met 3% geïndexeerd om de inflatie te compenseren.	-66.072	
Projectleider tegengaan jonge aanwas	In 2022 is een Projectleider tegengaan jonge aanwas ingehuurd op basis van subsidie vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De subsidieaanvraag voor 2023 is inmiddels gestart, maar is nog niet toegekend. Daardoor zijn in 2023 deze middelen nu niet begroot.	125.000	-125.000
Intensiveren doorontwikkeling boa's	We intensiveren de doorontwikkeling van kennis en kunde van de boa's. Dit doen we door het aanbieden van opleidingen, trainingen en de aanschaf van persoonlijke beschermingsmiddelen. Dit leidt tot een verbetering in het naleefgedrag van de inwoners.	-47.500	
Groot onderhoud	De begrote kosten voor groot onderhoud fluctueren jaarlijks. In 2023 zijn de verwachte onderhoudskosten voor de brandweerkazerne lager dan in 2022.	32.637	
Extra Jongerenontmoetingsplaats	We inventariseren de behoefte aan ontmoetingsplekken. Samen met jongeren, boa's en wijkagenten creëren we een nieuwe ontmoetingsplaats. Daardoor kunnen jongeren	-5.000	

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Openbare orde en veiligheid	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
	elkaar ontmoeten zonder overlast te veroorzaken. Dit leidt tot een afname van overlast in het brongebied.		
Totaal verschil saldo voor bestemming		39.065	-125.000
Toelichting afwijkingen reserve mutaties			
-	Geen significante afwijkingen	-	-
Totaal verschil saldo na bestemming		39.065	-125.000

5. Verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar pagina 79.

- ◆ Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

6. Kaderstellende documenten

- ◆ Coalitieakkoord 2022 - 2026
- ◆ Integraal Veiligheidsplan 2023 – 2026
- ◆ Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
- ◆ Gemeentebeleidsmonitor 2021
- ◆ Programmabegroting 2023 VRU
- ◆ Regionaal Crisisplan 2020 – 2023 VRU

WONEN EN RUIMTE - PROGRAMMA 3

Omschrijving programma

Het programma Wonen en Ruimte gaat over wonen en de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente IJsselstein; op het zo goed mogelijk voorzien in de woningbehoefte van (toekomstige) inwoners. Centraal in het ruimtelijk beleid staat de coördinatie van gemeentelijke en particuliere initiatieven met het oog op de ruimtelijke consequenties. Het programma Wonen en Ruimte richt zich voorts op het verbeteren van het verblijfsklimaat in woongebieden; verkeersveiligheid; mobiliteit, bereikbaarheid en het verbeteren van de verkeersstructuur. Het programma omvat verder het versterken van de economische infrastructuur de vitaliteit van de stad. Ook het in stand houden en verder verbeteren van een duurzame, veilige en gezonde woon- en werkomgeving met een zo laag mogelijke belasting voor het milieu en toekomstige generaties valt binnen de reikwijdte van dit programma.

Dit programma heeft een relatie met de volgende thema's uit het coalitieakkoord 2022-2026:

- ◆ Wonen
- ◆ Mobiliteit
- ◆ Verkeersveiligheid
- ◆ Duurzaamheid
- ◆ Leefomgeving/openbare ruimte
- ◆ Economie, recreatie en toerisme

1. Wat willen we bereiken in de bestuursperiode 2022-2026?

Wonen

IJsselstein is een fijne stad om in te wonen. Mooie groene woonwijken die als een schil om onze historische binnenstad liggen. Een stad met alle moderne voorzieningen die we ons kunnen wensen; een stad die bruist van de activiteiten en een stad waar de sociale samenhang groot is. IJsselstein is een stad voor alle IJsselsteiners.

Aan inwoners die aan onze stad hebben gebouwd en in de seniorenfase zijn beland, willen wij een plek bieden waar zij zich thuis blijven voelen en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren. Jong volwassenen die opgegroeid zijn in IJsselstein en graag een volgende stap in hun leven willen zetten willen wij de gelegenheid bieden om in IJsselstein op zichzelf te gaan wonen.

De woningmarkt in IJsselstein en in de regio Utrecht is overspannen. De vraag naar huizen is vele malen groter dan het aanbod. In de Woonvisie 2019-2030 heeft de gemeenteraad vastgesteld dat IJsselstein voor het jaar 2030 2.500 nieuwe woningen wil bouwen in de huur- en koopsector. Daarbij is aandacht voor andere woningtypen en woonconcepten zoals toekomstbestendige (levensloopbestendige en duurzame) woningen, woonzorgvoorzieningen en bijzondere woonvormen. Dit beleid zetten wij intensief voort.

'Creatief en innovatief aan de slag met de Woonvisie.'

Bouwen doen we om in de woonbehoefte te voorzien én, ook heel belangrijk, om onze stad vitaal te houden. Winkels, scholen, sportparken, verenigingen, openbaar vervoer hebben bestaansrecht als daar gebruik van wordt gemaakt. Het inwoneraantal is van groot belang voor de toekomst van onze mooie stad IJsselstein.

Mobiliteit

IJsselstein wil groeien met 2.500 woningen. Bedrijventerreinen hebben behoefte aan meer ruimte en de aanleg van bedrijventerrein De Kroon wordt realiteit. De regio rondom Utrecht stad groeit met de bouw van woningen en de verwachting is een enorme toename van arbeidsplaatsen. Hoe verhoudt dit zich tot de mobiliteit in IJsselstein? Hoe vermijden we files om de stad in en uit te kunnen rijden? Hoe voorkomen we geluidsoverlast en de uitstoot van fijnstof? Hoe stimuleren we elektrisch autorijden? Hoe vergroten we de verkeersveiligheid en hoe houden we onze historische binnenstad aantrekkelijk?

Het mobiliteitsplan: 'IJsselstein, gezond op weg naar 2030' geeft antwoorden op deze vragen. Wij willen onder andere uitvoering geven aan de rode draad uit dit mobiliteitsplan: een omslag in het gedrag van de reiziger. Door het stimuleren en faciliteren van goede alternatieven kunnen inwoners ook kiezen voor een deelauto, de fiets en/of vaker gebruik maken van het openbaar vervoer. Daarbij is aandachtspunt dat IJsselsteiners in elke levensfase zo zelfstandig mogelijk kunnen reizen.

Verkeersveiligheid

Te voet, op de fiets, met het openbaar vervoer of in de auto: iedereen neemt deel aan het verkeer. Je leert de verkeersregels aan de hand van je ouders, je fietsexamen voor het verkeersdiploma op de basisschool en eventueel later het theorie-examen als je opgaat voor je rijbewijs. Toch is hiermee de veiligheid in het verkeer niet vanzelfsprekend. Bijvoorbeeld door veel verkeersdeelnemers waardoor het erg druk kan zijn, onduidelijke voorrangssituaties of onoverzichtelijke kruisingen. Elk ongeluk is er één teveel. Wij gaan, zeker in de omgeving van scholen en sportaccommodaties, zoeken naar veilige oplossingen.

Duurzaamheid

Nederland heeft het Klimaatakkoord van Parijs in 2015 mede ondertekend. Dit betekent dat we met elkaar de schouders er onder moeten zetten om de doelstellingen te realiseren. De afgelopen jaren is er met inwoners, ondernemers en belangenverenigingen veel gesproken. Samen zijn beleidsstukken (zoals de Regionale Energie Strategie en de Transitievisie Warmte) opgesteld die de basis vormen voor de toekomst. Duurzaamheid is niet van vandaag of morgen. Samen moeten we de koers vasthouden, een werkagenda opstellen, structurele budgetten vaststellen en grote en belangrijke vervolgstappen zetten om in te zetten op energiebesparing. Dat wat je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. We kiezen voor duurzame energie om IJsselstein groen en ecologisch sterk te houden.

‘Een economisch vitaal
IJsselstein.’

Leefomgeving /openbare ruimte

IJsselsteiners wonen en leven met veel plezier in onze stad. Zowel in de Veiligheids- en Leefbaarheidsmonitor 2021 als in het Toekomstperspectief spreken inwoners hun tevredenheid uit. Inwoners waarderen vooral het groene karakter van de woonwijken. Om hiervan te kunnen genieten is het belangrijk dat de openbare ruimte op orde (schoon, heel en veilig) is. We versterken het groene karakter van IJsselstein.

Veel inwoners voelen zich betrokken bij de buurt waarin zij wonen. Zij geven aan graag een bijdrage te leveren aan de (verbetering van) de leefbaarheid in hun buurt. Samen maken we de wijk! We betrekken jongeren actief bij onze plannen.

Economie, recreatie en toerisme

IJsselstein heeft zich in meer dan 700 jaar ontwikkeld tot een welvarende stad. Altijd waren er mensen met een ondernemende geest om nieuwe innovatieve ideeën tot ontwikkeling te brengen. Anno 2022 zijn IJsselsteinse bedrijven (zowel in het midden- en kleinbedrijf als ook in het grootbedrijf) actief in verschillende bedrijfstakken. Zij voeren hun activiteiten uit vanaf bedrijventerreinen en de binnenstad. Deze bedrijven vervullen een belangrijke economische functie in onze stad. Bedrijven, ondernemingen en winkeliers zorgen voor werkgelegenheid, houden onze stad vitaal en zijn een belangrijke gesprekspartner voor het realiseren van maatschappelijke doelen. Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en de positie van kwetsbare groepen in relatie tot de arbeidsmarkt. Voor ons is het dan ook vanzelfsprekend ondernemers zoveel mogelijk

te steunen. En ruimte te bieden door het dereguleren en schrappen van overbodige procedures. De economie van morgen vraagt dat wij samen met alle ondernemers werken aan het actualiseren van de Economische Visie.

IJsselstein is een aantrekkelijke stad om je vrije tijd door te brengen. De monumentale binnenstad is een trekpleister voor inwoners en toeristen die geïnteresseerd zijn in geschiedenis. Tegelijkertijd is er in de binnenstad een gevarieerd aanbod van winkels en horeca.

IJsselstein is met de grootste fruitbomencollectie van Europa uniek. En het groene buitengebied is aantrekkelijk om fiets,- kano of skeelertochten te maken. De evenementenkalender laat zien dat er in IJsselstein altijd iets te doen is. Recreatie en Toerisme zijn belangrijk voor de leefbaarheid. Het genereert inkomsten en werkgelegenheid. Dit draagt bij aan de toekomstbestendigheid van onze voorzieningen. Inwoners hebben hier profijt van. Met de slogan 'Blij u te ontmoeten!' van Stadsmarketing IJsselstein, stimuleren wij dat recreëren op ruime schaal mogelijk is én dat toeristen graag naar IJsselstein komen.

2. Wat zijn de speerpunten in 2023?

Tabel 17 Programma 3 - Speerpunten 2023

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Inzicht geven in processen voor ruimtelijke projecten	Heldere, eenduidige processtappen voor ruimtelijke projecten definiëren en communiceren	Voor ruimtelijke projecten is inzichtelijk in welke fase het project zich bevindt
Woningbouw mogelijk maken, faciliteren en realiseren: Paardenveld Noord	Onderzoek, overleg met belangrijkste partijen, ontwerp, participatie, concept grondexploitatie	Vastgestelde visie vertalen in (ontwerp) ontwikkelingsplan voor omgeving Baden Powellweg (deelgebied B)
Woningbouw mogelijk maken, faciliteren en realiseren: Lagebiezen	Participatie, start planologische procedure, concept grondexploitatie, start uitgifte	Nota van uitgangspunten, voorontwerp bestemmingsplan/ omgevingsprocedure, concept aanbestedingsstrategie
Woningbouw mogelijk maken, faciliteren en realiseren: Mr. Abbink Spainkstraat	Planologische procedure doorlopen	Start bouw 18-24 woningen
Woningbouw mogelijk maken, faciliteren en realiseren: Europakwartier	Ontwikkelstrategie bepalen in relatie tot faseringsmogelijkheden	Intentieovereenkomst gesloten en/of voorontwerp bestemmingsplan/omgevingsprocedure

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Woningbouw mogelijk maken, faciliteren en realiseren: Hitteschild	Afronden planologische procedure	Start bouw 28 woningen
Woningbouw mogelijk maken, faciliteren en realiseren: Kromme IJsselpark	Nader onderzoek en overleg met belangrijkste partijen als vervolg op het gebiedsperspectief	Uitwerking van gebiedsperspectief naar een plan op hoofdlijnen
Woningbouw mogelijk maken, faciliteren en realiseren: Parallelweg	Meewerken aan planologische procedure	Ontwerp planologisch besluit voor ca. 70-80 woningen
Initiatieven derden woningbouw faciliteren: overige locaties	Inspelen op initiatieven en bevorderen woningbouw op basis van de mogelijkheden die de Nota grondbeleid biedt.	Woningbouwplannen mogelijk maken
Experimenteren met woonvormen	Inventariseren wat kansrijke initiatieven zijn.	Potentiële locaties, doelgroepen, behoefte en haalbaarheid in beeld.
Verbeteren verkeersveiligheid en bereikbaarheid binnenstad.	Maken uitvoeringsplan Verkeerscirculatieplan. Bijvoorbeeld onderzoeken autovrij maken Vingerhoekhof, inrichting Overtoom, fietsvrij voetgangersgebied en (beveiligd) fietsparkeren.	Uitvoeringsplan verkeerscirculatieplan. Inzicht in wat we waar kunnen doen om binnenstad verkeersveiliger te maken.
Snellere OV-verbindingen in en met de regio	Samenwerken met provincie en regio aan OV netwerkvisie en provinciaal uitwerkingsprogramma.	Uitvoeringsagenda van de OV netwerkvisie voor de Lopikerwaard en HOV Zuidlob.
Aanpakken knelpunten verkeersveiligheidsanalyse	3 locaties uit de verkeersveiligheidsanalyse oplossen	Zichtbare verbeteringen (uitvoering) in de verkeersveiligheid

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Reduceren CO ₂ -uitstoot	Maken uitvoeringsprogramma klimaatakkoord.	Besluit uitvoeringsprogramma klimaatakkoord.
Versterken regie openbare ruimte.	<p>Uitvoering geven aan het bestuurlijk besluit begin 2023.</p> <p>Opstellen Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR), waaronder het maai-, bomen- en snoeibeleid.</p>	<p>Vastgesteld Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR)</p> <p>Groenbeheertaken ondergebracht bij de gemeente.</p> <p>Het openbare groen onderhouden op het vastgestelde beheerniveau.</p>
Stimuleren natuur- en milieueducatie	In 2023 blijven we de diensten van NME afnemen en bereiden wij ons voor op de nieuwe situatie na 2023.	Duidelijkheid over de wijze waarop wij vanaf 2024 vorm geven aan natuur en milieueducatie.
Plaatsen voldoende afvalbakken in openbare ruimte en adequaat legen	Sturen op het onderhoudsniveau. Intensiveren van het volgen van de werkafspraken met de contractpartners.	Schone leefomgeving
Verbeter de binnenstad 2.0	Traject voor visievorming integraal opstarten.	Afronden inventarisatie Verbeter de binnenstad 2.0
Klimaatbestendig IJsselstein	<p>Voeren van interne en externe risicodialogen.</p> <p>Opstellen van ambities en speerpunten om te komen tot een klimaatbestendig IJsselstein in 2050.</p>	<p>Visie klimaatadaptatie aangeboden aan de gemeenteraad.</p> <p>Voldoen aan Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA).</p>
Werken met de Omgevingswet	Nieuwe werkwijzen onder Omgevingswet toepassen en verbeteren Werken aan wijziging Omgevingsplan	Soepele overgang naar Omgevingswet en daarbij voldoen aan de minimale vereisten (voorontwerp) wijziging van het tijdelijk Omgevingsplan voor een deelgebied

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Economische visie	De economische visie evalueren en actualiseren.	Een florerende binnenstad. Ruimte voor economische groei en innovatie. Stijging van de tevredenheid van ondernemers.

3. Prestatie-indicatoren

BBV-beleidsindicatoren

Tabel 18 Programma 3 - BBV-beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicator	IJsselstein	Gemiddelde van gemeenten met grootte tussen 25.000 en 50.000 inwoners	Eenheid	Tijdvak data
Funcziemenging	50,5	49,7	%	2021
Vestigingen (van bedrijven)	152,1	158,4	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2021
Omvang huishoudelijk restafval	199,5	137	Kg/inwoner	2020
Hernieuwbare elektriciteit	13,8	Gegevens niet beschikbaar	%	2020
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	301,6	Gegevens niet beschikbaar	x € 1.000	2021
Nieuw gebouwde woningen	1,1	7,9	Aantal per 1.000 woningen	2021
Demografische druk	72,20%	79%	%	2022
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	664	Gegevens niet beschikbaar	euro	2022
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	1010	Gegevens niet beschikbaar	euro	2022

4. Wat mag het kosten?

Tabel 19 Programma 3 - Wat mag het kosten

Wonen en ruimte	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	22.981.195	1.847.323	24.828.518	23.223.569	23.560.513	23.090.740
Baten	12.755.698	2.390.843	15.146.541	13.555.157	13.842.075	13.706.424
Saldo voor mutaties reserves	10.225.497	-543.520	9.681.977	9.668.412	9.718.438	9.384.316
Toevoeging aan reserves	61.977	380.000	441.977	61.977	61.977	61.977
Onttrekking aan reserves	1.717.241	-1.126.864	590.377	374.906	1.065.670	156.205
Saldo na mutaties reserves	8.570.233	963.344	9.533.577	9.355.483	8.714.745	9.290.088

Tabel 20 Programma 3 - Toelichting belangrijkste afwijkingen

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Openbare orde en veiligheid	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
Toelichting afwijkingen voor bestemming			
Indexatie	De prijsgevoelige budgetten zijn met 3% geïndexeerd om de inflatie te compenseren.	-98.362	54.949
Personeelslasten	Zie de paragraaf bedrijfsvoering voor een centrale toelichting op de personeelslasten	-266.275	
Uitgestelde prestaties	Conform het raadsvoorstel bij de jaarrekening 2021 waren er diverse uitgestelde prestaties waarvoor resterend budget uit 2021 in 2022 incidenteel beschikbaar was gesteld.	899.991	17.325
Actualisatie grexen	De bij de jaarrekening vastgestelde grexen zijn in de begroting verwerkt. Deze actualisatie heeft per saldo geen effect.	-1.392.774	1.392.774
Energietransitie	Ter dekking van te maken kosten zijn er aanvullende Rijksmiddelen beschikbaar t.b.v. de energietransitie		222.897
NME taken	In de begroting 2023 was geen rekening gehouden met het budget voor de NME taken. Deze omissie is hiermee hersteld	-31.000	
Subsidie energiearmoede	Er is subsidie ontvangen om de energiearmoede tegen te gaan. In 2022 was er 50K subsidie beschikbaar, in 2023 is dat 62,5K	-12.503	12.503
Anterieure overeenkomsten	Wij ontvangen inkomsten voor afgesloten anterieure overeenkomsten. Dit zijn overeenkomsten die voortvloeien uit bouwprojecten en particuliere initiatieven. Echter is gebleken dat het begrote bedrag voor deze inkomsten niet wordt gehaald waardoor wij deze bijstellen. Daarnaast is budget geraamd om de werkzaamheden die voortkomen uit anterieure overeenkomsten uit te voeren.	-100.000	-125.000
Hitteschild en Paardenveld noord	In 2022 was er voor beide projecten incidenteel budget beschikbaar gesteld. 34K voor het project Hitteschild en 280K voor het project Paardenveld Noord.	314.210	
Belasting samenwerking Rivierenland (BSR)	Door o.a. indexatie worden de budgetten van de BSR binnen programma 3 verhoogd.	-25.888	

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Openbare orde en veiligheid	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
Woningbouw	Om de woningbouw te stimuleren en in goede banen te leiden worden de volgende budgetten verhoogd: - 350K voor een projectteam buitenstedelijke woningbouwprojecten - 30K voor het experimenteren met woonvormen - 210K voor de inzet bij binnenstedelijke woningbouwprojecten Daarnaast was er in 2022 incidenteel 21K begroot vanuit de subsidie woningbouwopgave	-568.875	
Leges	In 2023 is er 50K beschikbaar gesteld voor onderzoek naar de legestarieven en hoe te komen tot kostendekkende leges	-50.000	
Legesinkomsten omgevingsvergunningen	Conform de besluitvoering bij de kadernota 2022 zijn de begrote inkomsten voor de omgevingsvergunningen aangepast.		200.000
Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	Door o.a. indexatie en als gevolg van een meer realistische wijze van begroten, worden de budgetten van RMN verhoogd.	-297.260	
Kunstwerken en bruggen	De bedragen voor groot onderhoud worden begroot volgens het vastgestelde beheerplan. Voor het groot onderhoud aan de kunstwerken en bruggen was in 2022 incidenteel 247K toegevoegd. In 2023 vervalt deze incidentele toevoeging.	247.000	
Verkeersveiligheid / mobiliteit	Ter verbetering van de verkeersveiligheid en de mobiliteit is er vanuit het coalitieprogramma meer budget beschikbaar gesteld. Denk hierbij aan snellere verbindingen OV, inventariseren van zaken voor Verbeter de binnenstad en overige maatregelen verkeersveiligheid.	-293.250	
Baten straatparkeren	Uit de inkomsten die we de laatste jaren hebben opgehaald, blijkt dat we het begrote bedrag naar beneden moeten bijstellen. Dit komt doordat steeds minder mensen op straat parkeren. In plaats daarvan wordt er meer geparkeerd in de garages, waar de eerste 2 uur gratis kan worden geparkeerd. Daarom stellen we de verwachte inkomsten uit straat parkeren met € 300.000 bij.		-300.000
Parkeerexploitatie	Zoals bij de decembernota 2020 is besloten, wordt de parkeerexploitatie in 2023 met 26,5K verhoogd t.o.v. 2022	-26.252	
Groot onderhoud parkeergarages	In 2023 is er volgens het beheerplan 48,5K minder groot onderhoud begroot aan de parkeergarages dan in 2022	48.481	
Economische visie	In 2023 is incidenteel 30K opgenomen voor het actualiseren van de economische visie	-30.000	
Applicatie openbaar beheer	In 2023 wordt een app aanschaf waarbij inwoners hun meldingen kunnen doen t.b.v. de openbare ruimte. Samen met de jaarlijkse beheerkosten stijgen de lasten hierdoor in 2023 met 58K. Daarnaast zal er een budget van 50K worden ingezet om aandacht te geven aan hotspots in de groenvoorziening	-108.000	
Afval	Door een verhoging van de bijdrage RMN, welke is gecommuniceerd met de raad via een raadsvoorstel bij de zienswijze procedure begrotingswijziging 2022 en begroting 2023 RMN, stijgen ook de inkomsten van de afvalheffing in het kader		576.075

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Openbare orde en veiligheid	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
	van de kostendekkendheid mee. Daarnaast zijn de inkomsten afvalstoffenheffing kostendekkend gemaakt.		
Riolering	Bij de budgetten zijn aanpassingen doorgevoerd zoals beschreven in het door uw raad vastgestelde GRP. Tevens is bij de budgetten riolering ook rekening gehouden met een prijsstijging in de energielasten. Deze stijging in budgetten leidt niet tot een hogere rioolheffing vanwege een onttrekking uit de Egalisatiereserve rioolheffing om de lasten in 2023 niet te verzwaren. Zie hiervoor ook onderstaand bij "toelichting afwijkingen reserves".	-132.025	
Herontwikkeling	Zoals in de najaarsrapportage 2018 is beschreven, wordt er een herontwikkelingsresultaat verwacht voor de locaties van de Touwladder en de Groenvlietschool. Voor het jaar 2023 is hiervoor 380K begroot.		380.000
Totaal verschil saldo voor bestemming		-1.922.782	2.431.523
Toelichting afwijkingen reserve mutaties			
	In 2022 stond een hogere onttrekking aan de Reserve Groot onderhoud gebouwen gepland dan in 2023. Het groot onderhoud fluctueert van jaar tot jaar en hiermee ook de onttrekking aan de reserve.		-33.785
	In 2022 stond een onttrekking aan de Reserve Opschorting prestaties gepland inzake diverse uitgestelde prestaties conform jaarrekening 2021.		-882.666
	In 2022 stond een onttrekking aan de reserve Woningbouw gepland inzake Paardenveld Noord		-281.200
	In 2022 stond er een onttrekking gepland ter demping van de stijging tarieven door frictiekosten overhead bij het RMN		-74.041
	In 2023 vervalt een onttrekking aan de Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing, omdat deze egalisatiereserve een saldo van € 0 heeft naar aanleiding van de besluitvorming bij de jaarrekening 2021.		36.170
	In 2022 stond een onttrekking aan de reserve groot onderhoud civieltechnische kunstwerken gepland inzake groot onderhoud		-247.000
	In 2022 stond een hogere onttrekking aan de reserve Dekking kapitaallasten gepland dan in 2023		-30.204
	In 2023 staat een dotatie aan de Egalisatiereserve IPH gepland inzake herontwikkeling centrum	-380.000	
	In 2023 staat er een onttrekking aan de egalisatiereserve rioolheffing, ter demping van de gestegen kosten op het product riolering		391.778
Totaal verschil saldo na bestemming		-2.302.782	1.310.575

Tabel 21 Programma 3 - Investerings 2023

Omschrijving	kredietbedrag
Overtoom-parkeerinstallatie	265.000
Verkeerveiligheid	400.000
Snellere fietsverbinding regio (Fietsstraat Eiteren 2e Fase)	200.000

5. Verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar pagina 79.

- ◆ Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)
- ◆ Afval Verwijdering Utrecht (AVU)
- ◆ Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)
- ◆ Recreatieschap Stichtse Rijnlanden

6. Kaderstellende documenten

- ◆ Coalitieakkoord 2022 - 2026
- ◆ Woonvisie 2030
- ◆ Beeldkwaliteitsplan 2012
- ◆ Beleidsplan Duurzaamheid Gemeente IJsselstein 2016
- ◆ Mobiliteitsplan IJsselstein, gezond op weg naar 2030
- ◆ RES 1.0
- ◆ Plan van aanpak Energietransitie 2020
- ◆ Transitievisie Warmte
- ◆ Veiligheids- en Leefbaarheidsmonitor 2021
- ◆ Economische Visie
- ◆ Nota Speelruimtebeleid
- ◆ Woningbouwopgave 2020
- ◆ Nota grondbeleid 2022
- ◆ Parkeerbeleid 2006
- ◆ Omgevingsvisie IJsselstein 2021
- ◆ Utrechtse verkeersveiligheidsopgave
- ◆ Regionale fietsvisie 2.0 U10
- ◆ OV netwerkperspectief
- ◆ Gemeentelijk rioleringsplan 2019-2023
- ◆ Beheerplan Baggeren 2015-2024
- ◆ Oever beheerplan 2020 - 2030
- ◆ Beheerplan VRI 2020 - 2024
- ◆ Beheerplan wegen 2020 - 2024
- ◆ Beheerplan wortelopdruk 2021 - 2025
- ◆ Beheerplan openbare verlichting 2020 - 2024
- ◆ Beheerplan kunstwerken 2015 - 2024
- ◆ Parkeerbeleid 2006
- ◆ Integrale Visie Openbare Ruimte 2021 - 2031
- ◆ Groenstructuurplan 2009

ONDERWIJS, SPORT EN CULTUUR - PROGRAMMA 4

Omschrijving programma

Dit programma heeft betrekking op een groot deel van de maatschappelijke basisvoorzieningen in IJsselstein op het gebied van onderwijs, sport en cultuur. Voor een deel gaat het hierbij om de uitvoering van wettelijke taken die de gemeente heeft. Het is belangrijk dat de voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn. Samen met maatschappelijke partners streven we naar een breed en pluriform aanbod.

Dit programma heeft een relatie met de volgende thema's uit het coalitieakkoord 2022-2026:

- ◆ Welzijn en sport
- ◆ Cultuur en onderwijs
- ◆ Wonen en ruimte

1. Wat willen we bereiken in de bestuursperiode 2022-2026?

Kunst en Cultuur bieden ontelbare mogelijkheden voor inwoners om zich te uiten, geïnspireerd te raken, talenten te ontwikkelen, te vermaken en om elkaar te ontmoeten. Kunst en Cultuur kennen dan ook vele verschijningsvormen: van theater, musea en literatuur tot cultuur historisch erfgoed, urban culture en modern art. Ook vanuit economisch oogpunt is cultuur van grote waarde voor onze stad. Het vraagt de komende jaren om investeringen om dit te kunnen behouden. Oók als IJsselstein door herstructurering van het gemeentefonds structureel minder geldt krijgt vanuit het Rijk.

Samen met de partners in het culturele veld gaan we werken om invulling te geven aan het uitvoeringsprogramma van de in 2021 vastgesteld beleidsnotitie Kunst en Cultuur. Stimuleren en faciliteren van een cultuuraanbod dat voor alle inwoners aansprekend, bereikbaar en toegankelijk is. Een sterke, creatieve cultuursector die maatschappelijk (meer)waarde biedt voor de IJsselsteinse samenleving.

‘Vitale, wendbare en weerbare cultuursector.’

Onderwijs

Goed onderwijs is belangrijk voor toekomstige generaties IJsselsteiners. Scholen hebben een brede maatschappelijke functie. Een school is een toegankelijke voorziening in een wijk. Een plaats waar kinderen de beste kansen krijgen om hun talenten in een doorgaande lijn te ontwikkelen en waar in samenwerking met andere partijen opvang en zorg centraal staan. De gemeente en de schoolbesturen zijn samen verantwoordelijk voor goede huisvesting van de scholen. En uiteraard geldt hierbij dat onderwijshuisvesting goed, veilig en schoon moet zijn.

Welzijn

In verbinding staan met elkaar is belangrijk. De sociale samenhang in onze stad is groot. Wij, IJsselsteiners, zorgen voor elkaar. Ook in de afgelopen twee jaar, toen het coronavirus onze wereld beheerste, hebben we ons best gedaan met elkaar in verbinding te blijven. Veel activiteiten georganiseerd door vrijwilligers en/of professionals konden niet doorgaan. Mensen misten het contact met elkaar, eenzaamheid speelde velen parten en ook de betrokkenheid bij de buurt nam af. Doordat er minder contactmomenten waren met diverse (kwetsbare) doelgroepen merkten hulpverleners dat het lastig was om problemen in een vroeg stadium te signaleren en mensen door te verwijzen. Wij hechten grote waarde aan sociale structuren. Net zoals de gemeente vanaf 2021 het Wijkbewust Werken weer zelf is gaan uitvoeren, zullen wij blijven investeren om sociale structuren te behouden en waar mogelijk te versterken.

Sport

Bewegen en buiten zijn is belangrijk voor jong en oud. Door te bewegen en te sporten zorgen we voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Speelplekken worden ook de komende jaren door de hele stad opnieuw ingericht.

Buurtsportcoaches van welzijnsstichting Pulse stimuleren kinderen, jongeren en volwassenen met leuke activiteiten om samen te bewegen. En IJsselstein heeft een rijk verenigingsleven. Als we de gewenste woningbouw realiseren zal er ook (nog) meer vraag naar sport en spel zijn. Heel veel vrijwilligers zijn actief bij sport- en spelverenigingen. We blijven verenigingen

ondersteunen om hun goede werk voort te zetten. In een stad met, veel vergrijzende, inwoners is vitaliteit van groot belang.

‘Gevarieerd en toegankelijk aanbod van voorzieningen om te sporten en te bewegen.’

2. Wat zijn de speerpunten in 2023?

Tabel 22 Programma 4 - Speerpunten 2023

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Bloeiend cultureel leven	Samen met cultuurmakers en –instellingen gefaseerd invulling geven aan het uitvoeringsprogramma Kunst en Cultuur 2021-2025. Organiseren cultuurplatform.	Stadsbrede culturele projecten. Door meer samenwerking met en tussen cultuurinstellingen en –makers.
Beheer/behoud cultuurhistorisch erfgoed	Opstellen beleid cultuurhistorisch erfgoed.	Beheer van rijksmonumenten.
Beter benutten gemeentelijke binnensportaccommodaties voor meerdere doeleinden.	Onderzoek naar het gebruik en de verhuur van gemeentelijke sportaccommodaties	Inzicht in bezettingsgraad of en hoe sportaccommodaties beter benut kunnen worden.

3. Prestatie-indicatoren

a. BBV-beleidsindicatoren

Tabel 23 Programma 4 - BBV-beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicator	IJsselstein	Gemiddelde van gemeenten met grootte tussen 25.000 en 50.000 inwoners	Eenheid	Tijdvak data
Absoluut verzuim	4,2	1,9	Aantal per 1.000 leerlingen	2021
Relatief verzuim	15	16	Aantal per 1.000 leerlingen	2021
Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,4	1,6	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2021
Niet-sporters	47,6	49,4	%	2016

b. Overige indicatoren en kengetallen

Tabel 24 Programma 4 - Overige indicatoren en kengetallen

Onderwerp	Gewenst resultaat	Doel 2023
Cultuurparticipatie inwoners	Het stimuleren van cultuurbeleving en -participatie onder inwoners.	Uitvoeren van een 1-meting ter vergelijking met de 0-meting uit 2022.

4. Wat mag het kosten?

Tabel 25 Programma 4 - Wat mag het kosten

Onderwijs, sport en cultuur	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	9.489.688	-509.365	8.980.323	8.692.966	10.455.106	9.356.626
Baten	1.962.468	110.088	2.072.556	1.941.138	1.939.720	1.938.301
Saldo voor mutaties reserves	7.527.220	-619.453	6.907.767	6.751.828	8.515.386	7.418.325
Toevoeging aan reserves	261.680	-3.771	257.909	257.909	257.909	257.909
Onttrekking aan reserves	1.626.727	-836.224	790.503	616.949	1.339.199	863.399
Saldo na mutaties reserves	6.162.173	213.000	6.375.173	6.392.788	7.434.096	6.812.835

Tabel 26 Programma 4 - Toelichting belangrijkste afwijkingen

Onderwerp	Toelichting afwijkingen P4 Onderwijs, sport en cultuur	Afwijking begrote lasten B2023 t.o.v. B2022	Afwijking begrote baten B2023 t.o.v. B2022
Toelichting afwijkingen voor bestemming			
Indexatie	De prijsgevoelige budgetten zijn met 3% geïndexeerd om de inflatie te compenseren.	-160.651	36.891
Uitgestelde prestaties	Conform raadsbesluit zijn diverse uitgestelde prestaties uit 2021 in 2022 incidenteel beschikbaar was gesteld. Deze middelen zijn in 2023 niet begroot.	613.762	
Gebouw de Baanbreker	In 2022 zijn middelen begroot om aanpassing aan het gebouw de Baanbreker te realiseren. Deze middelen zijn in 2023 niet begroot.	294.500	
Ombuiging OZA middelen	Wij buigen de OZA middelen om voor de inzet op de uitvoeringsregeling voorschoolse educatie en peuteropvang en de strategische agenda voor de lokaal educatieve agenda 2023-2025.	-50.000	
Erfgoed	Voor de uitvoering van erfgoed taken is extra inzet begroot.	-26.835	
Groot onderhoud	De begrote kosten voor groot onderhoud fluctueren jaarlijks. In 2023 zijn deze verwachte onderhoudskosten begroot, volgens het beheerplan.	-71.382	
Beheer gebouwen	Het gebouw de Baanbreker is in beheer bij de gemeente gekomen.	-54.529	
Sport	In 2022 zijn de inkomsten voor de SPUK sportaccommodaties incidenteel verlaagd. Deze middelen zijn in 2023 weer begroot.		38.565
Totaal verschil saldo voor bestemming		544.865	75.456
Toelichting afwijkingen reserve mutaties			
Uitgestelde prestaties	In 2022 zijn diverse uitgestelde prestaties aan de reserve Uitgestelde prestaties onttrokken. Deze onttrekking is in 2023 niet begroot.		-613.762
Integraal Huisvestingsplan	Vanuit het integraal huisvestingsplan is er in 2022 een onttrekking gedaan voor renovatie.		-162.000
Totaal verschil saldo na bestemming		544.865	-538.306

Tabel 27 Programma 4 - Investerings 2023

Omschrijving	kredietbedrag
Agnes, Tandem in 1MFA	2.990.640
Nieuwbouw Baanbreker (IHP 2021)	1.755.000
Verharde bestrating herbestraten	23.000
Toplaag renovatie Keepershoek (gras)	9.500
Toplaag renovatie Veld 2 IJFc (gras)	39.000
Vervangen beregeningsinstallatie veld 2 IJFC	4.000
Revitaliseren onderbouw veld 2 IJFC (gras)	15.000
Toezicht & Begeleiding vervanging Veld 2 IJFC	9.000

5. Verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar pagina 79.

- ◆ GGD regio Utrecht
- ◆ RHC (Regionaal Historisch Centrum)

6. Kaderstellende documenten

- ◆ Coalitieakkoord 2022 – 2026
- ◆ IHP 2021-2025
- ◆ Nota Kunst en Cultuur 2021-2029
- ◆ Uitvoeringsprogramma Kunst en Cultuur 2021-2025
- ◆ Beleidsnota Sport 2020-2024 IJsselstein
- ◆ Beleidsnotitie vroeg en voorschoolse voorzieningen 2019-2022

INKOMEN, JEUGD EN WMO - PROGRAMMA 5

Omschrijving programma

Dit programma gaat over de taken die de gemeente heeft in het zogeheten sociaal domein. Het gaat hierbij o.a. om de taken op het gebied van de Jeugdzorg, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Werk en Inkomen, integratie, gezondheidszorg, wijkbewust werken, inburgering van nieuwkomers en beschermd wonen.

Dit programma heeft een relatie met de volgende thema's uit het coalitieakkoord 2022-2026:

- ◆ Sociaal domein
- ◆ Integratie
- ◆ Wonen

1. Wat willen we bereiken in de bestuursperiode 2022-2026?

Het beleidsdocument "Koers Sociaal Domein" is het resultaat van gesprekken met inwoners, maatschappelijke partners en professionals. Samen is de basis gelegd voor de koers. We gaan deze nu met alle betrokkenen verder uitwerken. We zetten in op preventie, tijdige hulpverlening en de kracht van de samenleving. Hulp zo dicht mogelijk bij huis organiseren. Inwoners goede toegang bieden tot algemene voorzieningen die in de behoefte aan zorg en ondersteuning voorzien. We denken mee met inwoners en maatwerk voor meer complexe zorgvragen blijft altijd mogelijk. Het Steunpunt Mantelzorg zet actief in op hulp aan mantelzorgers. Hierbij letten we extra op jonge mantelzorgers.

Als inwoners een hulpvraag hebben, horen zij op korte termijn of en hoe wij hun hulpvraag in behandeling nemen. Voor problemen op meerdere leefgebieden bij een inwoner of huishouden, maken we één plan en is er één aanspreekpunt.

We zullen snel schuldhulpverlening inzetten om te voorkomen dat inwoners (en hun gezinnen) in een neerwaartse spiraal terecht komen. In het minimabeleid hebben we speciale aandacht voor de positie van kinderen; zij horen niet op te groeien in armoede. We helpen mensen zoveel mogelijk uit de Bijstand te komen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking helpen in hun zoektocht naar betaald of vrijwilligerswerk. WerkwIJS en Werk en Inkomen Lekstroom blijven belangrijke partners voor het uitvoeren van de Participatiewet.

*'Een krachtige samenleving
waarin iedereen naar
vermogen mee kan doen.'*

Bij hulpvragen met kinderen kijken we met voorrang naar hun veiligheid en welzijn. Het Jeugdteam zorgt voor tijdige inschakeling van specialistische, effectieve vormen van Jeugdzorg waar dat echt nodig is. Strubbelingen bij opvoeden en opgroeien horen bij het normale leven en dienen daarom met voorrang in eigen kring binnen sterke sociale verbanden (thuis, op school, in de wijk, etc.) te worden opgepakt. Inzet van professionele hulp komt in beeld wanneer problemen de veerkracht, kennis en expertise van gezinnen en het sociale netwerk overstijgen.

De taakstelling die is opgelegd aan de Jeugdzorg en Wmo houden we tegen het licht op haalbaarheid en consequenties, met behoud van de ingevoerde maatregelen die effectief en verantwoord zijn gebleken. Zeker gezien de zorgelijke positie die het Rijk inneemt bij de toekenning van middelen uit het Gemeentefonds blijft kostenbeheersing het uitgangspunt.

Integratie

IJsselstein moet ook voor statushouders een fijne plek zijn om te wonen, werken en te leven. Wij dienen te zorgen voor passende woonruimte. Het is van groot belang dat statushouders snel en goed kunnen integreren. In lijn met het landelijke beleid bieden wij hen kansen en mogelijkheden om onderdeel te zijn van onze maatschappij. Ook bieden wij statushouders ondersteuning met kansen op de arbeidsmarkt. Als voorwaarde stellen wij dat deelname aan het integratietraject niet vrijblijvend is. Van elke statushouder eisen wij een inspanningsverplichting.

2. Wat zijn de speerpunten in 2023?

Tabel 28 Programma 5 - Speerpunten 2023

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Meer inzet op preventie en ondersteuning via algemene voorliggende voorzieningen.	<p>Uitvoeren van het lokaal preventieakkoord</p> <p>Versterken opvoedkundig klimaat vanuit gedachtegoed van de pedagogische civil society</p> <p>Versterken eigen kracht, door regie zoveel mogelijk bij inwoners te laten.</p> <p>Vroegtijdige signalering van (lichte) problematiek en dit bespreekbaar maken. Gemeente, aanbieders en lokale partners gebruiken de meldcode en verwijsindex</p> <p>Een sterkte en zwakte analyse maken van het huidige aanbod van algemene voorzieningen.</p> <p>Onderzoeken van en experimenteren met nieuw aanbod, o.a. bij dagbesteding.</p> <p>Organiseren van netwerkbijeenkomsten en trainingen voor meer zicht op en kennis van de algemene voorzieningen.</p>	<p>Meer inzicht, inzet en gebruik in het aanbod en van preventieve en algemene voorzieningen</p> <p>Meer regie bij inwoners en hun netwerk</p> <p>Inwoners kunnen naar vermogen deelnemen in de samenleving</p> <p>Inwoners krijgen ondersteuning dicht bij huis en makkelijk toegankelijk, zo licht als mogelijk zo zwaar als nodig.</p> <p>Verergering van problematiek tegengaan.</p> <p>Vakmanschap van onze professionals in het lokaal team en van verwijzers vergroten</p>
Zorgen dat mantelzorgers in staat zijn hun waardevolle en onmisbare werk te kunnen blijven doen.	Via het Sociaal Team en eerste- en tweede lijnsvoorzieningen de mogelijkheden van mantelzorg ondersteuning actief onder de aandacht brengen, met speciale aandacht voor respijtzorg en jonge mantelzorgers.	Meer dan 50% van de mantelzorgers in IJsselstein is bekend met het Steunpunt mantelzorg en de mogelijkheden tot ondersteuning.

Speerpunt	Dit gaan we doen	Dit willen we bereiken
Bestrijding van armoede- en schuldenproblematiek	Opstellen van een integraal armoedebeleidsplan.	Een vastgesteld integraal armoedebeleidsplan.
Passend woningaanbod en zorg voor mensen met een kwetsbaarheid.	Opstellen van een woonzorgvisie. Samen met woningcorporaties, zorgpartijen en andere partners. Domeinoverstijgend en in afstemming met de regio.	Een vastgestelde woonzorgvisie.
Invulling geven aan de decentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.	Uitvoering van het nog vast te stellen Regioplan Beschermd Wonen 2023-2024 en opstelling uitvoeringsplan.	Mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de eigen thuisomgeving in de eigen wijken te ondersteunen.
Kostenbeheersing en verantwoord begroten van jeugdzorg en Wmo uitvoering.	Zicht en inzicht op inzet middelen jeugd en Wmo . Verantwoord en realistisch begroten van de kosten op basis van verbeterd inzicht.	Betere sturing en monitoring in het sociaal domein. Kostenbeheersing en verantwoord begroten van jeugdzorg en Wmo uitvoering.
Statushouders integreren snel en goed.	Begeleiden van statushouders naar werk(plekken), scholing of participatie. We maken afspraken met partners en aanbieders voor ondersteuning en begeleiding hierbij.	Een goed en structureel aanbod waardoor statushouders snel deelnemen aan werk, scholing of participatie.

3. Prestatie-indicatoren

BBV-beleidsindicatoren

Tabel 29 Programma 5 - BBV-beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicator	IJsselstein	Gemiddelde van gemeenten met grootte tussen 25.000 en 50.000 inwoners	Eenheid	Tijdvak data
Banen	663,8	706,4	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2021
Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	% 12 t/m 21 jarigen	2020
Kinderen in uitkeringsgezin	5	4	% kinderen tot 18 jaar	2020
Netto arbeidsparticipatie	73,6	71,0	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2021

Verplichte beleidsindicator	IJsselstein	Gemiddelde van gemeenten met grootte tussen 25.000 en 50.000 inwoners	Eenheid	Tijdvak data
Werkloze jongeren	2	2	% 16 t/m 22 jarigen	2020
Personen met een bijstandsuitkering	272,2	277,1	Aantal per 10.000 inwoners	2021
Lopende re-integratievoorzieningen	147,5	197,5	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2020
Jongeren met jeugdhulp	10	10	% van alle jongeren tot 18 jaa	2021
Jongeren met jeugdbescherming	0,9	1,2	% van alle jongeren tot 18 jaar	2021
Jongeren met jeugdreclassering	Gegevens niet beschikbaar	0,3	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2021
Cliënten met een Wmo voorziening	9	11	Aantal per 1.000 inwoners	2021

4. Wat mag het kosten?

Tabel 30 Programma 5 - Wat mag het kosten

Inkomen, jeugd en Wmo	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	37.388.679	1.183.340	38.572.019	38.638.184	38.535.492	38.579.650
Baten	8.483.987	-235.935	8.248.052	8.269.510	8.382.345	8.395.568
Saldo voor mutaties reserves	28.904.692	1.419.275	30.323.967	30.368.674	30.153.147	30.184.082
Toevoeging aan reserves	17.581	-39	17.542	17.542	17.542	17.542
Onttrekking aan reserves	584.765	-519.903	64.862	31.386	40.060	26.609
Saldo na mutaties reserves	28.337.508	1.939.139	30.276.647	30.354.830	30.130.629	30.175.015

Tabel 31 Programma 5 - Toelichting belangrijkste afwijkingen

Onderwerp	Toelichting afwijkingen P5 Inkomen, Jeugd en Wmo	Afwijking begrote lasten B2023 t.o.v. B2022	Afwijking begrote baten B2023 t.o.v. B2022
Toelichting afwijkingen voor bestemming			
Indexatie	De prijsgevoelige budgetten zijn met 3% geïndexeerd om de inflatie te compenseren.	-614.861	16.990
Uitgestelde prestaties	Conform het raadsvoorstel bij de jaarrekening 2021 waren er diverse uitgestelde prestaties waarvoor resterend budget uit 2021 in 2022 incidenteel beschikbaar was gesteld. Deze middelen zijn in 2023 niet begroot.	390.103	
Taakstelling Jeugd en Wmo	De druk op onze sociale voorzieningen blijft onverminderd hoog en de kosten voor de jeugdzorg en Wmo blijven toenemen. Daarom vervalt de taakstelling op Jeugd en Wmo.	-800.000	
BUIG middelen	In 2022 zijn de BUIG middelen incidenteel verhoogd. Deze middelen zijn in 2023 niet begroot.	-229.514	-229.514
Bijstelling budget participatiewet	Het budget participatiewet is in de meicirculaire negatief bijgesteld.	152.000	
Preventie projecten	In lijn met het koersdocument sociaal domein gaan we meer inzetten op preventie om specialistische hulp te voorkomen en verminderen.	-60.000	
Armoedebeleidsplan	Mede naar aanleiding van het rekenkameronderzoek actualiseren we het armoedebeleidsplan.	-30.000	
Woonzorgvisie	Gezien de opgaven die er liggen is het opstellen van een woonzorgvisie noodzakelijk. Er is ook regelgeving in voorbereiding die gemeenten hiertoe verplicht.	-75.000	
Continueren werkplekken	Om de toeleiding van inwoners/statushouders met een uitkering naar werk(plekken) te borgen maken we de succesvolle inzet structureel.	-45.000	
Bestrijding eenzaamheid onder ouderen	Wij gaan een incidentele subsidieregeling opstellen via een op=op methode om organisaties te ondersteunen met experimenten om de eenzaamheid onder ouderen te bestrijden.	-100.000	
Samenwerking lokaal werkteam en lokale ondernemers	We zetten in op het versterken van de samenwerking tussen het lokaal werkteam en lokale ondernemers.	-15.000	
Additionele formatie sociaal domein 2022	In 2022 is er vanuit de reserve decentralisatie een bedrag toegevoegd voor formatie, voor het uitvoeren van incidentele taken. Deze middelen zijn in 2023 niet begroot.	170.000	
Ombuiging OZA middelen	Wij buigen de OZA middelen om voor de inzet op de uitvoeringsregeling voorschoolse educatie en peuteropvang en de strategische agenda voor de lokaal educatieve agenda 2023-2025.	50.000	
Totaal verschil saldo voor bestemming		-1.207.272	-212.524
Toelichting afwijkingen reserve mutaties			
Uitgestelde prestaties	In 2022 zijn diverse uitgestelde prestaties conform jaarrekening 2021 aan de reserve Uitgestelde prestaties onttrokken. Deze onttrekking is in 2023 niet begroot.		-390.103
Additionele formatie sociaal domein 2022	In 2022 zijn conform de perspectiefnota incidenteel middelen onttrokken voor additionele formatie sociaal domein. Deze onttrekking is in 2023 niet begroot.		-110.000
Totaal verschil saldo na bestemming		-1.207.272	-712.627

5. Verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar pagina 79.

- ◆ GGD regio Utrecht
- ◆ Werk en Inkomen Lekstroom WIL
- ◆ WerkwIJS

6. Kaderstellende documenten

- ◆ Coalitieakkoord 2022 - 2026
- ◆ Gemeentebeleidsmonitor 2021
- ◆ Uitvoeringsplan Opvang, wonen en herstel 2021
- ◆ Nota IJsselstein Gezond en Vitaal 2021-2025
- ◆ Regiovisies Jeugdhulp en Wmo 2021
- ◆ Inkoopkaders Jeugdhulp en Wmo 2021
- ◆ Lokaal Preventieakkoord IJsselstein 2021
- ◆ Koersdocument sociaal domein 2019
- ◆ Kadernotitie Bewonersparticipatie en Wijkbewust Werken 2021
- ◆ Eindrapportage Evaluatie Innovatieagenda WIL-Gemeenten 2021
- ◆ Lokaal Preventieakkoord IJsselstein 2021

OVERHEAD – PROGRAMMA 6

Omschrijving programma

Overhead bestaat uit de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van primaire processen. Activiteiten die onder de overhead vallen, zijn grofweg in te delen in: ondersteunende teams (zoals activiteiten van personeelszaken, facilitaire zaken en financiën) en ondersteunende personen op de taakvelden (zoals activiteiten van leidinggevenden en het secretariaat).

1. Prestatie-indicatoren

BBV-beleidsindicatoren

Tabel 32 Programma 6 - BBV-beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicator	IJsselstein	Gemiddelde van gemeenten met grootte tussen 25.000 en 50.000 inwoners	Eenheid	Tijdvak data
Formatie	4,69	Gegevens niet beschikbaar	Fte per 1.000 inwoners	2022
Bezetting	4,94	Gegevens niet beschikbaar	Fte per 1.000 inwoners	2022
Apparaatskosten	273,66	Gegevens niet beschikbaar	Kosten per inwoner	2023
Externe inhuur	2,86%	Gegevens niet beschikbaar	Kosten als % van (totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	2023
Overhead	10,01%	Gegevens niet beschikbaar	% van totale lasten	2023

2. Wat mag het kosten?

Tabel 33 Programma 6 - Wat mag het kosten

Overhead	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	9.159.021	105.758	9.264.779	9.566.481	9.266.886	9.211.700
Baten	613.458	29.811	643.269	643.269	643.269	643.269
Saldo voor mutaties reserves	8.545.563	75.947	8.621.510	8.923.212	8.623.617	8.568.431
Toevoeging aan reserves	79.517	3.810	83.327	83.327	83.327	83.327
Onttrekking aan reserves	796.348	-764.135	32.213	404.647	129.817	99.351
Saldo na mutaties reserves	7.828.732	843.892	8.672.624	8.601.892	8.577.127	8.552.407

Tabel 34 Programma 6 - Toelichting belangrijkste afwijkingen

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Overhead – Programma 6	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
Toelichting afwijkingen voor bestemming			
Indexatie	De prijsgevoelige budgetten zijn met 3% geïndexeerd om de inflatie te compenseren.	-78.901	16.206
Huuropbrengsten Stads Kantoor	In de kadernota 2022 is besloten om de vrije ruimte in het stadskantoor per 2023 extern te verhuren.		50.000

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Overhead – Programma 6	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
Loonkosten overhead bedrijfsvoering	In 2023 zetten we incidenteel een recruiter in om openstaande vacatures in te vullen. Daarnaast trekken we een informatiebeveiliging aan om meer te gaan voldoen aan het basishorizontale kader Baseline Informatiebeveiliging Overheid.	-188.898	
Centraal inhuurbudget	In 2022 was vanuit de jaarrekening 2021 extra budget beschikbaar op het centrale inhuurbudget. In 2023 is het reguliere budget weer beschikbaar.	429.186	
Efficiency ambtelijke organisatie	De afgelopen jaren heeft het Rijk meerdere taken overgedragen aan gemeenten. Door middel van een leantraject gaan wij beoordelen of we onze taken nog efficiënter uit kunnen voeren.	-60.000	
Stelpost overheadkosten	Op het moment dat de ambtelijke capaciteit daadwerkelijk wordt uitgebreid, nemen ook de overheadkosten toe. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ICT, kantoorinrichting, etc.. Hier nemen we budget voor op in de stelpost overheadkosten.	-151.800	
Overboeking projecturen Ruimtelijke ontwikkeling	De doorbelasting van de projecturen ruimtelijke ontwikkeling was in 2022 begroot op programma overhead. Deze doorbelasting hoort onder het programma ruimte en projecten en is daarom verplaatst.	-356.979	
Zaaksysteem	In 2022 is een nieuw zaaksysteem geïmplementeerd. Dit project is inmiddels volledig afgerond. Daarom zijn deze middelen in 2023 niet begroot.	176.576	
Transitie ICT Gouda	De transitie van de ICT infrastructuur is afgerond. Daarom zijn deze middelen in 2023 niet begroot.	126.971	
Totaal verschil saldo voor bestemming		-103.845	66.206
Toelichting afwijkingen reserve mutaties			
Onttrekking reserve uitgestelde prestaties	In 2022 zijn er verschillende uitgestelde prestaties onttrokken uit de reserve.	-	-794.135
Totaal verschil saldo na bestemming		-103.845	-727.929

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN – PROGRAMMA 7

Omschrijving programma

De algemene dekkingsmiddelen dienen als financiële dekking voor onze uitgaven. De besteding van deze inkomsten is niet aan een bepaald programma of doel gebonden.

1. Wat mag het kosten?

Tabel 35 Programma 7 - Wat mag het kosten

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	2.885.473	1.968.051	4.853.524	6.305.696	6.380.342	5.865.010
Baten	61.235.408	4.228.099	65.463.507	66.782.418	67.562.338	62.722.050
Saldo voor mutaties reserves	-58.349.935	-2.260.048	-60.609.983	-60.476.722	-61.181.996	-56.857.040
Toevoeging aan reserves	74.267	-19.267	55.000	55.000	55.000	55.000
Onttrekking aan reserves	10.731	-10.731	0	0	0	0
Saldo na mutaties reserves	-58.286.399	-2.268.584	-60.554.983	-60.421.722	-61.126.996	-56.802.040

Tabel 36 Programma 7 - Toelichting belangrijkste afwijkingen

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Algemene dekkingsmiddelen – Programma 7	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
Toelichting afwijkingen voor bestemming			
Indexatie	De prijsgevoelige budgetten zijn met 3% geïndexeerd om de inflatie te compenseren.	-108.161	117.795
Algemene uitkering	De totale omvang van de algemene uitkering is voor 2023 aanzienlijk gestegen. Dit komt mede door de normeringsystematiek 'samen trap op en samen de trap af'. Dit houdt in dat wanneer het Rijk meer uitgeeft, wij meeprofiteren door middel van een hogere rijksuitkering.		4.130.518
Stelpost algemene uitkering corona	In 2022 zijn de Corona-bijdragen begroot op de stelpost algemene uitkering Corona. Deze stelpost is niet meer aanwezig in 2023.	1.007.865	
Stelpost Loon/prijscompensatie	De stelpost voor loon- en prijsstijging is verhoogd om de inflatie op te kunnen vangen. Op de programma's een indexatie van 3% toegekend waar dat mogelijk is. De overgebleven stelpost wordt later ingezet als er meer duidelijkheid over bijvoorbeeld de energiestijging bij het afsluiten van nieuw contract, stijging van de loonkosten bij een nieuwe CAO en overige prijsstijgingen.	-2.263.130	
Stelpost Jeugdzorg en herijking gemeentefonds	De stelpost jeugdzorg en herijking gemeentefonds wordt meerjarig ingezet om de taakstelling op de jeugdzorg van € 800.000 te laten vervallen. Daarnaast is de herijking verwerkt in de algemene	1.000.000	

Onderwerp	Toelichting aanpassingen Algemene dekkingsmiddelen – Programma 7	Aanpassing begrote lasten 2022 t.o.v. 2023	Aanpassing begrote baten 2022 t.o.v. 2023
	uitkering. Daarom wordt de stelpost opgeheven.		
Stelpost achteruitgang algemene uitkering	Bij de meircirculaire 2022 is de algemene uitkering meerjarig fors gestegen. Dit komt mede door de grootste stelselwijziging van het gemeentefonds in 20 jaar. Hierdoor zijn er nog een aantal onduidelijkheden. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe vormen we een stelpost om een eventuele achteruitgang van de algemene uitkering op te kunnen vangen, zonder dat dit gelijk invloed heeft op de begroting.	-626.000	
Stelpost ambtelijke bezetting op sterkte	In de afgelopen jaren hebben wij veel taken vanuit het Rijk erbij gekregen. Deze taken vragen extra ambtelijke inzet. Komende periode maken we inzichtelijk welke extra formatie hiervoor nodig is.	-924.000	
Stelpost vrij besteedbare ruimte raad	In lijn met het coalitieakkoord willen wij uw gemeenteraad ruimte bieden voor initiatieven. Daarom hebben we in 2023 een incidentele stelpost van € 100.000 opgenomen voor initiatieven vanuit de raad. Dit stelt u als raad in staat om de begroting op voor u essentiële punten aan te vullen.	-100.000	
Totaal verschil saldo voor bestemming		-2.013.426	4.248.313
Toelichting afwijkingen reserve mutaties			
-	Geen significante afwijkingen	-	-
Totaal verschil saldo na bestemming		-2.013.426	4.248.313

Tabel 37 Programma 7 - Investerings

Omschrijving	kredietbedrag
Netwerkswitches	117.272
Presentatiemiddelen	33.036

ONVOORZIEN – PROGRAMMA 8

Omschrijving programma

De post onvoorzien is om onvoorziene uitgaven op te kunnen vangen. Het gaat hierbij om onvoorziene, onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare kosten.

1. Wat mag het kosten?

Tabel 38 Programma 8 - Onvoorzien

8. Onvoorzien	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	40.450	0	40.450	40.450	40.450	40.450
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo voor mutaties reserves	40.450	0	40.450	40.450	40.450	40.450
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo na mutaties reserves	40.450	0	40.450	40.450	40.450	40.450

Binnen dit programma zijn er geen significante afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022.

VPB – PROGRAMMA 9

Omschrijving programma

Vanaf 1 januari 2016 dienen gemeenten (en andere overheden) vennootschapsbelasting (vpb) te betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. Voor onze gemeente zijn deze activiteiten beperkt zijn en voornamelijk betrekking hebben op de grondexploitaties.

1. Wat mag het kosten?

Tabel 39 Programma 9 - Wat mag het kosten

9. VPB	Begroting 2022 na wijziging	Aanpassingen 2022 - 2023	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo voor mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo na mutaties reserves	0	0	0	0	0	0

Binnen dit programma zijn er geen significante afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022.

PARAGRAFEN

LOKALE HEFFINGEN

Algemeen

In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van de ontwikkeling van de gemeentelijke belastingen. Hierna volgt een samenvatting van de ontwikkeling van de lokale belastingdruk. In de onderdelen daarna wordt per belastingsoort toegelicht hoe deze berekend wordt en wat de uitgangspunten hiervoor zijn.

Dit is gedaan door enerzijds de ontwikkeling in beeld te brengen tussen de begroting 2023 en de gewijzigde begroting 2022, maar ook door deze te vergelijken met de ontwikkeling van het landelijk gemiddelde.

Hierna worden de ontwikkelingen in de volgende belastingsoorten toegelicht:

- Hondenbelasting;
- Onroerendezaakbelastingen (OZB);
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffingen;
- Marktgeden;
- Begraafrechten;
- Leges.

Tot slot gaan we in op het kwijscheldingsbeleid en de onbenutte belastingcapaciteit.

Ontwikkeling lokale lastendruk

Het kengetal belastingcapaciteit, dat op grond van het gewijzigde BBV dient te worden berekend, geeft aan hoe de lasten van de voornaamste lokale belastingen zich ontwikkelen ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De lasten in het jaar worden afgezet tegen de gemiddelde landelijke lasten van het voorgaande jaar.

Tabel 40 Lokale heffingen - Ontwikkeling lokale lastendruk

Ontwikkelingen lokale belastingdruk	2022	2023	Verskil t.o.v. 2022	
Bedragen in euro's			in €	in %
OZB Woningen (Op basis van gemiddelde WOZ woningen €313.000)*	245,08	252,43	7,35	3,0%
Afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden)	392,49	447,72	55,23	14,1%
Rioolheffing (meerpersoonshuishouden)	298,70	298,70	0,00	0,0%
Totaal	936,27	998,85	62,58	6,7%
Gemiddelde alle gemeenten voorgaande jaar	877,00	904,00	27,00	3,1%
Kengetal belastingcapaciteit (BBV)	106,8%	110,5%		3,5%

*Prognose op basis van de waarde van 1-1-2021. Definitieve vaststelling kan afwijken van vaststelling cijfers 2022.

Belastingen

Hondenbelasting

Zoals opgenomen in het coalitieakkoord 2022-2026 wordt de hondenbelasting ingetrokken.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De grondslag voor de aanslagen onroerendezaakbelastingen is de vastgestelde waarde (WOZ-waarde) van de onroerende zaak.

Voor 2023 wordt voorgesteld om de opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen met het algemene prijsinflatiepercentage van 3% te verhogen. Voor de onroerendezaakbelastingen zelf betekent dit nog niet dat de tarieven met 3% zullen worden verhoogd. Dit is afhankelijk van de waardeontwikkelingen van de woningen en bedrijfsgebouwen.

Bij het bepalen van de tarieven die in december 2022 in de belastingverordening worden opgenomen, wordt gerekend met de meest recente waardeontwikkeling. Uitgangspunt daarbij is dat de totale baten voor OZB, uitgaande van een gelijk areaal, toenemen met 3% prijsinflatie. Onderstaande tarief inschatting is gemaakt aan de hand van de op dit moment beschikbare data.

Tabel 41 Lokale heffingen - Verwachte baten onroerendezaakbelasting 2023

Onroerendezaakbelasting	Belastingjaar		Verskil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
OZB baten woningen	3.877.608	3.993.936	116.328	3,0%
OZB baten niet-woningen	1.299.872	1.338.869	38.996	3,0%
Totaal opbrengst	5.177.480	5.332.805	155.324	3,0%

Tabel 42 Lokale heffingen - Tarieven onroerendezaakbelasting

Onroerendezaakbelasting*	Belastingjaar		
	2021	2022	2023
Gebruikers, niet woningen	0,1467	0,1490	ntb
Eigenaren, woningen	0,0832	0,0783	ntb
Eigenaren, niet woningen	0,1829	0,1858	ntb

*De tarieven voor 2023 kunnen pas berekend worden nadat de Waarderingskamer de waardestijging heeft gepubliceerd eind 2022.

Parkeerbelasting

Parkeerbelasting wordt geheven in het door de Raad aangewezen gebied in en rond het centrum van de Gemeente IJsselstein. De tarieven van de parkeerbelasting zullen in december 2022 bepaald worden.

Tabel 43 Lokale heffingen - Tariefwijzigingen parkeren 2023

Parkeerbelasting	Tijdvak	Belastingjaar	
		2022	2023
Vergunning parkeren			
1e bewonersvergunning	per jaar	0,00	0,00
2e bewonersvergunning	per jaar	135,25	139,30
Zakelijke parkeervergunning	per jaar	197,70	203,65
Parkeervergunning Mantelzorg	per jaar	0,00	0,00
Parkeervergunning Hulpverleners	per jaar	57,25	59,00
Parkeervergunning Marktkoopliden	per jaar	57,25	59,00
Werkparkeervergunning	per dag	9,35	9,65
	per week	27,95	28,80
	per maand	83,70	86,20
	per kwartaal	209,20	215,50
	per jaar	627,45	646,30
Woonwerkparkeervergunning	per jaar	57,25	59,00

Parkeerbelasting	Tijdvak	Belastingjaar	
		2022	2023
Deelauto-vergunning	per jaar	197,70	203,65
Bezoekersparkeren bewoners	per uur	0,50	0,55
Bezoekersparkeren hulpverlenersinstanties	per uur	0,50	0,55
Straatparkeren	per uur	3,50	3,60
Terreinparkeren Podium	per uur	3,50	3,60

Toelichting

Na de reguliere stijging conform de parkeerexploitatie, worden de tarieven verhoogd met indexatie van 3%. Alle tarieven worden afgerond op € 0,05 behalve bij het garage- en het straatparkeren. Deze worden afgerond op € 0,10 omdat dit de kleinste contante betaaleenheden zijn.

Tabel 44 Lokale heffingen - Geraamde baten straat- en garageparkeren 2023

Parkeerbelasting	Begroting		Verschil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Bedragen in euro's				
Geraamde baten Straatparkeren	1.309.644	1.048.509	-261.135	-19,9%
Geraamde baten Garageparkeren	147.317	154.992	7.675	5,2%
Totaal geraamde baten straat- en terreinparkeren	1.456.961	1.203.501	-253.460	-17,4%

Toelichting

De begrote parkeerbaten zijn structureel verlaagd, omdat we constateren dat de begrote parkeerbaten bij straatparkeren de afgelopen jaren niet volledig zijn gerealiseerd. Dit komt mede doordat er meer gebruik gemaakt wordt van de parkeergarages, waarbij de eerste 2 uren gratis parkeren is.

Heffingen en rechten

Heffingen en rechten mogen conform de BBV richtlijnen (Wijzigingsbesluit BBV 5 maart 2016) niet meer dan kostendekkend zijn.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven van de bewoner van een eigendom, waarbij huishoudelijke afvalstoffen worden opgehaald. Er is sprake van een tariefdifferentiatie naar gezinsverhouding. Voor 2023 zien we een stijging van het tarief door hogere kosten RMN en het kostendekkend maken van de afvalstoffenheffing.

Tabel 45 Lokale heffingen - Geraamde baten afvalstoffenheffing 2023

Afvalstoffenheffing	Belastingjaar		Verschil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Totaal geraamde baten	4.710.748	5.366.570	655.822	13,9%

Tabel 46 Lokale heffingen - Tarieven afvalstoffenheffing 2023

Afvalstoffenheffing	Belastingjaar		Verschil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Bedragen in euro's				
Eenpersoonstarief	203,95	232,61	28,66	14,1%
Meerpersoonstarief	392,49	447,72	55,23	14,1%

De berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing is als volgt:

Tabel 47 Lokale heffingen - Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2023

Afvalstoffenheffing	Begroting	
	2022	2023
Kosten taakveld	4.246.620	4.463.827
Inkomsten taakveld (excl heffingen)	-	-
Netto kosten product	4.246.620	4.463.827
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	4.994	5.955
Btw	856.774	896.787
Uitgaven taakveld	5.108.388	5.366.570
Opbrengst heffing inclusief vrijval egalisereserve	4.710.748	5.366.570
Dekkingspercentage	92%	100%

Rioolheffing

Vanaf 2021 is de heffingssystematiek voor de rioolheffing op basis van het in de raad van januari 18 januari 2021 aangenomen raadsvoorstel gewijzigd. Waar de heffing tot 2021 gebaseerd was op het waterverbruik is er vanaf 2021 voor woningen een systematiek ingesteld op basis van type huishouden, gelijk aan de heffingssystematiek bij de afvalstoffenheffing. Voor niet-woningen is wel een tarief gebaseerd op waterverbruik, maar dan gebruik makend van een staffel. De tarieven worden periodiek herrekend op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan.

Om de tarieven kostendekkend te maken zou de heffing moeten stijgen. Vanwege de hoge landelijke prijsstijgingen verhogen wij het tarief in 2023 niet. Dit is mogelijk door een onttrekking te doen aan de egalisereserve rioolheffing. Hierdoor ontzien we onze inwoners en bedrijven in 2023. Daarnaast wordt de benodigde tariefstijging in 2024 voor de helft teruggebracht door opnieuw een onttrekking te doen aan de egalisereserve rioolheffing.

Tabel 48 Lokale heffingen - Geraamde baten rioolheffing 2023

Rioolheffing	Belastingjaar		Verskil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Totaal geraamde baten	3.888.057	3.888.057	0	0,0%
Onttrekking egalisereserve riolering	0	391.778	391.778	-
Totaal	3.888.057	4.279.835	391.778	10,1%

Tabel 49 Lokale heffingen - Tarieven rioolheffing 2023

Rioolheffing woningen	Belastingjaar		Verskil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Bedragen in euro's				
Eenpersoonshuishouden	142,04	142,04	-	0,0%
Meerpersoonshuishouden	298,70	298,70	-	0,0%

Tabel 50 Lokale heffingen - Staffel rioolheffing niet-woningen 2023

Staffel rioolheffing niet-woningen	Belastingjaar				Verskil t.o.v. 2022			
	2022		2023		in €		in %	
	Vast	Variabel	Vast	Variabel	Vast	Variabel	Vast	Variabel
0m3 - 500m3	83,52	58,52	83,52	58,52	-	-	0,0%	0,0%
501m3 - 750m3	668,73	58,52	668,73	58,52	-	-	0,0%	0,0%
751m3 - 3000m3	961,34	58,52	961,34	58,52	-	-	0,0%	0,0%
3001m3 - 6000m3	3594,81	117,04	3.594,81	117,04	-	-	0,0%	0,0%

Staffel rioolheffing niet-woningen	Belastingjaar				Verschil t.o.v. 2022			
	2022		2023		in €		in %	
	Vast	Variabel	Vast	Variabel	Vast	Variabel	Vast	Variabel
6001m3 - 12000m3	7106,11	117,04	7.106,11	117,04	-	-	0,0%	0,0%
12001m3 - 24000m3	14.128,70	117,04	14.128,70	117,04	-	-	0,0%	0,0%
> 24000m3	28.146,45	117,04	28.146,45	117,04	-	-	0,0%	0,0%

Het variabele bedrag in de heffingssystematiek geldt voor iedere 50m³ boven de ondergrens van de staffel.

De berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing is als volgt:

Tabel 51 Lokale heffingen - Kostendekkendheid rioolheffing 2023

Rioolheffing	Begroting	
	2022	2023
Kosten taakveld	3.280.349	3.451.990
Netto kosten product	3.280.349	3.451.990
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	143.012	165.563
Btw	624.786	662.283
Uitgaven taakveld	4.048.147	4.279.835
Opbrengst heffingen incl. onttrekking reserve	3.888.057	4.279.835
Dekkingspercentage	96%	100%

Marktgeden

Marktgeden worden geheven voor het huren van een kraam op de wekelijkse marktdag op vrijdag. De tarieven worden met 3% prijsinflatie verhoogd.

Tabel 52 Lokale heffingen - Geraamde baten marktgeden 2023

Marktgeden	Belastingjaar		Verschil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Totaal geraamde baten	40.102	41.305	1.203	3,0%

Tabel 53 Lokale heffingen - Tarief marktgeden vaste standplaats 2023

Marktgeden	Belastingjaar		Verschil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Vaste standplaats per dag per strekkende meter				
Met licht en pinautomaat	3,23	3,33	0,10	3,0%
Met licht, pinautomaat, kassa en weegschaal	3,52	3,62	0,11	3,0%
Met licht, pinautomaat plus koeling en/of bakapparatuur	4,08	4,21	0,12	3,0%

De berekening van de kostendekkendheid van de marktgelden is als volgt:

Tabel 54 Lokale heffingen - Kostendekkendheid marktgelden 2023

Marktgelden	Begroting	
	2022	2023
Kosten taakveld	43.991	44.962
Netto kosten product	43.991	44.962
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	12.503	14.598
Btw	3.185	3.280
Uitgaven taakveld	59.679	62.841
Opbrengst heffingen	40.102	41.305
Dekkingspercentage	67%	66%

Begraafrechten

Begraafrechten worden geheven voor het verlenen van vergunningen voor het delven, bijzettingen in- en onderhoud van graven. Voorgesteld wordt de opbrengst met de prijsinflatie van 3% te verhogen. De tarieven voor 2023 worden dienovereenkomstig aangepast.

Tabel 55 Lokale heffingen - Geraamde baten begraafrechten 2023

Begraafrechten	Belastingjaar		Verskil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Totaal geraamde baten	274.705	282.946	8.241	3,0%

Er is sprake van een uitgebreide tarieventabel. In deze paragraaf wordt volstaan met een opsomming van de meest bepalende tarieven:

Tabel 56 Lokale heffingen - Tarieven begraafrechten 2023

Begraafrechten	Belastingjaar		Verskil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Bedragen in euro's				
Eigen graf 20 jaar	2.779,32	2.862,70	83,38	3,0%
Keldergraf 20 jaar	5.558,49	5.725,24	166,75	3,0%
Urngraf 20 jaar	1.393,49	1.435,30	41,80	3,0%
Kindergraf 20 jaar	1.460,86	1.504,68	43,83	3,0%
Begraafrecht	1.332,48	1.372,46	39,97	3,0%
Bijzetten asbus en urn	666,45	686,44	19,99	3,0%
Onderhoud per jaar	193,34	199,15	5,80	3,0%

De berekening van de kostendekkendheid van de begraafrechten is als volgt:

Tabel 57 Lokale heffingen - Kostendekkendheid begraafrechten 2023

Begraafrechten	Begroting	
	2022	2023
Kosten taakveld	207.247	342.457
Netto kosten product	207.247	342.457
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	14.366	-
Btw	54.173	67.765
Uitgaven taakveld	275.786	410.222
Opbrengst heffingen	274.705	282.946
Dekkingspercentage	100%	69%

Toelichting:

Vanwege de toerekening van extra kosten daalt de kostendekkendheid. We bereken deze kosten niet door aan onze inwoners door de tarieven niet extra te verhogen.

Leges

Leges worden geheven voor specifieke door de gemeente verstrekte individuele diensten. Voorbeelden hiervan zijn: het verstrekken van paspoorten, voltrekken van huwelijken en afgeven van bouwvergunningen. Er zijn meer dan honderd verschillende diensten en tarieven. Ook ten aanzien van de legestarieven wordt voorgesteld om deze met het 3% prijsinflatiecorrectie te verhogen. Individuele legestarieven kunnen met meer of minder dan 3% stijgen. Voorbeelden hiervan zijn de wettelijke vastgestelde tarieven en/of rijksleges, zoals paspoorten en rijbewijzen. De tarieven worden in december voorafgaand aan het begrotingsjaar vastgesteld.

Tabel 58 Lokale heffingen - Geraamde baten leges 2023

Leges	Begroting		Verskil t.o.v. 2022	
	2022	2023	in €	in %
Bedragen in euro's				
Geraamde baten Secretarieleges KCC	378.369	378.369	0	0,0%
Geraamde baten Leges omgevingsvergunningen	709.828	937.123	227.295	32,0%
Geraamde baten Leges APV	37.788	38.922	1.134	3,0%
Totaal geraamde baten leges	1.125.985	1.354.414	228.429	20%

Toelichting:

In de Kadernota 2022 is besloten de leges voor omgevingsvergunningen vanaf 2023 kostendekkend te maken.

De berekening van de kostendekkendheid van de leges burgerzaken is als volgt:

Tabel 59 Lokale heffingen - Kostendekkendheid leges burgerzaken en APV 2023

Leges burgerzaken en APV	Begroting	
	2022	2023
Kosten taakveld	510.278	576.136
Netto kosten product	510.278	576.136
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	175.997	209.862
Btw	6.828	18.544
Uitgaven taakveld	693.103	804.542
Opbrengst heffingen	416.157	417.291
Dekkingspercentage	60%	52%

Toelichting:

Vanwege de toerekening van licenties van vakapplicaties zijn de toegerekende kosten gestegen.

De berekening van de kostendekkendheid van de leges omgevingsvergunningen is als volgt:

Tabel 60 Lokale heffingen - Kostendekkendheid leges omgevingsvergunningen 2023

Leges omgevingsvergunningen	Begroting	
	2022	2023
Kosten taakveld	903.100	991.343
Netto kosten product	903.100	991.343
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	77.189	118.940
Btw	142.135	142.147
Uitgaven taakveld	1.122.424	1.252.430
Opbrengst heffingen	709.828	937.123
Dekkingspercentage	63%	75%

Toelichting:

Vanwege het besluit vanuit de Kadernota 2022 voor het ombuigen van de kostendekkenheid van de leges, en de indexatie, zijn de opbrengsten van de heffingen hoger begroot.

Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan op verzoek gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De normen voor het behandelen van kwijtscheldingsverzoeken worden bepaald door de rijksoverheid. Volgens de Rijksnormen wordt beoordeeld of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding. Kwijtschelding wordt verleend met betrekking tot de volgende gemeentelijke belastingsoorten: Onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing, en de rioolheffingen.

De kwijtscheldingen maken deel uit van het minimabeleid, dat onderdeel is van programma Inkomen, jeugd en Wmo. Kwijtscheldingen worden meegenomen bij het bepalen van de heffingen, omdat daar het uitgangspunt van volledige kostendekkendheid geldt. Bij de onroerendezaakbelastingen spelen de lasten geen directe rol bij het bepalen van de tarieven.

Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR). Zij maken voor het gebruik van de automatische kwijtscheldingen gebruik van het Inlichtingenbureau van de VNG. Dit bureau geeft een advies of een huishouden in aanmerking komt voor kwijtschelding. Is het advies positief dan ontvangt dit huishouden automatisch kwijtschelding. De huishoudens die niet voor automatische kwijtschelding in aanmerking komen, kunnen nog een afzonderlijk verzoek hiertoe indienen bij BSR.

Onbenutte belastingcapaciteit OZB

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra middelen die gegenereerd kunnen worden door de tarieven van de gemeentelijke heffingen te verhogen tot het wettelijk toegestane maximum. De onbenutte belastingcapaciteit kan worden berekend door de maximaal toegestane belastingbaten/-tarieven te vergelijken met de belastingbaten/-tarieven in de gemeente.

Tabel 61 Lokale heffingen - Onbenutte belastingcapaciteit onroerendezaakbelasting 2023

Onbenutte belastingcapaciteit	
Omschrijving	2023
WOZ-waarden (in €) per 1-1-2021	5.376.516.000
Maximale OZB-opbrengst (Norm art.12: 0,1800% van de WOZ-waarde)	9.677.729
Af: geraamde OZB-opbrengst 2023	5.369.832
Onbenutte belastingcapaciteit	4.307.897

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van een gemeente is het vermogen om financiële risico's op te kunnen vangen. Hierbij is de uitdaging om een passende financiële buffer te vormen.

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

- De beschikbare weerstandscapaciteit: de middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken die onverwachts en substantieel zijn;
- De aanwezige risico's: dit zijn risico's die de gemeente loopt waarbij gekeken wordt naar zowel de kans dat deze risico's zich voor zullen doen alsmede het schadebedrag dat met het voordoen zou ontstaan.

Beide elementen worden in de deze paragraaf uitgewerkt en worden twee keer per jaar, bij het opstellen van de begroting en jaarrekening, geactualiseerd. In de paragraaf zijn verder ook de kengetallen opgenomen die op grond van het BBV voorgeschreven zijn. Doel van deze kengetallen is eenvoudig inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Samengevat

Het totaal van geïdentificeerde risico's (zie totaal risico's) voor 2023 bedraagt ca. € 4,6 mln. De beschikbare weerstandscapaciteit is per eind 2023, ca € 10,7 mln. waarmee de factor weerstandsvermogen op 2,3 komt. Hierin is de dotatie van het resultaat van de verkoop van de gronden rond de A2-zone/De Kroon meegenomen. De factor weerstandsvermogen neemt in de jaren erna, inclusief dotatie De Kroon, toe tot 2,5 in 2026. De risico's dalen met name door het wegvallen van het risico voor de herverdeling van het gemeentefonds. Met de factor weerstandsvermogen van 2,3 voldoen we aan de gestelde norm van 1,5. Dit is een vooruitgang ten opzichte van vorige jaren. Periodiek beoordelen wij het nut en noodzaak van bestemmingsreserves. Indien het niet nodig is een reserve in stand te houden dan valt deze vrij in de Algemene reserve en stijgt het weerstandsvermogen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Beide vormen worden hieronder toegelicht.

De incidentele weerstandscapaciteit

Dit betreft het (incidentele) vermogen om calamiteiten eenmalig op te kunnen vangen zonder invloed heeft op de voortzetting van taken. Dit valt samen met ontwikkeling van de algemene reserve en de reserve decentralisaties. Beide reserves hebben als doel risico's op te vangen. Onderstaand een overzicht van de verwachte ontwikkeling van deze reserves:

Tabel 62 Weerstandsvermogen - Incidentele weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit (in €)	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve					
Saldo per begin van het boekjaar	3.411.194	5.155.436	8.890.395	9.005.736	9.213.599
Geraamde mutaties via de reguliere exploitaties	-	-	-	-	-
Geraamde resultaat verkoop bedrijvenparkontwikkeling de Kroon	-	1.781.291	-	-	-
Geraamde mutaties via de balans/resultaatbestemming	1.744.242	1.953.668	115.341	207.863	766.948
Saldo per einde van het betreffende boekjaar	5.155.436	8.890.395	9.005.736	9.213.599	9.980.547

Incidentele weerstandscapaciteit (in €)					
	2022	2023	2024	2025	2026
Reserve decentralisaties					
Saldo per begin van het boekjaar	1.529.529	1.819.167	1.819.167	1.819.167	1.819.167
Geraamde mutaties via de reguliere exploitaties	-180.833	-	-	-	-
Geraamde mutaties via de balans/resultaatbestemming	470.471	-	-	-	-
Saldo per einde van het betreffende boekjaar	1.819.167	1.819.167	1.819.167	1.819.167	1.819.167
Totaal incidentele weerstandscapaciteit per eind boekjaar	6.974.603	10.709.562	10.824.903	11.032.766	11.799.714

Naast de genoemde algemene en decentralisatie reserve beschikt de gemeente ook nog over een aantal 'stille' reserves. Denk hierbij aan vastgoed, gronden en aandelen. Deze zijn niet meegenomen in de omvang van de incidentele weerstandscapaciteit omdat deze reserves niet direct in geld omgezet kunnen worden wegens het in gebruik zijn van het vastgoed en de gronden. De anterieure overeenkomst voor de verkoop van de gronden aan de A2-zone/De Kroon is getekend. Het resultaat van deze verkoop is geraamd op € 1.781.291. Dit verwachten we begin 2023 aan de Algemene reserve toe te kunnen voegen en is betrokken in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen.

De structurele weerstandscapaciteit

Dit zijn de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit invloed heeft op van de uitvoering van de bestaande taken. Dit is de (potentiële) financiële ruimte voor de gemeente. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit vier onderdelen:

1. De onbenutte belastingcapaciteit inzake de onroerendezaakbelasting (OZB). Dit is het verschil tussen de tarieven zoals wij deze hanteren en het normtarief voor de zogenaamde artikel 12-gemeenten.
2. De stelpost onvoorzien in de begroting.
3. De stelpost voor een aantal budgetrisico's in de begroting op het gebied van beheer openbare ruimte, gevolgen van de invoering van de omgevingswet en de bedrijfsvoering in algemene zin.
4. De stelpost achteruitgang algemene uitkering.

Hieronder een overzicht van de saldi van deze posten:

Tabel 63 Weerstandsvermogen - Structurele weerstandscapaciteit

Structurele weerstandscapaciteit (in €)				
	2023	2024	2025	2026
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	4.307.897	4.307.897	4.307.897	4.307.897
Stelpost onvoorzien	40.450	40.450	40.450	40.450
Stelpost budget risico's	138.601	200.374	219.703	260.113
Stelpost achteruitgang algemene uitkering	626.000	806.000	914.000	501.000
Totaal structurele weerstandscapaciteit per boekjaar	5.112.948	5.354.721	5.482.050	5.109.460

Risico's

Om een correcte en actuele inschatting te kunnen maken van de benodigde weerstandscapaciteit is het nodig periodiek de risico's te actualiseren. Wij kiezen ervoor dit bij zowel de begroting als de jaarrekening te doen. De voor deze paragraaf relevante risico's moeten een financiële omvang hebben van € 100 k of hoger. Deze risico's worden hieronder ook kort toegelicht.

De gemeente IJsselstein hanteert de volgende criteria voor een risico:

- Er moet sprake zijn van oorzaak en gevolg;
- De kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de mate waarin het gevolg zich voordoet zijn onzeker;
- Er moet sprake zijn van enige mate van voorkennis;
- Het risico moet een bedreiging/belemmering vormen voor het bereiken van de beleidsdoelstellingen;
- Het risico moet financieel kwantificeerbaar zijn.

Benodigde weerstandscapaciteit

Hierna zijn de risico's per programma weergegeven en toegelicht waarvan het risicobedrag groter dan € 100.000 is.

Tabel 64 Risicobeheersing - Benodigde weerstandscapaciteit per programma

Risico's	Beheersmaatregelen	Verwachtingen voor 2023	Kans in %	Bruto bedrag in €	Netto (kans x bruto) in €
Programma Wonen en ruimte					
Leningen aan Cazas Wonen (rechtsopvolger Provides) Ter financiering van grote woningbouwprojecten heeft de gemeente in het verleden diverse leningen verstrekt aan (eerder) Provides. Voor de geldleningen zijn geen hypothecaire zekerheden verlangd door de gemeente.	Door het contract dat is gesloten met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) kon (eerder) Provides zelfstandig leningen aantrekken onder waarborging van het WSW. De gemeente verstrekt daarom geen nieuwe leningen meer aan Cazas Wonen. Het WSW beoordeelt jaarlijks de financiële positie van Cazas Wonen. Hierin geeft het WSW aan of Cazas Wonen voldoet aan de eisen van kredietwaardigheid conform het reglement van deelneming Waarborgfonds. Per 2021 is er ook een nieuwe achtervangovereenkomst met het WSW waarmee de risico's verder beperkt worden aangezien de woningbouwcoöperaties via obligo leningen meer zekerheid moeten bieden.	Het WSW beoordeelt jaarlijks de financiële positie van Cazas Wonen. Hierin geeft het WSW aan of Cazas Wonen voldoet aan de eisen van kredietwaardigheid conform het reglement van deelneming Waarborgfonds. Verwachtingen voor 2023 zijn onveranderd.	1	11.344.000	113.440

Risico's	Beheersmaatregelen	Verwachtingen voor 2023	Kans in %	Bruto bedrag in €	Netto (kans x bruto) in €
Programma Wonen en ruimte					
<p>Leges omgevingsvergunningen Invoering van de omgevingswet per 2023 heeft invloed op de heffing van leges voor omgevingsvergunningen.</p> <p>Er komen minder vergunningplichten en onduidelijk is of dit ook wordt gecompenseerd door minder inzet en dus minder kosten. Daarnaast zijn bouwactiviteiten vanwege de PFAS en stikstofproblematiek vertraagd en is ook hier risico dat de wendbaarheid van de inzet minder groot is en dit niet opgevangen kan worden door lagere inzet en besparing van kosten.</p>	<p>Er is capaciteit vrijgemaakt om de invoering van de omgevingswet te implementeren. Dit wordt projectmatig aangepakt. Daarbij is ook de ODRU betrokken. Ook wordt geïnvesteerd in inzicht in kosten van aanvragen, zodat ook inzicht in de kostendekkendheid vergroot wordt en dit verhoogd kan worden.</p> <p>Ontwikkeling van aanvragen en prognoses van inzet voor en leges van vergunningen worden periodiek afgestemd met ODRU.</p> <p>In de begroting van de gemeente wordt rekening gehouden met een post onvoorzien die alleen aangesproken kan worden via een besluit van het college.</p>	<p>In 2023 wordt onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid van leges-gerelateerde activiteiten. Ook rekening houdend met invoering omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouwen. Op basis daarvan zal voorgesteld worden om verordening aan te passen. Dit zal effect hebben in 2024.</p>	50	400.000	200.000

Risico's	Beheersmaatregelen	Verwachtingen voor 2023	Kans in %	Bruto bedrag in €	Netto (kans x bruto) in €
Programma Inkomen, Jeugd en Wmo					
<p>Uitkeringen Participatiewet (bijstand) Uitkeringen van de gemeente op grond van de Participatiewet zijn een open-einde-regeling. Risico is dat de uitkeringen toenemen en/of de rijksbijdrage die de gemeente daarvoor ontvangt afneemt of onvoldoende is om de lasten uit te dekken. Bij een groot verschil kan een beroep worden gedaan op de vangnetregeling van het rijk. En een ander risico is dat vorderingen op dit gebied niet worden terugbetaald.</p>	<p>Instream in de uitkering beheersen en uitstroom bevorderen door de gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) en het lokaal werkteam.</p> <p>Vorderingen worden jaarlijks beoordeeld. Voor oninbaarheid heeft de gemeente een voorziening getroffen.</p> <p>Ontwikkeling van de rijksbijdrage wordt gevolgd via circulaire van het rijk.</p>	<p>Voortzetting van de licht dalende trend van het aantal uitkeringen. Bijstelling van de rijksbijdrage naar beneden. Per saldo wordt verwacht dat IJsselstein "voordeel" gemeente blijft. De rijksbijdrage wordt periodiek bijgesteld aan de landelijke ontwikkelingen.</p> <p>Het bruto risicobedrag is gebaseerd op het bedrag van de verwachte rijksbijdrage.</p>	5	7.505.000	375.250

Risico's	Beheersmaatregelen	Verwachtingen voor 2023	Kans in %	Bruto bedrag in €	Netto (kans x bruto) in €
Programma Inkomen, Jeugd en Wmo					
Open einderegelingen Jeugd en Wmo De Wmo en Jeugdwet zijn open einderegelingen. Dat houdt in dat zorg geboden moet worden aan inwoners die hier een beroep op doen. En dat eventuele overschrijdingen op deze taken voor risico van de gemeente zijn. Het gaat hierbij met name om begeleiding, huishoudelijke hulp, woon- en vervoersvoorzieningen. Hier valt ook de re-integratie (Participatiewet) en de afbouw van de Wsw onder.	De gemeente zet in op beheersing van kosten door transformatie van de zorg naar lichtere vormen van zorg en meer gebruik van voorliggende voorzieningen. Ook wordt de toegang tot de zorg versterkt, waardoor er meer regie is en meer passende zorg wordt geboden. Vanaf 2023 wordt Jeugd- en Wmo-zorg op een nieuwe wijze ingekocht die ook bijdraagt aan de gewenste transformatie en kostenbeheersing. Hierbij werken de Lekstroom gemeenten samen.	We verwachten op termijn stabilisatie van de kosten (bij gelijkblijvende omstandigheden). Voor 2023 zijn de kosten realistisch begroot en we verwachten uitvoering binnen budget. Er is nog onzekerheid over de uiteindelijke rijks compensatie voor de gestegen kosten op het gebied van de jeugdzorg. Als risicobedrag is uitgegaan van een percentage van de geraamde lasten op dit gebied.	5	12.750.000	637.500

Risico's	Beheersmaatregelen	Verwachtingen voor 2023	Kans in %	Bruto bedrag in €	Netto (kans x bruto) in €
Programma Algemene dekkingsmiddelen					
Overige verstrekte leningen Uit hoofde van de publieke taak heeft de gemeente de afgelopen jaren leningen verstrekt of staat de gemeente garant voor leningen. Het risico van deze leningen is dat de vereniging of stichting die de lening heeft ontvangen niet aan zijn verplichting (aflossing en rente) kan voldoen.	Het beleid is erop gericht de bestaande leningenportefeuille af te bouwen door geen nieuwe leningen te verstrekken. Voor garantstellingen op het gebied van sport geldt dat deze alleen worden afgegeven als ook het waarborgfonds garant staat. Het waarborgfonds beoordeelt periodiek de financiële positie van de betreffende instellingen.	Verwachting voor 2023 is onveranderd. Het risicobedrag is gebaseerd op het bedrag van de openstaande leningen	10	1.220.000	122.000

Risico's	Beheersmaatregelen	Verwachtingen voor 2023	Kans in %	Bruto bedrag in €	Netto (kans x bruto) in €
Programma Algemene dekkingsmiddelen					
Gegarandeerde geldlening De gemeente heeft in het verleden gemeentegaranties verstrekt vanuit zijn publieke functie. Zie de regels hieronder voor de bedragen en risico's per beleidsveld	In de financiële verordening is aangegeven dat: - Alleen garanties verstrekt kunnen worden indien er geen waarborgfonds bestaat voor het betreffende beleidsterrein; - Indien de aanvrager beschikt over eigen accommodatie wordt er altijd het recht van 1e hypotheek verlangd; - Waar mogelijk worden de oude gemeentegaranties afgebouwd. De lening is aangetrokken ter financiering van een investering die past in het gemeentelijk beleid. - Volkshuisvesting (Cazas Wonen) - Kunst en cultuur - Welzijn (zorginstellingen)	Verwachting voor 2023 is grotendeels onveranderd.			
			1	50.766.000	507.660
			10	52.000	5.200
			15	10.911.000	1.636.650
Verbonden partijen De gemeente kan worden geconfronteerd met financiële tegenvallers van verbonden partijen. Door deelname verplicht de gemeente zich namelijk om bij te dragen in eventuele nadelige saldi. In de paragraaf verbonden partijen wordt per verbonden partij ingegaan op de stand van zaken.	Het beheersen van de risico's van samenwerkingsverbanden is een belangrijk aandachtspunt van de wendbare organisatie. De werkt gemeente steeds meer samen met andere gemeenten, waarmee het beheersen van de risico's van groot belang wordt. - We brengen de risico's zo goed mogelijk in beeld door de verbonden partijen actief te monitoren.	In 2022 is geïnvesteerd in het versterken van de sturing op verbonden partijen. Verwachtingen t.a.v. risico's zijn voor enkele verbonden partijen aangepast. Het risicobedrag is gebaseerd op bijdragen aan de bestaande verbonden partijen. Per verbonden partij is bij het opstellen van de begroting 2023 een risicobedrag bepaald.	Per GR een ander %, zie tabel hierna	18.603.000	1.050.000
Totaal geïdentificeerde risico's					4.647.600

Toelichting:

De geïdentificeerde risico's zijn afgenomen. Dit komt met name doordat de herijking van het gemeentefonds in de meicirculaire 2022 opgenomen is. De meicirculaire is in de begroting 2023 verwerkt. Hierdoor zijn de onzekerheden over de uitwerking en het risico van de herijking in deze paragraaf vervallen.

Risico's met betrekking tot verbonden partijen

Voor het bepalen van het risico dat de gemeente loopt door deelname in de diverse verbonden partijen wordt per gemeenschappelijke regeling een inschatting gemaakt van het risicobedrag en de procentuele grootte van het risico. Hieronder leest u de berekening van het risicobedrag. Het totaalbedrag van onderstaande tabel is genoemd in de inventarisatie van risico's in de tabel hierboven:

Tabel 65 Risicobeheersing - Risico's verbonden partijen

Verbonden partij	Begroting 2022			Begroting 2023		
	Bijdrage begroting	Risico in %	Risico in €	Bijdrage begroting	Risico in %	Risico in €
RMN incl. AVU	8.530.000	7,5%	640.000	8.115.000	5,0%	406.000
GGDrU	1.320.000	5,0%	66.000	1.250.000	5,0%	62.000
Recreatieschap Stichtse Groenlanden	150.000	7,5%	11.000	150.000	7,5%	11.000
VRU	1.740.000	5,0%	87.000	1.791.000	5,0%	90.000
Regionaal Historisch Centrum	140.000	5,0%	7.000	143.000	2,5%	4.000
WIL*	4.621.000	7,5%	347.075	4.788.000	7,5%	359.000
BSR	540.000	5,0%	27.000	605.000	5,0%	30.000
ODRU	1.610.000	5,0%	81.000	1.761.000	5,0%	88.000
Totaal	18.651.000		1.266.075	18.603.000		1.050.000

*) Bijdrage gecorrigeerd voor verstrekte uitkering BUIG.

Toelichting

Ten opzichte van 2022 zijn de risicoprofielen licht veranderd voor de verschillende verbonden partijen. Per saldo nemen de risico's licht af ten opzichte van de begroting 2022.

Historisch overzicht

Onderstaand een historisch overzicht van de ontwikkeling van de opbouw van het benodigde weerstandsvermogen, de beschikbare weerstandscapaciteit en de factor weerstandsvermogen:

Tabel 66 Risicobeheersing - Historisch overzicht

Risico-categorie	Risico	Begroting 2023	Begroting 2022	Jaarrekening 2020	Begroting 2021
Leningen en garantstellingen	Leningen Cazas	113	167	334	334
	Overige verstrekte leningen	122	127	133	133
	Gegarandeerde leningen Cazas	508	517	1055	1.120
	Gegarandeerde leningen zorginstellingen	1637	2115	2115	2.381
	Gegarandeerde leningen overig	5	27	72	72
			2.385	2.953	3.709
Sociaal domein	Uitkeringen participatiewet	375	379	350	350
	Jeugdzorg en Wmo	638	575	903	903
		1.013	954	1.253	1.253
Grond-exploitaties	Niet in exploitatie genomen gronden	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Verbonden partijen	O.b.v. beoordeling per samenwerking	1.050	1.266	1.231	1.231
		1.050	1.266	1.231	1.231
Overige	Leges omgevingsvergunningen	200	355	400	325
	Algemene uitkering m.b.t. jeugdzorg		158	120	120
	Algemene uitkering m.b.t. herverdeling		1.000	170	P.M.
		200	1.513	690	445

Risico-categorie	Risico	Begroting 2023	Begroting 2022	Jaarrekening 2020	Begroting 2021
Totaal berekend bedrag risico's		4.648	5.528	6.883	6.969
Totaal berekend bedrag weerstandscapaciteit		10.710	7.415	6.806	5.417
Factor weerstandsvermogen		2,3	1,3	1,0	0,8

Kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Doel van deze kengetallen is u op eenvoudige wijze inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- De solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

Onderstaand een overzicht van de kengetallen en een toelichting hierop:

Tabel 67 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing - Kengetallen

Kengetal	Rekening 2021	Eind 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Netto schuldquote	33,3%	44,0%	43,8%	49,5%	44,9%	48,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	18,4%	29,3%	30,3%	35,7%	37,5%	40,3%
Solvabiliteitsratio	28,9%	26,9%	26,3%	25,0%	25,9%	22,5%
Grondexploitatie	-0,6%	-0,2%	-1,2%	-0,9%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	-0,9%	2,1%	0,4%	0,5%	0,9%	-4,0%
Belastingcapaciteit	110,7%	120,7%	110,5%	112,7%	114,9%	114,9%

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een normale netto schuldenlast ligt tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 90% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog en dient deze niet verder toe te nemen. Een quote boven de 130% wordt algemeen beschouwd als te hoog. Voor onze gemeente ligt dit cijfer ruim binnen de normale marge.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Dit cijfer ligt doorgaans rond de 30% bij gemeenten. De solvabiliteit van onze gemeente varieert rond de 26%.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Dit cijfer is structureel laag. Hierdoor is dit risico erg laag.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Dit kengetal is in 2023 structureel positief. Ook in 2024 en 2025 blijft het positief. Doordat in 2026 de Algemene uitkering sterk daalt is in dit jaar de structurele exploitatieruimte negatief.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dit kengetal laat zien dat de lasten van de gemeente boven het landelijk gemiddeld liggen.

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Op het gebied van kapitaalgoederen worden twee fasen onderscheiden:

- ◆ Verkrijgen (aanschaf) of vervaardiging van kapitaalgoederen;
- ◆ Onderhoud van kapitaalgoederen.

In deze paragraaf schetsen we een beeld van de actuele ontwikkelingen rond het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen, wat er in de begrotingsperiode aan uitvoering gaat plaatsvinden en welke middelen hiermee zijn gemoeid. Het onderhoud en beheer van kapitaalgoederen is van groot belang voor het goed functioneren van de gemeente. Het onderhoud van kapitaalgoederen bestaat uit twee soorten onderhoud: het dagelijks klein onderhoud, waarvan de kosten ten laste van de exploitatie komen, en het groot onderhoud, waarvan de kosten ten laste van de onderhoudsvoorzieningen komen.

Tabel 68 Onderhoud kapitaalgoederen - Overzicht kapitaalgoederen

Onderwerp	Hoeveelheid
Verhardingen	135 km
Klinkerverharding	77 km
Asfalt	68 km
Riolering	202,4 km
Gemengd	29,1 km
Hemelwater	93,7 km
Droogweerafvoer	79,1 km
Overstortriool	0,5 km
Persleidingen	28,3 km
Drukleidingen	24,4 km
Persleidingen	3,9 km
Gemalen	207 stuks
Gemengd	13 st
Hemelwater	4 st
Droogweerafvoer	5 st
In Bergbezinkbasin	3 st
Waterhuishouding	3 st
Minigemalen	179 st
Drainage	81,4 km
Kunstwerken	180 stuks
Waterwegen	32 km
Oeverbescherming	103 km
Natuurlijk	81 km
Harde oeververdediging	22 km
Openbare verlichting	
Lichtmasten	6.700 st
Armaturen	6.600 st
Vastgoed	75 stuks
Bomenbestand	15.500 stuks
Openbaar groen	154 hectare
Sportvelden	4 hectare

Integrale visie openbare ruimte

Op basis van de Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR, 2021) bieden wij de raad in 2023 een Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) ter besluitvorming aan.

Groen

De vervangingsinvesteringen zijn een aandachtspunt. Na technische inspecties in 2022 stellen wij een plan van aanpak op om het openbaar groen op het gewenste beheerniveau te brengen. De verwachting is dat er sprake is van achterstallig onderhoud en dat veel groenvakken technisch zijn afgeschreven en om een herinvestering vragen. De omvang hiervan zal uit de inspecties blijken.

In 2023 herzien wij de additionele taken passen wij waar nodig de contracten aan. Op verschillende locaties verwijderen en vervangen wij bomen op straat niveau, zoals langs de Kaasmakerlaan, Praagsingel, Schonauwen en Eiteren.

Uitvoeringsplan: Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR 2012) & Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR)

Speelvoorzieningen

In 2023 starten wij een participatietraject gestart voor de volgende fasen van het uitvoeringsprogramma Buitenspelen. We beginnen dan ook met de aanbesteding voor de uitvoering van de in 2023 en 2024 geplande werkzaamheden. Beheer en onderhoud en de wettelijke inspecties daarvan vinden planmatig plaats.

Uitvoeringsplan: Speelruimtebeleidsplan 2020-2030

Openbare verlichting

In 2023 besteden wij veel aandacht aan het vervangen van de aanlichting van de monumenten in de binnenstad en de Waag en de toren van de basiliek. We bieden een plan aan voor de verdere verduurzaming van de openbare verlichting van de binnenstad.

Naar aanleiding van een meting van de openbare verlichting bezien wij mogelijke aanpassingen, verplaatsingen en bijplaatsingen en brengen daarover advies uit. Aan de hand van het beheerplan voeren wij onderhoudswerkzaamheden uit.

Uitvoeringsplan: Meerjarenonderhoudsplan Openbare Verlichting 2021-2024

Wegen

We voeren de werkzaamheden uit volgens het geactualiseerde Meerjarenonderhoudsplan Wegen 2021-2025. Ter voorbereiding op de uitvoeringsplannen 2024-2025 voeren wij in 2023 een tweejaarlijkse schouw uit. We continueren de inhaalslag op het achterstallig onderhoud in samenhang met het speelplan, werkzaamheden in de wortelopdruk en klimaatadaptieve maatregelen. Groot onderhoud vindt plaats aan het Robijnpad, Eitersesteeg, Johan Willem Frisolaan en Biezenplein.

Uitvoeringsplan: Meerjarenonderhoudsplan Wegen 2021-2025

Wortelopdruk

Wij hebben in beeld wat de omvang en locaties van de wortelopdruk en bijbehorende maatregelen zijn en werken in 2023 verder, samen met de groenvoorziening, om de zorgelijke locaties te herstellen. De Integrale Visie Openbare Ruimte gebruiken wij hierbij als leidraad.

Uitvoeringsplan: Meerjarenonderhoudsplan Wortelopdruk 2021-2025

Verkeersregelinstallaties

Het areaal is up-to-date en er staan voor 2023, naast kleine reguliere onderhoudswerkzaamheden, geen grote werkzaamheden ingepland. Het groot onderhoud van de verkeersregelinstallatie op de Utrechtseweg/Europalaan en de Nijverheidsweg/Baronieweg worden bereiden wij in 2023 voor en voeren dit in 2024 uit.

Er staan 9 verkeersinstallaties in de gemeente. De leeftijd en conditie van alle installaties is dusdanig dat alleen groot onderhoud planmatig wordt opgepakt.

Uitvoeringsplan: Meerjarenonderhoudsplan Verkeerregelininstallaties (VRI) 2021-2024

Water

In het eerste kwartaal 2023 voeren wij de baggerwerkzaamheden 2023-2024 uit waarvoor wij als gemeente verantwoordelijk zijn. Daarmee is het Beheerplan baggeren 2015-2024 afgerond. Voor de volgende 10 jaar schrijven wij een nieuw beheerplan. De verwachting is deze eind 2023/begin 2024 ter besluitvorming voor te leggen.

Uitvoeringsplan: Beheerplan baggeren 2015 – 2024

Beschoeiingen

Begin 2023 bereiden wij met de vervanging van de damwanden voor in de Gekanaliseerde Hollandse IJssel (GHII) nabij de volkstuinen en tussen A2 en de N210. Uitvoering is eind 2023 gepland. Conform het Oeverbeheerplan 2020-2030 vervangen wij voornamelijk in IJsselveld Oost bij het Stereoplein en omloop Oost de schottenbeschoeiing.

Uitvoeringsplan: Oeverbeheerplan IJsselstein 2018-2028

Civieltechnische kunstwerken

In de eerste helft van 2023 leggen wij een meerjarenonderhoudsplan ter besluitvorming voor.

De werkzaamheden aan de civieltechnische kunstwerken voeren we planmatig uit aan de hand inspecties. Conform het beheerplan starten we met groot onderhoud aan de Looiebrug op Lage Dijk-Zuid.

Uitvoeringsplan: Meerjarenonderhoudsplan Kunstwerken 2015 – 2024

Riolering

In 2023 stellen wij een nieuw gemeentelijk rioleringsplan (GRP) op omdat de vorige is afgelopen. We zoeken daarbij samenwerking met buurgemeenten. Het nieuwe GRP leggen wij ter besluitvorming aan de raad voor.

In 2023 actualiseren wij ook het basisrioleringsplan (BRP). Dat moet na 10 jaar gebeuren. Deze opvolger krijgt de naam Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW). Deze heeft een bredere opzet dan zijn voorganger. Het SSW beschrijft alle deelsystemen van het stedelijk watersysteem en het functioneren van het stedelijk watersysteem. Daarnaast vind er een evaluatie plaats van het functioneren van het stedelijk watersysteem en worden maatregelen beschreven.

Voorts ronden wij de visie Klimaatadaptatie af en stellen daarvoor een uitvoeringsprogramma op. We borgen daarbij de samenhang met het SSW en het GRP. Op basis van het meerjarenplan voeren wij de maatregelen Asbest Cement riolering uit en treffen wij maatregelen, die bleken na de reiniging en inspecties in 2022. Het waterhuishoudingsgemaal IJsseloever verkeert in slechte staat en zal volledig worden vervangen. Voor de wijken IJsselveld en West stellen wij een meerjarenplan opgesteld ten behoeve van de Asbest Cement riolering.

De persleiding van asbestcement aan de Oranje Nassaulaan is aan vervanging toe. Ter voorbereiding van de ontwikkeling het winkelcentrum De Clinckhoeff krijgt de persleiding een andere ligging en verplaatsen wij het gemaal De Clinckhoeff.

Uitvoeringsplan: Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2019-2023

Vastgoed

In het Meerjarenonderhoudsplan 2019-2038 staan voor 2023 de volgende activiteiten op de planning:

Liftrenovaties:

- ◆ Merkelbachlaan 2, WOC
- ◆ Jan van der Heijdenweg 244, brandweerkazerne
- ◆ St. Peterburgsblaan 27, Sporthal Zenderpark

Schilderwerk:

- ◆ Duitslandstraat 7, Reddingsbrigade
- ◆ Poortdijk 34, Sporthal Poortdijk
- ◆ Merkelbachlaan 2, WOC
- ◆ St. Peterburgsblaan 27, Sporthal Zenderpark
- ◆ Heemradenlaan 34, Sporthal 't Heem

Aannemerswerk:

- ◆ Merkelbachlaan 2, WOC (vervangen plafond buiten)
- ◆ Jan van der Heijdenweg 244, brandweerkazerne (vervangen vloer remise)

Elektra/installatie:

- ◆ Overtoom 1, Stadskantoor (vervangen toegangscontrole)
- ◆ Overtoom 1, Stadskantoor (vervangen inbraaksignalering)

Daarnaast voeren wij regulier onderhoud uit zoals jaarlijkse keuringen van de gereedschappen en onderhoudsbeurten aan installaties en verhelpen wij dagelijkse storingen en meldingen.

Uitvoeringsplan: MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) Vastgoed 2019-2038

Duurzaamheid

In 2023 leggen wij een plan voor dat gericht is op het behalen van de doelstellingen van het VN-klimaatakkoord van de gemeente. Het plan beschrijft hoe het gemeentelijk vastgoed verduurzaamd kan worden en welke maatregelen daartoe nodig zijn.

Civieltechnische projecten

Nederlandlaan

In 2023 doen wij onderzoek naar de herinrichting van de in 1968 aangelegde Nederlandlaan. We pakken onder andere de verkeerssituatie, worteldruk en verharding aanpakken en een gescheiden rioleringsstelsel aanleggen om wateroverlast tegen te gaan. Na de aanbesteding verwachten wij de werkzaamheden in 2024 te kunnen beginnen.

Kronenburgplantsoen

We willen de riolering en inrichting van het Kronenburgplantsoen op hetzelfde niveau brengen als de rest van de binnenstad. Dat betekent onder andere aanpassingen aan de bestrating en openbare verlichting. In 2023 onderzoeken we of dit haalbaar is en zullen daar omwonenden en andere belanghebbenden bij betrekken. Wij verwachten in 2023 een ontwerp ter besluitvorming voor te kunnen leggen.

FINANCIERING

Inleiding

De paragraaf Financiering is op grond van de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) en het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) een verplicht onderdeel van de gemeentebegroting. De paragraaf is een weergave van de wijze waarop de financieringsfunctie (het stelsel van leningen, beleggingen en garanties) binnen de gemeente is ingericht. Daarnaast geeft de paragraaf inzicht in de manier waarop rentelasten aan de investeringen, grondexploitaties en taakvelden worden toegerekend.

De uitvoering van de treasury vindt zijn weerslag in deze paragraaf. Treasury is een proces binnen een organisatie dat tot doel heeft het financieringsmanagement en het cashmanagement te optimaliseren, en te waarborgen dat de gemeente aan zijn verplichtingen tegenover schuldeisers kan voldoen. Het treasurybeleid wordt gevoerd vanuit de door de raad vastgestelde financiële verordening, het treasurystatuut en op onderdelen door wetgeving van de centrale overheid.

Financieringspositie en -resultaat

Financieringspositie

De ontwikkeling van de financieringspositie is bepaald op basis van de geprognoseerde balans die op pagina 128 en 129 is opgenomen. Het geeft inzicht in de manier waarop de gemeente haar activa financiert en in welke mate er in de toekomst aan aanvullende financiering behoefte is.

Tabel 69 Financiering - Financieringspositie meerjarig

Financieringspositie meerjarig (bedragen x € 1 mln.)						
	berekening	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste activa						
Materieel en immaterieel	a	72,7	74,4	76,0	73,6	70,2
Financieel	b	18,0	18,0	17,9	12,2	12,2
Onderhanden werk	c	-0,2	-1,1	-0,8	0	0
Totaal	d=a+b+c	90,5	91,3	93,1	85,8	82,4
Financieringsmiddelen						
Opgenomen leningen	e	28,2	26,7	25,2	18,0	16,5
Voorzieningen	f	24,0	24,4	25,0	25,6	26,3
Reserves	g	25,0	26,7	26,0	25,0	25,0
Bedrijfsresultaat	H	2,0	0,2	0,2	0,8	-3,5
Totaal	j=e+f+g+h	79,2	78,0	76,4	69,4	64,3
Financieringspositie per jaartotom	j-d	-11,3	-13,3	-16,7	-16,4	-18,1

Wet FIDO en financiering

De in de inleiding genoemde wet FIDO beoogt decentrale overheden een kader te geven om renterisico op leningen zo beperkt mogelijk te houden. Renterisico ontstaat door wijzigingen in rentepercentages van opgenomen leningen en kasgeldleningen. Er zijn twee verplichte richtlijnen in de wet FIDO om de renterisico's te bewaken en beheersen; de kasgeldlimiet voor korte financiering en de renterisiconorm voor lange financiering.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt een grens aan het bedrag dat met kort geld (korter dan één jaar) mag worden gefinancierd. Dit is een door de overheid vastgesteld percentage (momenteel 8,5%) van de begrote lasten per jaar. Indien de gemiddelde korte financiering de limiet gedurende drie opeenvolgende kwartalen overschrijdt zal er geconsolideerd moeten worden door middel van het afsluiten van een lange financiering.

Tabel 70 Financiering - Kasgeldlimiet meerjarig

Kasgeldlimiet meerjarig (bedragen x € 1.000.000)						
	berekening	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Begrote lasten	a	88,3	85,7	84,2	85,9	84,4
Gemiddeld saldo kasgeldleningen	b	3,8	4,8	2,8	4,1	7,3
Kasgeld in procenten	c = b / a	4,3	5,6	3,3	4,8	8,6
Kasgeldlimiet in procenten	d	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5

Renterisiconorm

Ook voor renterisico's in de lange financiering is in de Wet FIDO een norm gesteld. De renterisiconorm bedraagt 20% van de bestaande vaste schuld (er geldt een drempelbedrag van 2,5 mln. euro). Dat betekent dat in enig jaar 20% van de vaste schuld mag worden vernieuwd (herfinanciering en/of renteherziening).

Tabel 71 Financiering - Renterisico 2021-2024

Renterisico 2021-2024 (bedragen x € 1 miljoen)					
	berekening	2023	2024	2025	2026
Renteherziening vast schuld opgenomen geld	a	0	0	0	0
Renteherziening vaste schuld uitgeleend geld	b	0	0	0	0
Netto renteherziening	c=a-b	0	0	0	0
Nieuw aangetrokken schuld	d	0	0	0	0
Nieuw verstrekte leningen	e	0	0	0	0
Netto nieuwe schuld	f=d-e	0	0	0	0
Betaalde aflossingen	g	1,5	1,5	1,5	1,5
Herfinanciering	h=laagste f of g	0	0	0	0
Renterisico	i=c+h	0	0	0	0
Renterisiconorm					
Vaste schuld	j	26,7	25,2	18,0	16,5
Percentage vastgesteld	k	20	20	20	20
Renterisiconorm	l=j*k	5,3	5,0	3,6	3,3

Leningenportefeuille

Leningen opgenomen gelden

Het saldo van de opgenomen geldleningen bedraagt aan het einde van het boekjaar 2022 € 37,4 mln. 30 procent van dit saldo heeft betrekking op leningen welke in het verleden zijn opgenomen om, met een rente-opslag, door te lenen aan woningbouwvereniging Provides (hierna Cazas Wonen). Sinds de woningbouwsector zich voor haar financiering kan wenden tot het Waarborgfonds Sociale Woningbouw wordt dit gedeelte van de leningenportefeuille afgebouwd. De overige leningen zijn ten behoeve van de eigen financiering. De volgende tabel geeft inzicht in de omvang van en mutaties in de leningenportefeuille per 2023.

Tabel 72 Financiering - Mutaties in leningenportefeuille opgenomen gelden 2023

Mutaties in leningenportefeuille opgenomen gelden 2023 (bedragen x € 1 mln.)		
	Bedrag	Gemiddelde rente
T.b.v. Cazas Wonen per 1 januari	11,3	0,6 %
T.b.v. eigen financiering per 1 januari	26,0	1,3 %
Totaal	37,3	1,1 %
Aflossingen door Cazas Wonen	0	
Eigen aflossingen	-1,5	
Totaal	-1,5	
T.b.v. Cazas Wonen per 31 december	11,3	0,6 %
T.b.v. eigen financiering per 31 december	24,4	1,2 %
Totaal	35,8	1,1 %

Leningen uitgezette gelden

Naast de geldleningen aan Cazas Wonen lopen er nog enkele leningen die in het verleden door IJsselstein vanuit haar publieke taak zijn verstrekt aan een sportvereniging, een onderwijsinstelling en starters op de woningmarkt. Ook hiervoor geldt zo veel mogelijk dat dit al een aantal jaren niet meer gebeurt en de portefeuille wordt afgebouwd.

Tabel 73 Financiering - Mutaties in leningenportefeuille uitgezette gelden 2023

Mutaties in leningenportefeuille uitgezette gelden 2023 (bedragen x € 1 mln.)		
	Bedrag	Gemiddelde rente
T.b.v. Cazas Wonen per 1 januari	11,3	0,7 %
Overige per 1 januari	1,2	5,0 %
Totaal	12,5	0,8 %
Aflossingen door Cazas Wonen	0,0	
Aflossingen overige	0,0	
Totaal	0	
T.b.v. Cazas Wonen per 31 december	11,3	0,7 %
Overige per 31 december	1,2	5,0 %
Totaal	12,5	0,8 %

Kredietrisicobeheer

Om een inzicht te verschaffen in de risico's die de gemeente loopt ten aanzien van uitgeleende gelden staat in de volgende tabel een verdeling van de leningen u/g naar risicogroep vermeld. Het beleid ten aanzien van het verstrekken van leningen is in hoge mate gericht op het afbouwen van de huidige leningenportefeuille en er worden geen nieuwe leningen meer verstrekt.

Samenstelling leningen u/g naar beleidsterrein in 2023 (bedragen x € 1.000)			
Beleidssterrein	Saldo 1-1	Saldo 31-12	% van het totaal
Volkshuisvesting	11.345	11.345	90
Sport	0	0	0
Onderwijs	386	357	3
Lokaal sociaal beleid	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	863	863	7

Leningen met een gemeentegarantie

In het kader van de publieke taak waarborgt de gemeente in sommige gevallen leningen voor investeringen die passen binnen de doelstellingen van de begroting. In de Financiële Verordening staan de voorwaarden benoemd die de gemeente hanteert voor het verstrekken van een gemeente garantie.

BEDRIJFSVOERING

Deze paragraaf geeft een overzicht van een aantal onderdelen van onze bedrijfsvoering en de belangrijkste thema's daarbinnen.

Visie op bedrijfsvoering

Als gemeente opereren we in een netwerksamenleving. Dat betekent dat we samen met inwoners en maatschappelijke partners alert en flexibel moeten inspelen op maatschappelijke vraagstukken. De organisatie van onze bedrijfsvoering ontwikkelt daarin mee.

Inrichting ambtelijke organisatie

De structuur van de organisatie is eenvoudig en eenduidig. Het management van de bestaat uit de algemeen directeur en de teamleiders. Zij overleggen over zaken als verzuim, innovatie, kwaliteit, samenwerking tussen teams, werkdruk, trends en ontwikkelingen. De teamleider is integraal eindverantwoordelijk voor de producten en resultaten van het team. Onder de teamleider is er geen andere hiërarchische aansturing slaag.

De organisatie kent 7 teams:

- Samenleving
- Ruimte en Projecten
- Klant
- Civiele techniek en vastgoed
- Sociaal domein
- Advies
- Interne Ondersteuning

De Concernstaf adviseert en ondersteunt het bestuur en de directie.

Elk team kent een sterke en logische samenhang in taakgebieden. Onderling werken de teams samen aan overstijgende maatschappelijke vraagstukken, die soms snel op ons afkomen. Voor een deel van de werkzaamheden is daarom een wendbare, flexibele organisatie nodig. Medewerkers hebben hun basis in een team en kunnen al naar gelang het vraagstuk tijdelijk (gedeeltelijk) werkzaam zijn in een project of in een gezamenlijk werkverband. De lijnorganisatie als basis en de projectorganisatie bestaan naast elkaar.

HR beleidsstukken en topics

Na de langdurige COVID-19 periode blijft duurzame inzetbaarheid van medewerkers een belangrijk onderwerp. We blijven in gesprek over het behouden en ontwikkelen van onze medewerkers.

Om te beoordelen of de formatie van de organisatie passend is bij het takenpakket van de gemeente is er begin 2022 een vlootshouw gedaan. De conclusie daarvan was dat niet op alle taakgebieden sprake is van een balans tussen de beschikbare capaciteit en de gevraagde dienstverlening en productie. De oplossing daarvoor zou kunnen zijn om een aantal taken niet uit te voeren. Maar veelal betreft het wettelijke danwel basistaken waarin niet kan worden geschrapt of geprioriteerd. Een andere oplossing zou een efficiëntere of soberdere taakuitvoering kunnen zijn. Daarin zijn de afgelopen jaren al de nodige stappen gezet.

Omdat nog niet op alle taakvelden keuzes zijn gemaakt over het in balans brengen van productie en beschikbare capaciteit is ervoor gekozen om in de begroting een stelpost opgenomen die gebruikt kan worden om de uitkomsten van de vlootshouw te effectueren. Voordat we op een taakveld tot formatie tot uitbreiding over gaan beoordelen we eerst de andere mogelijkheden: is het uitvoeren van de taak noodzakelijk, kan er geherprioriteerd worden of is fasering mogelijk. Om de efficiency te beoordelen starten we voor het betreffende taakveld eerst een 'lean' traject op. Op basis van de uitkomsten daarvan kan dan zo nodig een beroep worden gedaan op de stelpost formatie-uitbreiding.

Visie op control

Medewerkers, management en bestuur werken ernaar om in control te zijn. Dit betekent dat de interne beheersings- en controlesystemen adequaat en effectief zijn. De bedrijfsvoering draagt bij aan de realisatie van beleidsdoelstellingen en er treden geen grote, onverwachte verrassingen op. Een diversiteit aan processen is geborgd en voldoet aan wet- en regelgeving (compliant zijn) én de competenties van de medewerkers liggen vast. Dat vraagt een bredere scope dan alleen financiën en rechtmatigheid.

Als gemeente staan we voor steeds grotere opgaven en de daarmee samenhangende financiële verantwoordelijkheid. Inwoners, overheden en maatschappelijke partners hebben verschillende verwachtingen van de gemeente. Onze organisatie moet op deze dynamiek kunnen inspelen. We werken dan ook blijvend aan ons aanpassingsvermogen. Bestuur, management en medewerkers moeten zich van deze permanente veranderingen bewust zijn en bereid én in staat zijn om mee te bewegen.

In control zijn gaat zowel over koers bepalen als over koers houden. Daarbij hanteren we de methode van plan-do-check-act in zowel de sturende processen, in de processen die de uitvoering ondersteunen en in de uitvoerende processen. En in control zijn gaat over een moderne, zelfbewuste en robuuste organisatie willen zijn. Een organisatie met heldere processen en professionals die passend kunnen meebewegen en inspelen op wat er leeft.

De afbeelding hieronder laat zien waar de gemeente grip op wil hebben: de effectiviteit van beleid en de elementen van bedrijfsvoering:

Security en privacy | Communicatie | Organisatie | Personeel/HR | Administratieve organisatie | Financiën | Informatie | Juridische zaken | Technologie | Huisvesting

Accountantscontrole en rechtmatigheid

Vanaf boekjaar 2023 gaat het college bij de jaarrekening zelf een rechtmatigheidsverantwoording opnemen. Hiermee verklaart het college nadrukkelijk dat de cijfers in de jaarrekening volgens de (financiële) wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen. De accountant geeft vervolgens een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

Voor de invulling van de rechtmatigheidsverantwoording zijn drie ambitieniveaus mogelijk. Gemeente IJsselstein kiest voor boekjaar 2023 voor het eerste ambitieniveau; een verantwoording gericht op de financiële rechtmatigheid. Daarmee voldoet de gemeente aan de wettelijke norm.

Om zekerheid te krijgen over de rechtmatigheid voeren we op verschillende momenten in het jaar de Verbijzonderde Interne Controle uit. De bevindingen van deze controle vormen de input voor de rechtmatigheidsverantwoording. De uitgangspunten voor Verbijzonderde Interne Controle zijn vastgelegd in een Controleplan. In aanvulling op het Controleplan is voor de belangrijkste financiële processen een controleprogramma opgesteld. In het controleprogramma is de uitvoering van de controles verder uitgewerkt.

Informatieveiligheid

We zetten verdere stappen zetten in de structurele versteviging van de informatieveiligheid. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) vormt hier de basis voor en is dan ook het belangrijkste punt om aan te werken in 2023. Tweederde van de beheersmaatregelen uit de BIO hebben we geïmplementeerd, ongeveer de gemiddelde score over alle gemeentes gemeenten. Met de verbeterpunten in het actieplan zullen we op ongeveer 74% van de beheersmaatregelen uitkomen.

Daarnaast zijn het voldoen aan wet- en regelgeving (ENSIA) en het vergroten van de bewustwording met betrekking tot informatieveiligheid, de speerpunten voor het komende jaar.

Om medewerkers (meer) bewust te maken van informatieveiligheid bieden we nieuwe collega een introductie cursus "basiskennis privacybescherming en informatieveiligheid" aan. Daarnaast helpt een tweewekelijkse mailing om het onderwerp top of mind te houden. Naast de phishing mail testen krijgen medewerkers die daar behoefte aan hebben, ondersteuning (bijvoorbeeld door klassikale training) bij het veilig werken.

We gaan wederom de jaarlijkse ENSIA audit uitvoeren voor de verplichte onderdelen DigiD en Suwinet. Door middel van een zogenaamde collegeverklaring geeft het college weer in hoeverre de beoogde (opzet) en ingerichte (bestaande) beheersingsmaatregelen voldoen aan de geselecteerde informatiebeveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet. Een onafhankelijk IT-auditor zal die verklaring onderzoeken. De uitkomst daarvan leggen we in een Assurance rapport vast. De raad informeren we zowel over de collegeverklaring als over het Assurance rapport.

Informatiemanagement

In de samenwerking met ICT Gouwe-IJssel sturen we steeds meer op de samenhang tussen wijzigingen en projecten. Daarbij brengen we applicaties naar de cloud toe (SAAS: software as a service). De focus verschuift daardoor van zelf doen naar regievoeren en dit wordt gecoördineerd door een ICT consultant. Leveranciers onderhouden hun applicaties in de cloud; dit moet beheerd en bewaakt worden. Belangrijk is het overzicht te houden op de verbindingen tussen de verschillende partners en leveranciers.

We gaan de volgende belangrijke wijzigingen en/of projecten uitvoeren:

- Introductie van het MS365 cloud platform (o.a. Office)
- Project vervanging telefoniecentrale, KCC en videobellen/-vergaderen via MS teams
- Vervanging zaaksysteem Mozard voor cloud platform (Djuma)
- Vervangingswerkzaamheden zoals: printers, DigiD-koppeling, nieuw social intranet.

Informatieveiligheid wordt steeds belangrijker omdat we steeds meer in the cloud werken en bezig zijn met een transitie naar het MS365 cloud platform. Dit is een grote uitdaging op het gebied van informatiemanagement, -archivering, -veiligheid en ICT (beheer). Immers, de gemeentelijke data staan elders en benaderen we via (beveiligde) verbindingen, met verschillende middelen en via diverse applicaties. Veel van onze medewerkers hoeven ook niet meer fysiek in het gemeentehuis aanwezig te zijn, maar kunnen tijd- en plaatsonafhankelijk inloggen. In 2023 werken we o.a. verder aan:

- Hybride werken (m.n. het faciliteren van middelen om veilig en productief thuis te werken)
- Identity & Access management
- Mobile Device Management
- Optimaliseren van het informatie- en archiefbeheer.

In 2022 is de IBP (informatiebeleidsplan) uitvoeringsagenda met een vijftigtal projecten aangevuld en geprioriteerd voor uitvoering in zowel 2022 en 2023.

Hybride werken

Hybride werken is niet meer weg te denken uit de moderne werkomgeving. Mede door COVID-19 heeft deze trend zich in sneltreinvaart ontwikkeld. Ook GIJS bied een moderne werkplek aan zijn werknemers en heeft daarom de ambitie om in de eerste helft van 2023 volledig hybride te kunnen werken. Een multidisciplinair projectteam werkt aan een professionele inrichting van het hybride werken. Het projectteam werkt aan de incidentele uitrol, het beheer en het in beeld brengen van kosten en dekking.

Digitalisering begrotingscyclus

Om de toegankelijkheid van de P&C-producten als kadernota, begroting en jaarstukken te vergroten, gaan we in 2023 het proces van de totstandkoming van deze producten digitaliseren. Dit houdt in dat we de begroting met een digitale applicatie gaan aanbieden, opstellen en toegankelijk maken. Hiermee verwachten we in 2024 de eerste P&C producten op de nieuwe manier aan te bieden.

Juridische Zaken

Het cluster Juridische Zaken (JZ) werkt aan dagelijkse werkzaamheden die geen uitstel kunnen lijden omdat daar meestal wettelijke termijnen voor gelden. Het gaat dan vooral om het behandelen van bezwaarschriften, rechtszaken en klachten, het behandelen van verzoeken om informatie en openbaarmaking van documenten en verzoeken op grond van de privacywetgeving. Daarnaast heeft JZ een rol bij het gemeentelijk regelgevingsbestand, het geven van interne juridische adviezen/trainingen en ook bij de invoering van nieuwe organisatiebrede wetgeving, zoals bijvoorbeeld de Wet elektronische publicaties (2021) en de Wet open overheid (2022). In 2023 zijn ook weer nieuwe wetten te verwachten, waar JZ in meer of mindere mate een rol bij heeft: de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Omdat het cluster sinds begin 2022 formatief weer op sterkte is, zal in 2023 naar verwachting structureel meer tijd beschikbaar zijn voor taken als juridische kwaliteitszorg en juridisch control.

Communicatie

Met het collegeprogramma en het inrichtingsplan als kompas geeft het communicatiebeleid op een transparante, eerlijke en rolbewuste manier handen en voeten aan de rol van de gemeente als samenwerkingspartner in een netwerk omgeving en gefragmenteerde samenleving. Dat betekent, dat onze organisatie werkt vanuit verbinding en we onze rol flexibel en bewust weten aan te passen als de situatie daar om vraagt. De focus ligt op het participatief leren werken van organisatie en bestuur, de invoering van de Omgevingswet, bijdragen aan het communicatieve bewustzijn van medewerkers en bestuurders, de toenemende digitalisering van communicatie en dienstverlening en de interne communicatie die hiermee gepaard gaat.

Toelichting mutaties personeelslasten

Ten opzichte van de begroting 2022 zijn de geraamde personeelslasten op enkele punten aangepast. De hoofdreden is dat het Coalitieakkoord 2022-2026 in deze begroting is verwerkt. Hierin is extra (personele) inzet opgenomen. Het meeste extra personele inzet wordt gerealiseerd in het programma Wonen en ruimte, maar ook op Overhead en Onderwijs, sport en cultuur neemt de formatie toe als gevolg van het coalitieakkoord.

De personeelslasten nemen af in programma Inkomen, jeugd en Wmo. Dit komt omdat hier in 2022 incidenteel extra formatie ingezet is. In programma Openbare orde en veiligheid stijgen de loonkosten omdat we vanuit het rijk middelen hebben ontvangen voor extra inzet van boa's.

Tabel 74 Bedrijfsvoering - Mutaties personeelslasten

Programma	Aanpassingen 2022 - 2023
1. Bestuur en organisatie	-5.000
2. Openbare orde en veiligheid	35.000
3. Wonen en ruimte	355.996
4. Onderwijs, sport en cultuur	41.210
5. Inkomen, jeugd en Wmo	-178.402
6. Overhead	188.898
7. Algemene dekkingsmiddelen	0

VERBONDEN PARTIJEN

Deze paragraaf geeft inzicht in de partijen waar IJsselstein zich bestuurlijk en financieel aan heeft verbonden. Dat wil zeggen dat de gemeente een zetel of stemrecht heeft in het bestuur en dat de gemeente middelen beschikbaar stelt. Er is sprake van een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij een financieel belang stelt de gemeentemiddelen ter beschikking aan de verbonden partij. Deze raakt de gemeente kwijt in geval van faillissement van de partij. Daarnaast kunnen financiële problemen van de partij worden verhaald op de gemeente.

Vanwege deze belangen en mogelijke risico's besteden we in de programmabegroting aandacht aan rechtspersonen waarmee de gemeente een band heeft. De gemeente neemt vooral deel aan gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast heeft de gemeente aandelen in enkele NV's (Vitens en Bank Nederlandse Gemeenten) en nemen we deel aan enkele stichtingen (Inkoopbureau Midden Nederland, WerkWIJSS, WerkWIJSS Schoon en Robyn).

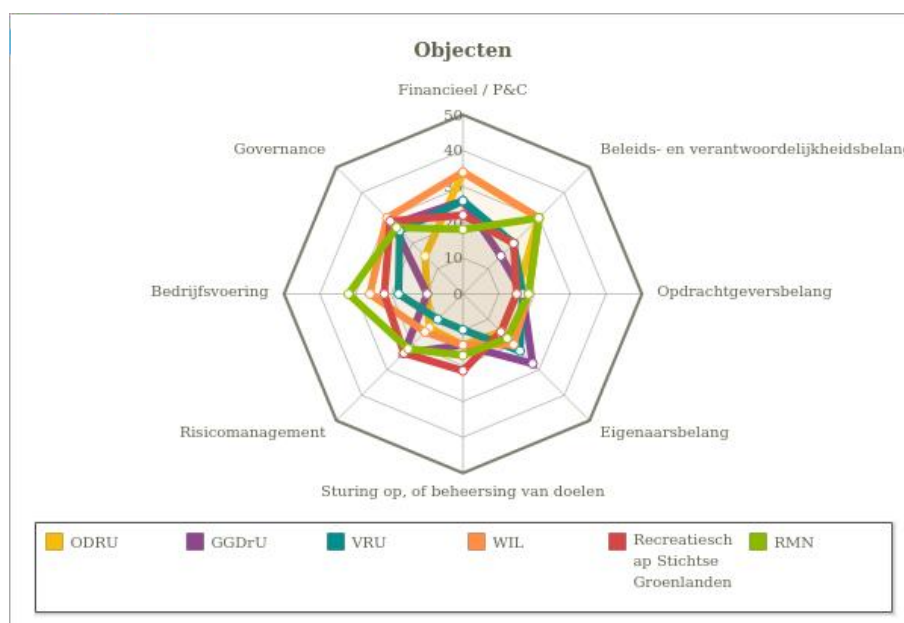
Sturing en regie

Binnen de organisatie besteden we doorlopend aandacht aan (het faciliteren van) sturing en regie om de prestatie en ontwikkeling van de verbonden partijen te volgen. In de periode 2022-2024 voeren we de wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (1-7-2022) door, evenals de aanbevelingen uit de nota rekenkamer Grip op gemeenschappelijke regelingen (juni 2022). In 2023 staat de actualisatie van de nota Verbonden partijen op de planning. Hierin werken bestuur en ambtelijke organisatie waar mogelijk en vanuit de eigen rol samen.

Risicoprofiel

Aan de hand van een vragenlijst brengen we de risico's van taken van verbonden partijen in beeld en komen zo tot een risicoprofiel op basis van 7 indicatoren. Vanuit de praktijk kijken we zowel naar financiële factoren als naar minder grijpbare, zachtere factoren. Het risicoprofiel verbeelden we in de zogenaamde spinnenwebgrafiek aan de hand van 8 parameters: financiën, eigenaarsbelang, governance, sturing op doelen, risicomanagement, bedrijfsvoering, opdrachtgeversbelang en beleids- en verantwoordelijkheidsbelang. Het risicoprofiel helpt ons om grip op onze verbonden partijen te realiseren.

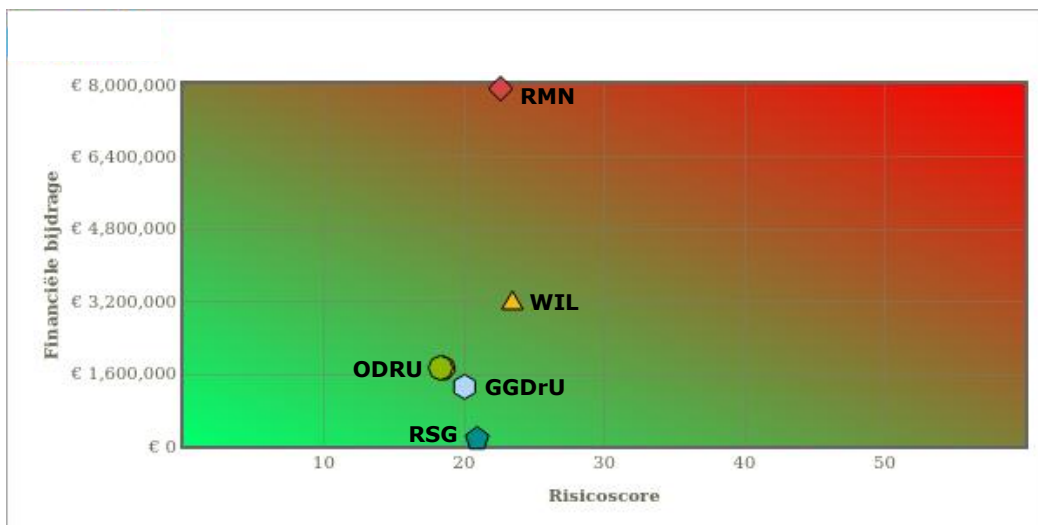
Figuur 1 Verbonden partijen - Grafiek risicoprofiel

Tabel 75 Verbonden partijen - Risicoprofiel

	Verbonden partij	Financiële bijdrage	Risicoscore	Toezichtsregime
	Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)	3.151.000	23.45	Hoog
	Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	7.900.000	22.61	Hoog
	Recreatieschap Stichtse Groenlanden (RSG)	150.000	20.94	Gemiddeld
	GGD regio Utrecht (GGDrU)	1.302.000	20.04	Gemiddeld
	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	1.714.000	18.52	Gemiddeld
	Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)	1.719.888	18.33	Gemiddeld

Figuur 2 Verbonden partijen - Risicoanalyse

We delen de verbonden partijen in drie typen:

- ◆ *Gemeenschappelijke regelingen*
  - . Afvalverwijdering Utrecht
  - . Belasting Samenwerking Rivierlanden
  - . GGD regio Utrecht
  - . Omgevingsdienst regio Utrecht
  - . Recreatieschap Stichtse Rijnlanden
  - . Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard
  - . Reinigingsbedrijf Midden Nederland
  - . Veiligheidsregio Utrecht
  - . Werk en Inkomen Lekstroom

- ◆ *Coöperaties en vennootschappen*
  - . Bank Nederlandse Gemeenten
  - . Vitens NV

- ◆ *Stichtingen en verenigingen*
  - . Stichting Inkoopbureau Midden Nederland
  - . Stichting Robijn
  - . Stichting WerkwIJS

Gemeenschappelijke regelingen

Tabel 76 Verbonden partijen - Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)		
Soest		
Doel		
Het op een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze sturing en uitvoering geven aan het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.		
Programma		
Wonen en Ruimte		
Deelnemers		
De gemeenten Amersfoort, Baarn, De Bilt, De Ronde Venen, Bunnik, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Soest, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist.		
Openbaar belang		
Het zorgen voor een goede, reguliere en milieuverantwoorde verwerking van door de gemeenten ingezamelde huishoudelijke afvalstromen en de inzameling van glas, papier en karton, ofwel de inzameling, het overladen, het transport en de be- en verwerking van huishoudelijk afval. Daarnaast heeft de AVU een adviserende rol naar de deelnemende gemeenten over nationale en internationale ontwikkelingen op afvalgebied.		
Bestuurlijk belang		
Het college benoemt 1 lid en 1 plaatsvervangend lid in het Algemeen Bestuur. Wethouder Bekker is lid en wethouder Tas zijn plaatsvervanger.		
Financieel belang		
De AVU sluit contracten af met verwerkers voor het transport en de verwerking van diverse afvalstromen. Deze kosten worden op basis van de werkelijke aangeboden gewichten bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht samen met de opslag voor de apparaatskosten. De baten en lasten van de AVU lopen via de begroting van het Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN), zie hierna. Op basis van de begroting 2023 van de AVU bedragen de lasten € 1.177.000.		
De kosten zijn als volgt opgebouwd:		
Brandbaar, GFT en injectienaalden	1.341.000	
Glas	-/- 7.000	
Papier	-/- 157.000	
Eventuele veranderingen in een belang		
Niet van toepassing.		
Verhouding eigen en vreemd vermogen		
	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	350.000	350.000
Vreemd vermogen	15.095.000	14.905.000
In beginsel heeft de AVU geen eigen vermogen. De gerealiseerde overschotten worden verrekend met de gemeenten.		
Resultaat		
De begroting sluit met een saldo van 0.		

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Soest

Risico's en weerstandsvermogen

Actuele (externe) risico's zijn o.a.:

- ◆ De kosten voor overslag, transport en afvalverwerking zijn tot en met 2026 zeker gesteld. Ook de tarieven staan vast en worden jaarlijks aangepast aan indexering. Dit zou dus geen onverwachte tegenvaller moeten opleveren.
- ◆ Dat veranderende wet- en regelgeving kan leiden tot wijziging van de bedrijfsvoering of hogere kosten voor de eindverwerking van het afval (voorbeeld: verbrandingsbelasting);

Door het ontbreken van reserves en voorzieningen heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bijdragen.

Ontwikkelingen

Geen bijzonderheden.

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	0%	0%	0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	0%	0%	0%
Solvabiliteitsrisico	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Toelichting

De netto schuldquote geeft de verhouding tussen de netto schulden en de inkomsten weer. Omdat de AVU geen netto schulden heeft, is de netto schuldquote 0. De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totaal aan vreemd vermogen. De AVU streeft naar een resultaat van 0, dus geen vermogensopbouw. Hierdoor zou dit kengetal in principe 0 moeten zijn.

Beleidsprestaties

De AVU zorgt voor voldoende opslag- en verwerkingscapaciteit van afval- en grondstoffen die worden ingezameld in de gemeente.

Tabel 77 Verbonden partijen - Belasting samenwerking Rivierenlanden (BSR)

Belasting samenwerking Rivierenlanden (BSR)		
Tiel		
Doel		
Het behalen van financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen door professionalisering van de belasting. Doel van de BSR is: de samenwerking bij de heffing en invordering van waterschapsbelasting, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen alsmede de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, het beheer en uitvoering van vastgoedinformatie en de uitvoering van de werkzaamheden BAG.		
Programma		
Algemene dekkingsmiddelen		
Deelnemers		
De deelnemers zijn: de gemeenten Culemborg, IJsselstein, Maasdriel, Montfoort, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijk bij Duurstede, de gemeenschappelijke regeling Avri (Afvalverwijdering Rivierenland) en het Waterschap Rivierenland.		
Openbaar belang		
Een goede en efficiënte heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.		
Bestuurlijk belang		
Het college benoemt 1 lid en 1 plaatsvervangend lid in het Algemeen Bestuur. Wethouder Foekema is lid en wethouder Bekker plaatsvervangend lid.		
Financieel belang		
De reguliere bijdrage voor 2023 bedraagt € 605.000 (na aftrek van de compensabele BTW), gebaseerd op de verrekening van de lasten en baten van de producten: heffen, innen, waarden en BAG/WKPB.		
De kosten zijn als volgt opgebouwd:		
OZB Woningen	360.746	
OZB Niet Woningen	80.792	
Ov. Belastingen en BIZ	6.576	
Rioolheffing	43.214	
Afvalstoffenheffing	41.355	
Basisadm. Gebouwen (BAG)	72.337	
Eventuele veranderingen in een belang		
Niet van toepassing.		
Verhouding eigen en vreemd vermogen		
	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	597.000	457.000
Vreemd vermogen	7.329.000	7.113.000
In beginsel heeft BSR geen eigen vermogen. De gerealiseerde tekorten/overschotten worden verrekend met de gemeenten.		
Resultaat		
De begroting sluit met een saldo van 0.		
Risico's en weerstandvermogen		
Omdat de BSR een goed lopend en gezond bedrijf is, willen meer gemeenten en waterschappen deelnemen. Op zichzelf is dat een goede ontwikkeling. Er zit wel het risico aan vast, dat het bedrijf te groot wordt en daardoor niet meer in control is. Daar zal het bestuur een goed evenwicht in moeten zien te bewaren. De incidentele weerstandscapaciteit van BSR is gelijk aan de in de begroting opgenomen post onvoorzien. In 2009 is besloten, dat er geen algemene reserve bij BSR zal worden gevormd. BSR heeft daardoor geen structurele weerstandscapaciteit. Voor eventuele risico's die niet in de begroting zijn opgenomen, en niet gedragen kunnen worden uit de post onvoorzien, dienen deelnemers van BSR zelf een voorziening te treffen.		

Belastingensamenwerking Rivierenlanden (BSR)

Tiel

Ontwikkelingen

Groei van het aantal deelnemers

Om het maximaal mogelijke maatschappelijke rendement te realiseren, streeft BSR naar aansluiting van alle inliggende gemeenten in het beheergebied van Waterschap Rivierenland. De BSR staat hierbij ook open voor gemeenten en waterschappen buiten dit gebied en samenwerking met andere samenwerkingsverbanden.

De deelnemers maken gebruik van alle diensten

De uitbreiding van taken op met name het gebied van basisadministraties bij de deelnemers, met name de BAG en de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (WKPB), wordt actief opgepakt.

Voortgaande digitalisering en automatisering

De meerwaarde van digitalisering en automatisering op de diverse bedrijfsonderdelen is voor een uitvoeringsorganisatie als BSR evident. Met nader onderzoek, uitwerking en waar mogelijk implementatie geeft de BSR invulling aan hun visie op digitalisering. De ontwikkeling en opleiding van medewerkers is hierbij van belang; de innovatiekracht zit uiteindelijk in mensen.

Voldoen aan wet- en regelgeving

Het vakgebied rondom lokale belastingen is aan veel wettelijke ontwikkeling onderhevig. BSR streeft ernaar om ook in 2023 op een zo efficiënt mogelijke wijze aan deze regelgeving te voldoen.

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	7,0 %	-1,75 %	-1,97 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	7,0 %	-1,75 %	-1,97 %
Solvabiliteitsrisico	4,53 %	3,08 %	1.84 %
Structurele exploitatieruimte	-0,30 %	0,00%	0,00 %

Toelichting

Beleidsprestaties

De BSR verricht de volgende werkzaamheden voor IJsselstein:

- ◆ Heffing en invordering van lokale belastingen
- ◆ Uitvoering van de Wet WOZ, inclusief de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden
- ◆ Behandelen van reacties van burgers en bedrijven n.a.v. WOZ-beschikkingen en belastingaanslagen
- ◆ Leveren van informatie uit deze (basis) registraties aan de deelnemers binnen de wettelijke voorschriften
- ◆ Opzetten en beheren van basisregistraties waaronder de BAG

Op basis van de producten levert BSR de volgende prestaties. De prestaties worden periodiek gerapporteerd.

- ◆ Aanslagoplegging
- ◆ Bezwaar en Beroep
- ◆ Afhandeling binnen wettelijk gestelde termijn
- ◆ Invordering
- ◆ Van gegevens naar waarde

Tabel 78 Verbonden partijen - GGD regio Utrecht (GGDrU)

GGD regio Utrecht (GGDrU)
Zeist
Doel
De GGD regio Utrecht heeft als doel om de taken uit te voeren, die bij of krachtens de Wet publieke gezondheid aan de colleges zijn opgedragen (Volksgezondheid basistaken). De GGD regio Utrecht voert sinds 2016 voor IJsselstein ook taken uit binnen de Jeugdgezondheidszorg (maatwerktaken). Dat omvat onder andere de consultatiebureaus en de schoolartsen. Tenslotte voert de GGD regio Utrecht enkele specifieke toezichtstaken uit: toezicht op uitvoering door Wmo-zorgaanbieders en toezicht op grond van de Wet Kinderopvang (Kinderopvang en gastouderbedrijven)
Programma
Inkomen, jeugd en Wmo
Deelnemers
De gemeenten De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Woerden, Montfoort, Oudewater, Lopik, IJsselstein, Vijfheerenlanden, Nieuwegein, Houten, Eemnes, Baarn, Bunschoten, Amersfoort, Soest, Leusden, Woudenberg, Veenendaal, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, De Bilt, Bunnik, Zeist, Wijk bij Duurstede en de stad Utrecht.
Openbaar belang
De GGD voert onderstaande taken voor de gemeente IJsselstein uit:
<p><i>Volksgezondheidszorg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Infectieziekte bestrijding ◆ TBC-bestrijding ◆ Medisch milieukundige zorg ◆ Technische hygiënezorg; advisering publieksevenementen ◆ Seksuele gezondheid; SOA-bestrijding, SENSE ◆ Toezicht; kinderopvang en Wmo ◆ Gezondheidsbeleid en onderzoek, gezondheidsmonitor ◆ Forensische zorg ◆ Inspectie tatoeage- en piercingshops ◆ Epidemiologische ondersteuning JGZ ◆ Project management Gezondheidsbevordering <p><i>Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Meld- en Adviespunt Bezorgd ◆ Woon-hygiënische problematiek <p><i>Jeugdgezondheidszorg 0-18 Jaar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Basispakket <p><i>Jeugdgezondheidszorg maatwerk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Stevig Ouderschap ◆ Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) ◆ Convenant Verwijsindex ◆ Advisering vrijstelling leerplicht <p><i>Jeugdgezondheidszorg overige</i></p> <p><i>Huisvesting</i></p>
Bestuurlijk belang
Het college benoemt 1 lid en 1 plaatsvervangend lid in het Algemeen Bestuur. Voor IJsselstein heeft wethouder Schell zitting in het algemeen bestuur als lid met wethouder Foekema plaatsvervanger.

GGD regio Utrecht (GGDrU)

Zeist

Financieel belang

De begroting 2023 van de GGD kent een totale inkomstenomvang van € 48,4 mln. Hiervan heeft € 42,2 mln betrekking op gemeentelijke bijdragen en vergoedingen. In 2022 zijn de totale kosten van de GGD voor de gemeente IJsselstein begroot op € 1.338.000. De taken van de GGD vallen binnen het taakveld Algemene volksgezondheidszorg en het taakveld Jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar.

Voor Volksgezondheid algemeen heeft GGD de totale kosten voor de gemeente IJsselstein begroot op € 330.000. Daarvan is € 193.000 inwonersbijdrage voor de collectieve wettelijke taken, € 75.000 voor de inspecties kinderopvang en € 40.000 voor de extra- en maatwerktaken die de GGD voor de gemeente uitvoert. Daarnaast is nog € 22.000 begroot voor toezicht Wmo en forensische zorg.

Voor Jeugdgezondheid 0-18 jaar zijn de totale kosten voor de gemeente IJsselstein begroot op € 1.008.000. Daarvan is € 907.000 inwonersbijdrage voor de collectieve wettelijke taken JGZ 0-18 jaar (incl. het rijksvaccinatieprogramma) en € 101.000 voor extra taken. De extra taken jeugdgezondheid bestaan onder andere uit huisvestingskosten, convenantbeheer verwijzindex en project stevig ouderschap.

Verhouding eigen en vreemd vermogen

	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen	2.844.000	2.647.000	
Vreemd vermogen	14.972.000	14.627.000	

Resultaat

Het jaarresultaat over 2021 sluit met een positief saldo van € 565.000 inclusief mutaties in reserves (- € 1.030.000 exclusief mutaties in reserves).

Risico's en weerstandsvermogen

De deelnemende gemeenten staan garant voor de betaling van rente en aflossing van de door de GGD aangegane geldleningen en rekening-courantovereenkomsten. De garantstelling geschiedt naar verhouding van de inwonertallen op 1 januari van het jaar waarin de garantieverplichting tot stand is gekomen.

De GGD stelt elke vier maanden een bestuursrapportage op. Hierin rapporteert zij over de uitvoering van de taken, de financiën en de bedrijfsvoering. Sinds 2018 wordt elke vier maanden een gemeentelijke rapportage opgesteld. Hiermee vindt de inhoudelijke en financiële verantwoording voor onze gemeente gedurende het boekjaar plaats.

Ontwikkelingen

Covid-19

GGD regio Utrecht vanuit haar wettelijke taak een grote rol in de bestrijding van covid-19. De ontwikkelingen in de aanpak van Covid-19 en de aanwijzingen van het Rijk zijn van grote invloed. Het komende jaar zal duidelijker worden hoe het virus zich ontwikkelt, en hoe de bestrijding daarvan vorm krijgt. In 2023 zal de bestrijding van Covid-19 steeds meer onderdeel worden van de reguliere GGD-organisatie.

Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal Domein

In 2023 zorgt de GGDrU voor een goede uitvoering van de Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal domein (wet WAMS) die dan in werking treedt. Binnen deze wet krijgen gemeenten de ruimte om in specifieke situaties te verkennen of mensen kampen met gestapelde problemen en te bekijken welke partijen nodig zijn om de problemen op te lossen.

Kansrijke Start

Het kabinet heeft Kansrijke Start een plek gegeven in het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' 2021-2025. Dit vormt de basis voor de uitvoering van Kansrijke Start in 2023 en de volgende jaren.

Aanbesteding GGID

De GGD regio Utrecht is met twee andere GGD-en bezig met de bouw van een nieuw digitaal dossier. Tests geven aan dat de software nog niet uitgerold kan worden. Dit kan leiden tot hogere incidentele kosten. Ook loopt de GGDrU het risico dat ombuigingen later worden gerealiseerd. In de begroting 2023 van de GGDrU wordt dit opgenomen in het benodigd weerstandsvermogen.

GGD regio Utrecht (GGDrU)

Zeist

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	2,4%	20,9%	20,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	2,4%	20,9%	20,8%
Solvabiliteitsrisico	7,7%	16,0%	15,3%
Structurele exploitatieruimte	-0,7%	-0,6%	-0,4%

Toelichting solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin GGDrU in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe beter GGDrU aan zijn verplichtingen kan voldoen en hoe gunstiger de financiële weerbaarheid is. De solvabiliteit wordt berekend als de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. De solvabiliteitverhouding 2023 daalt ten opzichte van 2022 als gevolg van de geprognoseerde onttrekkingen aan de reserves.

Beleidsprestaties

De prestatie van de GGD valt uiteen in 2 beleidsvelden, te weten Volksgezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg. Beide vallen onder de reikwijdte van programma 5 van de Programmabegroting. De gewenste beleidsprestatie voor de 2 beleidsvelden is te lezen in de nota IJsselstein Gezond en Vitaal 2021-2025. De nota bevat de volgende 4 thema's:

- ◆ Gezonde Leefstijl
- ◆ Vitale Stad
- ◆ Mentale Gezondheid
- ◆ Vitaal van jong tot oud

De GGD levert de algehele basis aan preventieve gezondheidszorg en voert, in samenwerking met de gemeente IJsselstein en partners, projecten en programma's uit om doelstellingen binnen de thema's te realiseren. De prestatie, die in de jeugdgezondheidszorg geleverd moet worden, is via het wettelijke JGZ-basis-pakket vastgelegd door de minister. Daarnaast worden er extra diensten ingekocht die jaarlijks vastgelegd worden in een maatwerkovereenkomst.

Tabel 79 Verbonden partijen - Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)			
Utrecht			
Doel			
De ODRU is gespecialiseerd in advisering op het gebied van milieu en de uitvoering van de gemeentelijke WABO-taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.			
Programma			
Wonen en ruimte			
Deelnemers			
De eigenaar-gemeenten zijn: de gemeenten Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, IJsselstein en Zeist. Daarnaast adviseert de ODRU voor de overige, niet-eigenaar-gemeenten in de provincie Utrecht op het gebied van milieu.			
Openbaar belang			
Een goede en efficiënte uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.			
Bestuurlijk belang			
Het college benoemt 1 lid en 1 plaatsvervangend lid in het Algemeen Bestuur. Wethouder Bekker is lid en wethouder Tas is zijn plaatsvervanger. Daarnaast is wethouder Bekker lid van het dagelijks bestuur.			
Financieel belang			
Bestuur en management van ODRU zetten zich ervoor in ODRU in te richten als een flexibele, dienstverlenende organisatie met beperkte financiële risico's voor de deelnemers/eigenaar gemeenten. De formatie is afgestemd op gegarandeerde omzet. Aanvullende omzet wordt verricht door inhuur en uitbesteding. Functies worden alleen ingevuld wanneer dit past binnen de behoefte aan kennis en capaciteit. ODRU hanteert hiervoor een strategische personeelsplanning.			
De begroting over 2022 is vastgesteld waarbij binnen de begroting van de ODRU rekening is gehouden met de verplichte contractuele afname voor IJsselstein van 15.626 uur. De in de begroting opgenomen bijdrage aan de ODRU is hierop gebaseerd en bedraagt € 1.539.000. In de eerstvolgende begrotingswijziging van 2023 zal ODRU haar begroting aanpassen met dekking voor extra inhuur capaciteit om productie van de uitvoeringsprogramma's (UVP's) te realiseren. In de gemeentelijke ontwerpbegroting 2023 wordt hier al mee rekening gehouden.			
Eventuele veranderingen in een belang			
Niet van toepassing.			
Verhouding eigen en vreemd vermogen			
	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen	703.000	703.000	
Vreemd vermogen	2.864.000	2.770.000	
Resultaat			
Het jaar 2023 kent een sluitende begroting.			
Risico's en weerstandsvermogen			
In de begroting van ODRU is een uitgebreide risicoparagraaf opgenomen met een gekwantificeerde opsomming van risico's. Daarnaast vindt er regelmatig overleg plaats tussen de beleidsadviseur/regievoerder en de ODRU.			

Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

Utrecht

Ontwikkelingen

De Omgevingswet is wederom uitgesteld. De uitgestelde ingangsdatum is naar verwachting 1 januari 2023. Deze wet brengt veranderingen met zich mee in het takenpakket van de ODRU. De impact die deze wet heeft op de uitvoering van taken wordt in 2023 steeds duidelijker. Lokale regelgeving kan na inwerkingtreding nog wijzigen, omdat de overgangsfase doorloopt tot 2029, zodat omgevingsplannen in lijn kunnen worden gebracht met de Omgevingswet. Dit zal ook impact hebben op de ODRU.

Door de Wet kwaliteitsborging veranderen de taken t.a.v. het verlenen van bouwvergunningen gevolklasse 1. Een definitieve afbakening van deze gevolklasse ligt nog niet vast en de invoering is nog onzeker. Vooral nog wordt uitgegaan van gelijktijdige invoering met de Omgevingswet.

Door veranderingen in het takenpakket zullen de dienstverleningsovereenkomsten (dvo's) mogelijk worden aangepast. Indien van toepassing kan er personeel mee overgaan. Dit heeft dan ook gevolgen voor de organisatieontwikkeling. Daarnaast is een aantal speerpunten uit het nieuwe regeerakkoord van kabinet Rutte IV van invloed op de werkzaamheden van de ODRU, zoals 'klimaat & stikstof', wonen (meer woningen), veiligheid (ondermijning) en bodemtaken.

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	-8,05%	-0,62%	0,41%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-8,05%	-0,62%	0,41%
Solvabiliteitsrisico	33,87%	22,54%	22,06%
Structurele exploitatieruimte	1,20%	-0,16%	0,00%

Toelichting

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODRU ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Zoals uit de tabel is af te lezen is de quote licht negatief in 2022, en zal deze licht positief zijn vanaf 2023. Dit houdt in dat het saldo van de kortlopende schulden iets lager is dan de financiële activa. De verklaring hiervoor is dat een aanzienlijk deel aan overlopende passiva bestaat uit ontvangen voorschotbedragen en de huurkorting.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODRU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van De ODRU. De solvabiliteit zal in 2022 afnemen ten opzichte van 2021, als gevolg van de uitputting van de huidige bestemmingsreserves en blijft daarna stabiel.

Structurele exploitatieruimte

Voor dit kengetal wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en worden deze vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Het percentage is vanaf 2023 0%, hetgeen betekent dat de structurele baten precies genoeg zijn om de structurele lasten op te vangen.

Beleidsprestaties

De ODRU voert voor de gemeente IJsselstein de volgende taken uit:

- ◆ Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), vergunningverlening, toezicht, handhaving en uitvoeringsbeleid
- ◆ Wet milieubeheer, Activiteitenbesluit, Wabo en uitvoeringsbeleid
- ◆ Monumentenwet
- ◆ APV in het kader van de Wabo, vergunningverlening en handhaving
- ◆ Huisnummerbesluiten
- ◆ Winkeltijdenwet, vergunningverlening, toezicht en handhaving

Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

Utrecht

- ◆ Duurzaamheid, uitvoeringsbeleid
- ◆ Wet Bodembescherming, wettelijke taak en uitvoeringsbeleid,
- ◆ Wet Geluidhinder, wettelijke taak en uitvoeringsbeleid

Per jaar stelt ODRU een uitvoeringsprogramma (UVP) vast. Hierin zijn alle producten die de gemeente afneemt, opgenomen. Dit UVP is gebaseerd op de Productdienstencatalogus van de ODRU. Op basis van dit UVP en de daarmee samenhangende dienstverleningsovereenkomst vindt periodieke monitoring op de uitvoering plaats.

Tabel 80 Verbonden partijen - Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL)

Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL)			
Utrecht			
Doel			
De regeling is in 1999 getroffen om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap. Het SGL heeft daartoe onder andere de taak om de inwoners van de stadsregio Utrecht een gevarieerd aanbod aan recreatievoorzieningen in de open lucht te bieden dat aansluit op de vraag.			
Programma			
Onderwijs, sport en cultuur			
Deelnemers			
De gemeenten De Bilt, Houten, Lopik, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Woerden, De Ronde Venen, IJsselstein en de provincie Utrecht.			
Openbaar belang			
Het SGL behartigt de belangen van de dagrecreatie in het landelijk gebied. Hierin neemt de zorg voor natuur en landschap een belangrijke plaats in. Het schap ontwikkelt, beheert en onderhoudt diverse dagrecreatieterreinen. Daarnaast houdt het schap zich bezig met allerlei actieve vormen van dagrecreatie, zoals wandelen, fietsen, paardrijden en kanovaren. Het schap houdt zich verder bezig met algemene basisvoorzieningen, die gratis en vrij toegankelijk zijn. Voorbeelden hiervan zijn fiets- en wandelpaden en de meeste dagrecreatieterreinen.			
Bestuurlijk belang			
De raad benoemt 2 leden en 2 plaatsvervangende leden in het Algemeen Bestuur. Raadslid C.J. Koehorst en wethouder Tas zijn lid en raadslid R.C. Koehorst en wethouder Bekker plaatsvervanger.			
Financieel belang			
In 2018 is de gemeente De Ronde Venen toegetreten tot de regeling. Besloten is dat de financiële huishouding binnen het recreatieschap voorlopig wordt gescheiden in 2 delen: het werkgebied van Stichtse Groenlanden van voor 2018 (programma A) en het werkgebied de Vinkeveense Plassen (programma B) dat de gemeente De Ronde Venen heeft ingebracht			
In 2023 draagt IJsselstein € 150.000 bij aan het recreatieschap, gebaseerd op een vast bedrag per inwoner. De gemeente IJsselstein draagt alleen bij aan Programma A Stichtse Groenlanden. Programma B Vinkeveense Plassen ontvangt deelnemersbijdragen van Provincie Utrecht, gemeente De Ronde Venen en gemeente Amsterdam.			
Eventuele veranderingen in een belang			
Niet van toepassing.			
Verhouding eigen en vreemd vermogen			
	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen			
De begroting over 2023 is nog niet bekend.			
Resultaat			
De begroting 2023 is nog niet bekend. SGL heeft een verlenging van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gekregen voor het aanleveren van de begroting. Het dagelijks bestuur heeft 'uitgangspunten begroting 2023' opgesteld en gaat uit van een beleidsarme begroting in verband met de toekomstige nieuwe samenwerkingspartner voor de uitvoering (zie ook kopje ontwikkelingen).			
Risico's en weerstandsvermogen			
Als het weerstandsvermogen van het recreatieschap onvoldoende is, kunnen van de deelnemers hogere bijdragen worden verlangd. Daarnaast hebben de risico's van het recreatieschap met name betrekking op de realisatie van de in de begroting opgenomen opbrengsten en exploitaties van de recreatieterreinen. De algemene reserve is in eerste aanleg beschikbaar als buffer voor deze risico's.			

Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL)

Utrecht

Ontwikkelingen

Het jaar 2021 was een turbulent jaar voor het Recreatieschap. Vanwege de coronacrisis en maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken, werden de gebieden vaker en door meer mensen bezocht. De werkzaamheden en de werkdruk voor de toezichthouders en beheer- en onderhoudsmedewerkers nam hierdoor toe. Anderzijds zijn er in deze periode door de Covid-19-maatregelen geen evenementen in de recreatiegebieden geweest.

Eind 2020 heeft het schap uitgesproken geen toekomst te zien in de wijze waarop de samenwerking georganiseerd is. Eind 2021 is besloten om de uitvoeringsorganisatie RMN per 1 januari 2023 te liquideren en het schap om te vormen tot een ander samenwerkingsverband met een 'lichtere' structuur. In zijn vergadering van 30 juni 2022 het algemeen bestuur ermee ingestemd om per 1 januari 2023 een langjarige samenwerking aan te gaan met Staatsbosbeheer.

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	25%		
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	25%		
Solvabiliteitsrisico	32%		
Structurele exploitatieruimte	2%		

Toelichting

De kengetallen Begroting 2023 zijn nog niet bekend.

Beleidsprestaties

De prestaties van SGL vallen binnen het beleidskader van de economische visie van IJsselstein. Hierin draagt recreatie bij aan 'beleving' van de stad IJsselstein. Dit is vertaald naar (1) het versterken van de identiteit door positionering in het Groene Hart. En naar (2) versterken van de samenhangende recreatieve groenstructuur rondom Utrecht (met partners waaronder het recreatieschap) onder andere via investering in het Hollandsche IJsselgebied aan de Noord IJsseldijk en het behouden van goede verbindingen met de Nedereindse plas en de Lek- en IJsseldijk.

Tabel 81 Verbonden partijen - Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)

Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)
Woerden
Doel
Het beheer van de in de archiefbewaarplaatsen berustende archieven en het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze niet naar een archiefbewaarplaats zijn overgebracht.
Programma
Onderwijs, sport en cultuur
Deelnemers
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Lopik, Montfoort, Oudewater, Woerden en IJsselstein.
Openbaar belang
Op grond van de Archiefwet zorgen besturen van overheden ervoor dat hun archieven in goede en geordende staat verkeren. De uitvoering geschiedt via archiefdiensten. Op grond van deze wet zijn alle overheidsarchieven van 20 jaar en ouder in principe openbaar en voor iedereen kosteloos te raadplegen. Het RHC vervult de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis. door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historische bronnen en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek.
De gemeenten en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werken onderling samen met het doel het bepaalde in art. 32, lid 1 en 2, en artikel 37, lid 1 en 2 van de Archiefwet 1995 gezamenlijk uit te voeren.
Bestuurlijk belang
De regeling kent één bestuur, de Archiefcommissie genoemd. Het college benoemt 1 lid en 1 plaatsvervangend lid in dit bestuur. Burgemeester Van Domburg is lid en wethouder Foekema plaatsvervanger.
Financieel belang
Voor 2023 is de bijdrage circa € 155.000 geraamd (waarvan € 11.500 teruggevraagd kan worden uit het BTW-compensatiefonds). In de begroting 2023 van IJsselstein is de opgenomen bijdrage dus circa € 143.500.
Eventuele veranderingen in een belang
-
Verhouding eigen en vreemd vermogen
Het RHC heeft geen eigen en vreemd vermogen.
Resultaat
-
Risico's en weerstandsvermogen
De risico's ten aanzien van deelname zijn beperkt. Het RHC levert in het algemeen de prestaties, die we van haar verwachten.
Ontwikkelingen
Vanuit de Archiefwet richt het RHC zich op het beheer van het statisch archief en de uitvoering van de inspectietaak. Het fungeert voor de gemeente als historisch informatiecentrum. Het vergroten van de digitale toegankelijkheid van de archieven en collecties is een belangrijk speerpunt voor de komende jaren. Het RHC zal de komende tijd ook de vorming van een regionaal E-depot oppakken. Via de RHC-website is het mogelijk om sommige archiefbescheiden digitaal te raadplegen.
Het kabinet heeft het voorstel van de nieuwe Archiefwet in november 2021 ingediend bij het parlement. De Tweede Kamer en daarna de Eerste Kamer moeten de wet dan nog goedkeuren. Daarna kan de nieuwe Archiefwet in werking treden. De overbrengingstermijn voor Archiefbescheiden naar het RHC staat momenteel volgens de Archiefwet op 20 jaar. In de nieuwe Archiefwet is voorgesteld deze termijn terug te brengen naar

Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)

Woerden

10 jaar. Verkorting van de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar zal een behoorlijke invloed op de werkzaamheden bij het RHC hebben.

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

Het RHC heeft geen balanspositie en dus geen kengetallen. Het RHC werkt niet met reserveringen. Een eventueel positief saldo wordt in beginsel altijd in mindering gebracht op de bijdrage voor het volgende jaar. De hoogte van de bijdrage kan hierdoor bij benodigde investeringen (extra) stijgen. De begrotingssystematiek van het RHC wijkt af ten opzichte van veel andere gemeenschappelijke regelingen. Centrumgemeente Woerden neemt op grond van de gemeenschappelijke regeling de financiële verantwoording van het RHC in de gemeentelijke jaarrekening mee, waarin de hier genoemde begrotingsposten worden opgenomen. De provincie Utrecht ging in 2018 akkoord met handhaving van de bestaande inrichting van de begroting en acht het niet nodig om alle voorschriften van het vernieuwde BBV in de (bescheiden) begroting van het RHC te doen verwerken.

Beleidsprestaties

Regulier uitvoeren van werkzaamheden op basis van de Archiefwet.

Tabel 82 Verbonden partijen - Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)

Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)		
Soest		
Doel		
Het effectief, efficiënt, kwalitatief hoogwaardig en klantgericht uitvoeren van afval- en reinigingstaken. Daarnaast voert RMN taken uit op het gebied van onderhoud van het groen in de openbare ruimte en kleine civiele werkzaamheden voor de gemeenten Bunnik en IJsselstein.		
Programma		
Wonen en ruimte		
Deelnemers		
De gemeenten Baarn, Bunnik, IJsselstein, Nieuwegein, Soest en Zeist.		
Openbaar belang		
RMN voert de volgende taken voor de gemeente uit:		
<i>Afval en Reiniging</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ afvalbeheer (inzameling huishoudelijk afval en beheer recyclestation) ◆ straatreiniging (o.a. mechanisch vegen, handmatig vegen, verwijderen zwerfafval, onkruidbestrijding, legen straatprullenbakken) ◆ kolkenreiniging ◆ gladheidsbestrijding ◆ ongediertebestrijding ◆ afhandeling van klachten en meldingen ◆ administratieve taken op het gebied van afvalstromen ◆ beleidsadvisering en voorlichting 		
<i>Groentaken en klein civiel *</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ groenbeheer (zwerfafval in groen, schoffelen, maaien, snoeien, boombeheer en opstellen en uitvoeren beheerplannen) ◆ klein civieltechnisch (onderhoud en beheer en instandhouding straatmeubilair, speeltoestellen, borden en herstel bestrating) ◆ onderhoud groen op sportcomplexen en op begraafplaatsen 		
<i>Overige werkzaamheden</i> (o.a. graffiti en kauwgom verwijderen, inzet op basis van afroep bijvoorbeeld bij evenementen)		
* Onder voorbehoud van afspraken over overdracht van taken, die in 2022 met RMN gemaakt worden.		
Bestuurlijk belang		
Het college benoemt 1 lid en 1 plaatsvervangend lid in het Algemeen Bestuur. Wethouder Bekker is lid en wethouder Tas plaatsvervanger.		
Financieel belang		
RMN brengt de kosten van de taken bij de deelnemers in rekening. De begroting bestaat uit vaste kosten (b.v. de uren van de medewerkers) en verrekenbare kosten (b.v. aangeboden tonnages afval etc.). De baten en lasten van de AVU zijn opgenomen in de begroting van RMN. In de begroting zijn conform de BBV de van toepassing zijnde taakvelden opgenomen.		
Op basis van de ontwerpbegroting 2023 zijn de volgende bedragen opgenomen in de begroting van de gemeente IJsselstein (incl. de AVU):		
Basistaken		
Afvalverwerking	3.958.000	afvalinzameling en beheer recyclestation Gladheid-, en plaagdieren- en onkruidbestrijding, kolkenreiniging en straatreiniging etc.
Overige taken	1.160.000	

Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)

Soest

Additionele taken

2.998.000

Groentaken, beheer begraafplaatsen, onderhoud en vervanging speeltoestellen, klein civieltechnische werkzaamheden aan riolering, wegen, bruggen en verkeersregelinstantaties etc.

Een overschot of tekort op de afvalverwerking wordt in de jaarrekening van de gemeente geëgaliseerd met de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing.

Eventuele veranderingen in een belang

-

Verhouding eigen en vreemd vermogen

	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen	417.600	417.600	
Vreemd vermogen	24.605.600	23.835.400	

Cijfers zijn gebaseerd op meerjarenoverzicht balans ontwerp begroting 2023 RMN.

Resultaat

De begroting sluit met een saldo van € 200.000. Om de weerbaarheid binnen het financiële kader van het RMN te vergroten wordt in 2023 rekening gehouden met een post onvoorzien van € 200.000.

Risico's en weerstandvermogen

De deelnemende gemeenten dragen voor de basistaken naar evenredigheid bij voor wat betreft zeggenschap en financiële risico's. De voordelen en nadelen van de additionele taken zijn volledig voor de afnemende deelnemer.

De weerstandscapaciteit wordt berekend uit de posten: algemene reserve, bestemmingsreserve en de stille reserves en bedraagt ultimo 2023 € 417.600. Het bestuur van RMN heeft bepaald, dat de verrekensystematiek zodanig wordt vormgegeven, dat de werkelijke kosten worden afgerekend en er geen bedrijfsresultaat achter blijft.

In de begroting van de RMN worden ook risico's beschreven, gekoppeld aan een bedrag. Veel risico's zijn grotendeels afgedekt door het onderbrengen ervan bij solide verzekeraars en door het voeren van een gericht beleid om de risico's te beperken. De weerstandscapaciteit wordt van voldoende omvang geacht om de continuïteit van de onderneming niet in gevaar te laten komen.

Ontwikkelingen

Op 16 februari 2022 heeft het algemeen bestuur van RMN het Meerjarenbeleidsplan 2022-2025 en het Verbeterplan Basis op orde, samen bouwen aan RMN vastgesteld. Het onderdeel sturing en beheersing van de financiën voorziet in een projectmatige aanpak met duidelijke doelen, producten en mijlpalen. Dit is gericht op structurele verbetering van met name de managementinformatie, bedrijfsvoeringprocessen en de P&C-cyclus, waarbij de begroting dient aan te sluiten bij de uitvoering van werkzaamheden. Momenteel implementeert RMN dit verbeterplan.

Wat betreft de additionele BOR-taken (beheer openbare ruimte) onderzoekt IJsselstein in samenwerking met RMN of de BOR-taken onderdeel uitmaken van de dienstverleningsovereenkomst in 2023. In 2023 is de taak voor operationeel groenbeheer al overgedragen. Daarmee is de inzet van additionele taken voor IJsselstein conform afspraak verlaagd.

Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)

Soest

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	50,32%	71,40%	62,83%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	50,32%	71,40%	62,83%
Solvabiliteitsrisico	3,34%	1,67%	1,72%
Structurele exploitatieruimte	-0,94%	0,60%	0,00%

Beleidsprestaties

Met het Meerjarenbeleidsplan RMN 2022-2023, vastgesteld in februari 2022, wordt in 2023 een belangrijke stap gezet in de doorontwikkeling van RMN. RMN heeft als scope producten en (advies-)diensten te leveren, die gerelateerd zijn aan:

- ◆ Het inzamelen van grondstoffen en restafval huis aan huis
- ◆ Het inzamelen van grondstoffen en restafval via recyclestations
- ◆ Het beheren van een schone, hele en veilige buitenruimte

Tabel 83 Verbonden partijen - Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)			
Utrecht			
Doel			
Het doel van de VRU is om de kwaliteit van de rampenbeheersing, crisisbeheersing en noodhulpverlening in de regio Utrecht te verbeteren. Door een intensieve samenwerking tussen gemeenten en de diverse hulpdiensten ontstaat een organisatie die bestuurlijk en operationeel gezien slagvaardig kan optreden bij crisisbeheersing en rampenbestrijding.			
Programma			
Openbare orde en veiligheid			
Deelnemers			
Alle gemeenten in de Provincie Utrecht.			
Openbaar belang			
Adequate rampen- en crisisbeheersing Ter behartiging van dit belang vervult de veiligheidsregio vier kerntaken:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Het ondersteunen en beheren van de regionale brandweezorg, bevolkingszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR); 2. Het samen met de politie inrichten en in stand houden van een gemeenschappelijke meldkamer (GMU); 3. Het geven van adviezen over proactief en preventie aan de gemeentebesturen; 4. De voorbereiding van de crisisbeheersing en rampenbestrijding. 			
Bestuurlijk belang			
Het Algemeen Bestuur bestaat uit de fungerend burgemeesters van de deelnemende gemeenten (artikel 11 lid 1 Wet veiligheidsregio's).			
Financieel belang			
De bijdrage voor 2023 bedraagt € 1.791.000 (vastgestelde begroting VRU 2023, bestaande uit gezamenlijke basistakenpakket (GBTP) en individueel gemeentelijk pluspakket (IGPP).			
Eventuele veranderingen in een belang			
Geen			
Verhouding eigen en vreemd vermogen			
	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen	20.635.000	16.445.000	
Vreemd vermogen	65.854.000	81.881.000	
Resultaat			
Het resultaat over 2021 bedroeg € 3.102.000. Hiervan wordt € 2.320.000 teruggestort naar de gemeenten en € 782.000 gestort in de ontwikkel- en egalisatiereserve.			
Risico's en weerstandsvermogen			
In het algemeen geldt dat aan het aangaan van een gemeenschappelijke regeling 'systeemrisico's' verbonden zijn. Voor sturing op beleid van de gemeenschappelijke regeling zijn de deelnemende gemeenten deels afhankelijk van besluitvorming in het AB, wat impliceert dat gemeentelijke invloed beperkt is. Op basis van de risico-inventarisatie door de VRU is de benodigde weerstandscapaciteit € 590.000. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 1.409.000. Daarmee komt de verhouding op 2,4. Hiermee zijn de risico's voor 2023 financieel voldoende afgedekt.			
<i>Omgevingswet</i>			
Tussen het Rijk en de bestuurlijke partners zijn afspraken gemaakt over het monitoren en evalueren van de financiële gevolgen van de stelselherziening Omgevingswet. De inzet is dat de wet budgetneutraal kan worden ingevoerd. Hierbij heeft de minister afgesproken om op zoek te gaan naar oplossingen als uit de financiële evaluatie blijkt dat de invoeringskosten substantieel hoger zijn dan eerder voorzien.			

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Utrecht

Ontwikkelingen

Concessievergoeding openbaar meldsysteem

Het openbaar meldsysteem (OMS) voor de veiligheidsregio's Utrecht, Flevoland en Gooi en Vechtstreek is in 2014 gezamenlijk aanbesteed. De overeenkomsten hebben een looptijd tot 30 april 2024. De rol van de veiligheidsregio in het exploiteren van een openbaar meldsysteem kent geen wettelijke grondslag. Daarom is de concessievergoeding per 2022 op nihil gesteld, zodat abonnees geen financieel nadeel ondervinden van de gefaseerde ingebruikname van de landelijke voorziening. Met het instellen van een OMS-fonds door het algemeen bestuur van 29 maart 2021, is rekening gehouden met het wegvallen van de OMS-opbrengsten. Het structureel opvangen van het wegvallen van de OMS-inkomsten vraagt om fundamentele keuzes in de taakuitvoering, die meegenomen worden in de bestuurlijke afwegingen voor de nieuwe beleidsperiode 2024-2027.

Tijdelijke voorziening calamiteitencoördinator meldkamer

De functie van calamiteitencoördinator (Caco) wordt momenteel uitgevoerd als neventaak van centralisten van brandweer en politie. De politie heeft aangegeven per 1 september 2022 te willen stoppen met het leveren van personeel hiervoor. In 2025 zal in de meldkamer Midden-Nederland voorzien worden in een 24/7 dedicated calamiteitencoördinator. Voor de tussenliggende periode wordt een tijdelijke voorziening getroffen die extra capaciteit vergt. De kosten voor deze extra capaciteit in de periode van 1 september 2022 tot en met 2024 bedragen € 1,3 miljoen.

AED

Op 8 november 2021 heeft het algemeen bestuur besloten om de collectieve uitvoering van de AED-taak (niet wettelijk) in de huidige beleidsperiode tot en met 2023 voort te zetten en de afweging voor de volgende beleidsperiode (2024-2027) te betrekken bij de integrale besluitvorming over de taakuitvoering in het kader van het nieuwe beleidsplan. Daarmee is ook besloten de financiële effecten hiervan te verwerken in de geactualiseerde begroting VRU 2022 en de begroting VRU 2023. Dit betekent dat op basis van de evaluatie uitvoering AED-taak de gemeentelijke bijdrage vanaf 2022 structureel met € 115.000 is verlaagd en terugvloeit naar gemeenten.

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	22,9%	34,3%	69,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	22,7%	34,2%	69,4%
Solvabiliteitsratio	27,0%	23,9%	16,7%
Structurele exploitatieruimte	-0,1%	0,0%	0,0%

Beleidsprestaties

Risicobeheersing

- ◆ Wij gaan meer gericht het veiligheidsbewustzijn en veilig gedrag van burgers, instellingen en bedrijven stimuleren: samen maken wij veiligheid.
- ◆ Wij willen meer en beter zicht krijgen op de voor ons relevante trends en ontwikkelingen in de samenleving en hier alerter en effectiever op gaan inspelen door risicogericht(er) te gaan werken.

Crisisbeheersing

- ◆ Wij willen een slagvaardiger crisisbeheersing, met een snellere en effectievere besluitvorming op operationeel en bestuurlijk niveau, ondersteund door een goede informatievoorziening.
- ◆ Wij overzien het fysieke veiligheidsdomein. Door informatie van betrokken partijen te combineren, te verrijken en te borgen zorgen wij dat onze organisatie, partners en de samenleving kunnen beschikken over tijdige en betrouwbare informatie.
- ◆ Wij nodigen gemeenten uit individueel met ons in gesprek te gaan over de versterking van de bevolkingszorg.
- ◆ Wij willen de crisisorganisatie nadrukkelijker voorbereiden op herstelmanagement als onderdeel van crisisbeheersing, met in het bijzonder aandacht voor de continuïteit van vitale processen.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Utrecht

GHOR

- ◆ Wij willen een steviger regiepositie innemen als het gaat om voldoende capaciteit voor en het presterend vermogen van spoedzorg (cure).
- ◆ Wij willen vanuit onze toezichtsrol, Wvr art.34 actief signaleren, stimuleren en handhaven, opdat de zorgcontinuïteit in het complexe zorglandschap voldoende voorbereid is.

Brandweer

- ◆ Wij vinden het personeel en materieel gelijkwaardig belangrijk voor de paraatheid van onze brandweer. Wij zorgen voor een paraatheidsorganisatie waarin aan beide elementen van de paraatheid evenveel aandacht wordt gegeven.
- ◆ Wij zorgen er voor dat er een sluitende paraatheidsmatch komt op de posten die een gekazerneerde bezetting hebben kleiner dan op 24-uurs basis (de dagdienstposten).
- ◆ Wij willen de inzetbaarheid van de niet-gekazerneerde posten verhogen en manieren vinden om op momenten van onderbezetting de dekking van de brandweezorg op gelijk niveau te houden; • Onze brandweerpost staat midden in de samenleving, verbonden met de gemeenschap, bereikbaar en herkenbaar en, waar wenselijk, met een bredere maatschappelijke functie.
- ◆ Wij koesteren de betrokkenheid van onze brandweercollega's in de uitruk, zowel onze beroeps in roosterdienst als onze vrijwilligers. Wij stellen alles in het werk om onze beroeps en vrijwilligers te blijven binden en boeien voor de VRU-organisatie.
- ◆ Wij koersen op regiobrede harmonie in kazerneringsroosters zodat we ongeacht de locatie zo goed mogelijk kunnen sturen op de paraatheid van onze gekazerneerde posten en de flexibele en duurzame inzetbaarheid van onze beroepsbrandweermensen.

Meldkamer

- ◆ Wij willen meldingen van burgers sneller en slimmer ontvangen, registreren, beoordelen en bewaken, ten einde nog sneller en adequater hulp te kunnen bieden.
- ◆ Wij sturen op de kwaliteit en de bruikbaarheid van de informatie waarover de meldkamer beschikt, en de snelheid waarmee deze beschikbaar komt ten behoeve van de uitvoering van ons werk.

Tabel 84 Verbonden partijen - Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)			
Nieuwegein			
Doel			
<p>Klantgerichte, rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering van de wetten en regelingen waarvan de uitvoering is overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling. Het gaat om taken inzake de Participatiewet; de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers; de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen; het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004; uitvoering minimabeleid: artikel 1.13 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen; de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening; de artikelen 21 en 22 van de Wet op de Lijkbezorging.</p>			
Programma			
Inkomen Jeugd en Wmo			
Deelnemers			
De gemeenten Lopik, Nieuwegein, Houten en IJsselstein.			
Openbaar belang			
Adequate klantgerichte dienstverlening op het gebied van Werk en Inkomen aan inwoners waar de gemeente (wettelijk) voor verantwoordelijk is en waarvoor deze verantwoordelijkheid over is gedragen aan WIL.			
Bestuurlijk belang			
De gemeente is vertegenwoordigd in het Algemeen en Dagelijks bestuur. De raad benoemt 2 leden en 2 plaatsvervangende leden in het Algemeen Bestuur. Wethouder Schell en wethouder Foekema zijn lid, en wethouder van der Tas en wethouder Bekker zijn plaatsvervanger. Wethouder Schell is daarnaast lid van het dagelijks bestuur.			
Financieel belang			
De gemeente draagt bij aan de uitvoeringskosten van WIL op basis van een verdeelsleutel. De regelingskosten worden afgerekend op basis van realisatie. Met ingang van 2020 hanteert WIL de 'nullijn tenzij...' als uitgangspunt voor de begroting.			
		Begroting 2023	
BUIG, IOAW, IOAZ, BBZ, loonkostensubsidie	7.387.000		
Bijzondere bijstand en overige minimavorz.	920.000		
Participatie/Re-integratie	344.000		
Uitvoeringslasten	3.097.000		
Uitvoeringslasten Wsw*	413.000		
* De uitvoering van de Wsw is op basis van een dienstverleningsovereenkomst en vormt geen onderdeel van de GR.			
Eventuele veranderingen in een belang			
Niet van toepassing.			
Verhouding eigen en vreemd vermogen			
	1-1-2023	31-12-2023	
Eigen vermogen	0	0	
Vreemd vermogen	5.248.000	5.248.000	
In beginsel heeft WIL geen eigen vermogen. De gerealiseerde overschotten worden altijd verrekend met de gemeenten.			
Resultaat			
De begroting sluit met een saldo van 0.			

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)

Nieuwegein

Risico's en weerstandsvermogen

WIL heeft geen eigen vermogen, dus risico's komen voor rekening van de deelnemende gemeenten.

WIL onderkent een aantal risico's. De voornaamste (met classificering "hoog") zijn:

- ◆ Een hoog ziekteverzuim vanwege aanhoudende werkdruk
- ◆ Hogere transitiekosten. M.i.v. januari 2020 geldt de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren(WNRA). Bij ontslag of afloop geldt soms een transitievergoeding.
- ◆ Hogere regelingskosten indien meer mensen een beroep hier op doen. Het zijn openeinderegelingen.

Ontwikkelingen

Geen bijzonderheden.

Verplichte kengetallen weerstandsvermogen

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	0,00%	-0,29%	0,00%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	0,00%	-0,29%	0,00%
Solvabiliteitsrisico	0,00%	0,00%	0,00%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%

Beleidsprestaties

WIL voert die taken uit voor de gemeenten waar gemeenten op grond van de volgende wetten toe verplicht zijn: Participatiewet; Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werklozen; Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen; Minimabeleid; Besluit bijstandsverlening zelfstandigen; Wet gemeentelijke schuldhulpverlening; Wet kinderopvang (artikel 1.22 tot en met 1.28); Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

WIL zorgt in het kader van deze regelingen voor een adequaat aanbod van diensten aan inwoners.

Ook voert WIL werkzaamheden uit in het kader van de Wsw op basis van een dienstverleningsovereenkomst.

Coöperaties en vennootschappen

Tabel 85 Verbonden partijen - BNG Bank NV (BNG)

BNG Bank NV (BNG) 's-Gravenhage			
Doel			
De BNG Bank NV is een handelsnaam van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en is de huisbank voor (semi)overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG Bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandeelen in het Nederlands maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid (Triple A). De BNG keert dividend uit en levert daarmee een bijdrage aan de algemene middelen.			
Programma			
Algemene dekkingsmiddelen			
Deelnemers			
De staat, gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.			
Openbaar belang			
BNG is de bank van en voor overheden in instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.			
Bestuurlijk belang			
De gemeente is aandeelhouder en heeft stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders. Wethouder Foekema is de door het college aangewezen vertegenwoordiger.			
Financieel belang			
De staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente IJsselstein bezit 4.563 aandelen à € 2,85 nominaal.			
Eventuele veranderingen in een belang			
Niet van toepassing.			
Verhouding eigen en vreemd vermogen			
	1-1-2021	31-12-2021	
Eigen vermogen	5.097.000	5.062.000	
Vreemd vermogen	155.262.000	143.995.000	
Betreft gegevens jaarverslag 2021. Dit zijn de meest actuele cijfers.			
Resultaat			
-			
Risico's en weerstandsvermogen			
De BNG Bank loopt diverse risico's (kredietrisico's, marktrisico's, liquiditeitsrisico's, operationele en strategische risico's), die zijn uitgewerkt in het Annual Report BNG Bank. Het risicobeheer is gebaseerd op een Risk Appetite Statement en gericht op handhaving van het risicoprofiel.			
Ontwikkelingen			
BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar maatschappelijke impact en een redelijk rendement voor de aandeelhoudende overheden. De nettowinst over 2021 bedroeg komt uit op € 236 mln, ondanks de zeer lage rentetarieven.			
Beleidsprestaties			
De BNG Bank biedt goedkope en duurzame financiering en financiële dienstverlening aan, voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.			

Tabel 86 Verbonden partijen – Vitens N.V.

Vitens N.V. Zwolle			
Doel			
De uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, de productie, transport, verkoop en distributie van water alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. Alles in de ruimste zin van het woord.			
Programma			
Algemene dekkingsmiddelen			
Deelnemers			
De aandeelhouders van Vitens zijn 105 gemeenten en 5 provincies.			
Openbaar belang			
Kwaliteit en continuïteit van schoon en betaalbaar drinkwater leveren en de duurzaamheid van bronnen in wingebieden en infrastructuur borgen.			
Bestuurlijk belang			
De gemeente is aandeelhouder en heeft stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders. Wethouder Foekema is de door het college aangewezen vertegenwoordiger.			
Financieel belang			
Gemeente IJsselstein bezit 31.228 aandelen van € 1.			
Eventuele veranderingen in een belang			
Niet van toepassing.			
Verhouding eigen en vreemd vermogen			
	1-1-2021	31-12-2021	
Eigen vermogen	559,2 mln.	600,3 mln.	
Vreemd vermogen	1.340,1 mln.	1.387,8 mln.	
Betreft gegevens jaarverslag 2021. Dit zijn de meest actuele cijfers.			
Resultaat			
Het resultaat over 2021 bedroeg € 19,4 mln. euro.			
Risico's en weerstandsvermogen			
-			
Beleidsprestaties			
Vitens draagt bij aan schoon en betaalbaar drinkwater voor de bewoners, aan een duurzaam onderhoud van de waterwingebieden en het in stand houden van de infrastructuur om water aan de huishoudens te leveren.			

Stichtingen en verenigingen

Tabel 87 Verbonden partijen - Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN)

Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN) Vianen
Doel
Het behalen van financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen door professionalisering van de inkoop- en aanbestedingsfunctie.
Programma
Algemene dekkingsmiddelen
Deelnemers
IJsselstein, Leusden, Molenlanden, Montfoort, Scherpenzeel, Vijfheerenlanden en Woudenberg, Avres, RMN, Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug.
Openbaar belang
Rechtmatig en transparant inkopen en aanbesteden.
Bestuurlijk belang
Het bestuur bestaat uit de gemeentesecretarissen van de samenwerkende gemeenten. De locosecretaris is de formele plaatsvervanger.
Financieel belang
In de begroting 2023 van de gemeente IJsselstein is een bedrag van € 154.000 geraamd voor deze gemeenschappelijke regeling.
Eventuele veranderingen in een belang
Resultaat
De geraamde kosten worden gedekt door de deelnemersbijdragen (Vaste Bijdrage Vergoeding en een Garantie Omzet Afname). Per saldo is het resultaat 0.
Risico's en weerstandsvermogen
Geen verhoogd risico.
Ontwikkelingen
IBMN werkt met een bedrijfsplan dat inspeelt op de veranderende omgeving en regio. Productgericht. Het specialisme van IBMN door te werken met domeinen blijft intact.
Beleidsprestaties
De door IBMN uit te voeren diensten voldoen aan de eisen van kwaliteit, deugdelijkheid, doelmatigheid en professionaliteit. Daarmee draagt IBMN bij aan een kwalitatief goed en procesmatig inkoopproces.

Tabel 88 Verbonden partijen - Stichting Robijn

Stichting Robijn Nieuwegein
Doel
De gemeente moet zorgen dat er genoeg openbaar onderwijs is.
Programma
Onderwijs, Sport, Kunst en Cultuur
Deelnemers
Robijn vormt het bestuur van 11 openbare basisscholen in Nieuwegein en IJsselstein.
Openbaar belang
Het openbaar onderwijs in IJsselstein en Nieuwegein is verzelfstandigd in stichting Robijn. De gemeente heeft geen direct bestuurlijk of financieel belang bij stichting Robijn. Echter is er wel een indirect belang aangezien de gemeente verantwoordelijk is voor het bieden van openbaar onderwijs.
Bestuurlijk belang
Zie onder kopje 'openbaar belang'
Financieel belang
Zie onder kopje 'openbaar belang'
Toezicht
De gemeente heeft een aantal toezichthoudende taken. De kaderstellende taken zijn belegd bij de gemeenteraad en de uitvoerende taken bij het college. Het toezicht wordt ingevuld op basis van de Governance notitie van Robijn (november 2016). Twee keer per jaar vindt een integraal voortgangsoverleg plaats over zowel de financiële voortgang als de onderwijskwaliteit. Dit overleg vindt plaats in gezamenlijkheid met beide portefeuillehouders, de bestuurder van stichting Robijn en één keer per jaar met een afvaardiging van de Raad van Toezicht. Deze overleggen vinden plaats aan de hand van een rapportage van de stichting: <ul style="list-style-type: none"> ◆ in oktober na verwerking van de leerlingentellingen en omtrent de contouren van de komende begroting (en meerjarenplanning) ◆ in maart/april – voorafgaande aan de Kaderbrief van de gemeenten voor het nieuwe begrotingsjaar – omtrent de voortgang van de financiën.
Ontwikkelingen
De begroting 2023 wordt in het najaar 2022 verwacht. De aandachtspunten voor 2023 zullen daarin verwoord worden. Namens gemeente IJsselstein is de wethouder Onderwijs bestuurlijk verantwoordelijk voor het in stand houden van afdoende openbaar onderwijs.
Beleidsprestaties
De gemeente heeft een wettelijke taak om voldoende openbaar onderwijs te bieden op een genoegzaam aantal scholen (Wet op het primair onderwijs). In de begroting zijn geen specifieke beleidsprestaties opgenomen ten aanzien van het openbaar onderwijs. Wel is als algemene beleidskader verwoord over de beschikbaarheid van adequate onderwijshuisvesting, de ononderbroken leerweg en de nauwe samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.

Tabel 89 Verbonden partijen - Stichting WerkwIJSS

Stichting WerkwIJSS IJsselstein			
Doel			
Het organiseren van werkplekken voor mensen met een arbeidsbeperking dan wel een achterstand tot de arbeidsmarkt.			
Programma			
Inkomen Jeugd en Wmo			
Deelnemers			
De gemeenten Lopik, IJsselstein, Nieuwegein en Vijfheerenlanden			
Openbaar belang			
Voldoende beschutte werkplekken voor inwoners die hier op zijn aangewezen.			
Bestuurlijk belang			
De gemeente is vertegenwoordigd in de raad van commissarissen (RvC) en heeft hier stemrecht. Wethouder Schell is door het college aangewezen als vertegenwoordiger in de RvC. De begroting van WerkwIJSS kent een zienswijzeprocedure voor de gemeenteraad.			
Financieel belang			
De begroting van WerkwIJSS is geen direct onderdeel van de gemeentebegroting. De gemeente koopt beschutte werkplekken in bij de stichting. Het door de gemeente te betalen tarief per beschutte werkplek is de uitkomst van het financieel resultaat van de stichting gedeeld door het totaal aantal ingekochte werkplekken van alle gemeenten. Hiermee is de gemeente (indirect) verantwoordelijk voor het resultaat van de stichting.			
Eventuele veranderingen in een belang			
Niet van toepassing.			
Verhouding eigen en vreemd vermogen			
De begroting van WerkwIJSS is geen direct onderdeel van de gemeentebegroting.			
Resultaat			
De begroting sluit met een saldo van 0.			
Risico's en weerstandsvermogen			
Hogere kosten of lagere opbrengsten van WerkwIJSS kunnen leiden tot hogere kosten voor de gemeente. Het weerstandsvermogen is minimaal € 121.000 met een bandbreedte van 40%. Eind 2023 is het weerstandsvermogen € 121.000.			
Ontwikkelingen			
Op termijn herhuisvesting vanwege de ontwikkeling van het de locatie.			
Verplichte kengetallen weerstandsvermogen			
n.v.t.			
De begroting van WerkwIJSS is geen direct onderdeel van de gemeentebegroting.			
Beleidsprestaties			
Voldoende beschutte werkplekken voor inwoners van IJsselstein die hier op zijn aangewezen.			

Tabel 90 Verbonden partijen - Stichting WerkwIJS Schoon

Stichting WerkwIJS Schoon IJsselstein
Doel
Het organiseren van werkplekken gericht op het uitvoeren van schoonmaakwerkzaamheden voor mensen met een arbeidsbeperking dan wel een achterstand tot de arbeidsmarkt.
Programma
Inkomen Jeugd en Wmo
Deelnemers
De gemeenten Lopik, Stichtse Vecht en IJsselstein
Openbaar belang
Voldoende werkplekken gericht op het uitvoeren van schoonmaakwerkzaamheden voor inwoners met een arbeidsbeperking dan wel een achterstand tot de arbeidsmarkt.
Bestuurlijk belang
De gemeente is vertegenwoordigd in de raad van commissarissen (RvC) en heeft hier stemrecht. Wethouder Schell is door het college aangewezen als vertegenwoordiger in de RvC. De begroting van WerkwIJS kent een zienswijze procedure voor de gemeenteraad.
Financieel belang
De begroting van WerkwIJS Schoon is geen direct onderdeel van de gemeentebegroting. De gemeente ontvangt een detachingsvergoeding per regelingsgebonden werknemer. Hiermee is de gemeente (indirect) verantwoordelijk voor het resultaat van de stichting.
Eventuele veranderingen in een belang
Niet van toepassing.
Verhouding eigen en vreemd vermogen
De begroting van WerkwIJS Schoon is geen direct onderdeel van de gemeentebegroting.
Resultaat
De begroting sluit met een saldo van 0.
Risico's en weerstandsvermogen
Hogere kosten of lagere opbrengsten van WerkwIJS Schoon kunnen leiden tot lagere opbrengsten of hogere kosten voor de gemeente. Het weerstandsvermogen is minimaal € 117.000 met een bandbreedte van 40%. Eind 2023 is het weerstandsvermogen € 159.000.
Ontwikkelingen
Op termijn herhuisvesting vanwege de ontwikkeling van het de locatie.
Verplichte kengetallen weerstandsvermogen
n.v.t.
De begroting van WerkwIJS Schoon is geen direct onderdeel van de gemeentebegroting.
Beleidsprestaties
Voldoende werkplekken voor inwoners van IJsselstein die behoren tot de doelgroep en hier op zijn aangewezen.

GRONDBELEID

De gemeente IJsselstein staat voor de opgave om 2.500 woningen te bouwen en bedrijventerreinen, wegen, natuur en recreatieruimte te realiseren. In deze ruimtelijke ontwikkeling werkt de gemeente samen met onder andere particulieren en ontwikkelaars. De focus voor de ruimtelijke ontwikkeling ligt in eerste instantie op binnenstedelijke locaties. De gemeente kijkt daarnaast ook naar buitenstedelijke locaties zoals De Kroon en het Kromme IJsselparkgebied.

Doelstellingen

Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke ontwikkelingen. Dit ligt vast in de Nota Grondbeleid. De raad actualiseert de Nota grondbeleid elke vijf jaar, voor het laatst in 2022. Via het grondbeleid stuurt de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van onder andere wonen, werken, groen en verkeer. Dat kan bijvoorbeeld door middel van aankoop, exploitatie en uitgifte van gronden. De gemeente kan ook meewerken aan de plannen van anderen. Het college kijkt daarbij naar een goede prijs-kwaliteitverhouding, efficiency, tijdigheid, financieel-economisch rendement, extra inkomsten en risico's.

Actief en faciliterend grondbeleid

We maken onderscheid tussen actief grondbeleid en faciliterend grondbeleid. Ook een tussenvorm is mogelijk. Met actief grondbeleid verwerft de gemeente zelf grond, maakt deze bouwrijp en geeft de grond zelf ook weer uit. De raad stelt de grondexploitatie vast bij het bestemmings- of omgevingsplan. De verwachting is, dat de raad in de toekomst meer grondexploitaties zal vaststellen met het oog op de woningbouwopgave.

Met faciliterend grondbeleid werkt de gemeente mee aan particuliere initiatieven zonder dat zij zelf over de grond beschikt. De rol van de gemeente beperkt zich dan tot het realiseren van openbare voorzieningen, zoals wegen en nutsvoorzieningen en het stellen van voorwaarden aan de particuliere ontwikkeling. Zij doet dat via het bestemmingsplan, een beeldkwaliteitsplan, de Nota Wonen en technische vereisten. Bij faciliterend grondbeleid verhaalt de gemeente de kosten van de openbare voorzieningen doorgaans op de initiatiefnemer. Hiervoor sluiten beide partijen een exploitatieovereenkomst af, ook wel anterieure overeenkomst genoemd.

Ook een tussenvorm van actief en faciliterend grondbeleid is mogelijk. De gemeente maakt dan een ontwikkeling aantrekkelijk voor marktpartijen om daadwerkelijk te realiseren. De gemeente kan ook samenwerken met een ontwikkelaar in een publiek-private samenwerking (PPS). Dit is een vorm van (mee)sturend grondbeleid.

Grondexploitatie project Binnenstad

De enige, nog lopende en door de raad vastgestelde grondexploitatie, is die voor het project Binnenstad. Voor voorzienbare risico's van deze grondexploitatie zijn budgetten opgenomen. De grondexploitatie en de risico's worden jaarlijks geactualiseerd en door de raad vastgesteld. De tweede fase van het project is in 2022 afgerond. Dit ging om de Koningshof/Schuttersgracht. Het college zal de raad informeren over de voortzetting van het Project Binnenstad.

SUBSIDIEVERLENING

De gemeente IJsselstein kent twee soorten subsidies: incidentele subsidies en structurele subsidies. De incidentele subsidieaanvragen worden binnen het verleende mandaat direct ambtelijk afgehandeld. De ingediende structurele subsidieaanvragen worden opgenomen in een jaarlijks subsidieoverzicht. Het subsidieoverzicht bestaat uit het overzicht van instellingen en activiteiten die de gemeente voornemens is te subsidiëren. Onderstaande bedragen zijn tot stand gekomen op basis van het concept Subsidieoverzicht 2023.

Op subsidies is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De wettelijke grondslag is uitgewerkt in de Algemene Subsidieverordening gemeente IJsselstein 2015. In de

- beleidsregels Sport 2013,
- Subsidieregeling Kunst en Cultuur IJsselstein 2022,
- Subsidieregeling combinatiefuncties gemeente IJsselstein 2021
- Uitvoeringsregeling gemeentetoeslag peuteropvang gemeente IJsselstein 2017

staat voor welke activiteiten binnen deze taakgebieden de gemeente IJsselstein subsidie beschikbaar wil stellen.

Subsidietoekenning vindt plaats binnen het beschikbare subsidieplafond. Het subsidieplafond is het bedrag dat gedurende een bepaalde periode ten hoogste beschikbaar is voor de toekenning van subsidies. De raad stelt eenmaal per jaar een subsidieplafond vast, op voorstel van het college. De vaststelling van de subsidieplafonds per programma gebeurt in november met het vaststellen van de begroting voor het volgende kalenderjaar. Bijstelling van de plafonds kan via de P&C-cyclus lopen.

Tabel 91 Subsidieverlening - Subsidieplafond per programma in 2023

Programma	Subsidieplafond 2023 in €
<i>Programma 1 – Bestuur en organisatie</i>	0
<i>Programma 2 – Openbare orde en veiligheid</i>	17.952
<i>Programma 3 – Wonen en ruimte</i>	182.927
<i>Programma 4 – Onderwijs, sport en cultuur</i>	2.771.114
<i>Programma 5 – Inkomen, jeugd en Wmo</i>	2.433.176
Totaal	5.405.169

De structurele subsidie aan de Reddingsbrigade, bestemd voor het stallen en onderhouden van de reddingsvloten, is in het verleden begrotingstechnisch ingedeeld bij programma Onderwijs, sport en cultuur. Omdat het eigenlijk geen subsidie voor sport betreft maar voor veiligheid, wordt deze subsidie verschoven naar het programma Openbare orde en veiligheid.

Bij het samenstellen van dit overzicht is rekening gehouden met de meerjarenbegroting 2022 en verder. De subsidies zijn, waar van toepassing, geïndexeerd met het indexpercentage zoals opgenomen in de meicirculaire 2022. In principe zijn de subsidieplafonds gedekt door de ontwikkelingen van de Algemene Uitkering en de overige gemeentelijke inkomsten.

FINANCIËLE BEGROTING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Tabel 92 Financiële begroting - Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2023			Raming 2024			Raming 2025			Raming 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma's												
1. Bestuur en organisatie	2.533.697	429.879	-2.103.818	2.493.729	429.879	-2.063.850	2.493.643	429.879	-2.063.764	2.493.556	429.879	-2.063.677
2. Openbare orde en veiligheid	3.482.661	-	-3.482.661	3.428.241	-	-3.428.241	3.389.537	-	-3.389.537	3.403.430	-	-3.403.430
3. Wonen en ruimte	24.828.518	15.146.541	-9.681.977	23.223.569	13.555.157	-9.668.412	23.560.513	13.842.075	-9.718.438	23.090.740	13.706.424	-9.384.316
4. Onderwijs, sport en cultuur	8.980.323	2.072.556	-6.907.767	8.692.966	1.941.138	-6.751.828	10.455.106	1.939.720	-8.515.386	9.356.626	1.938.301	-7.418.325
5. Inkomen, jeugd en Wmo	38.572.019	8.248.052	-30.323.967	38.638.184	8.269.510	-30.368.674	38.535.492	8.382.345	-30.153.147	38.579.650	8.395.568	-30.184.082
Totaal Programma's	78.397.218	25.897.028	-52.500.190	76.476.689	24.195.684	-52.281.005	78.434.291	24.594.019	-53.840.272	76.924.002	24.470.172	-52.453.830
Algemene dekkingsmiddelen												
Dividend	-	20.345	20.345	-	20.345	20.345	-	20.345	20.345	-	20.345	20.345
Saldo financieringsfunctie	6.574	8.016	1.442	-20.672	8.016	28.688	-85.422	8.016	93.438	-152.519	8.016	160.535
Algemene uitkeringen	-	60.020.036	60.020.036	-62.000	60.721.947	60.783.947	-62.000	61.501.867	61.563.867	-62.000	56.661.579	56.723.579
Overige financiering	4.312.604	55.000	-4.257.604	5.237.022	55.000	-5.182.022	5.376.418	55.000	-5.321.418	4.928.183	55.000	-4.873.183
Lokale heffingen	534.346	5.360.110	4.825.764	534.346	5.360.110	4.825.764	534.346	5.360.110	4.825.764	534.346	5.360.110	4.825.764
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	4.853.524	65.463.507	60.609.983	5.688.696	66.165.418	60.476.722	5.763.342	66.945.338	61.181.996	5.248.010	62.105.050	56.857.040
6. Overhead	9.264.779	643.269	-8.621.510	9.566.481	643.269	-8.923.212	9.266.886	643.269	-8.623.617	9.211.700	643.269	-8.568.431
8. Onvoorzien	40.450	-	-40.450	40.450	-	-40.450	40.450	-	-40.450	40.450	-	-40.450
9. VPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor toevoeging en onttrekking aan reserves	92.555.971	92.003.804	-552.167	91.772.316	91.004.371	-767.945						
Mutaties reserves per programma												
1. Bestuur en organisatie	-	8.188	8.188	-	8.188	8.188	-	8.188	8.188	-	8.188	8.188
2. Openbare orde en veiligheid	22.483	59.603	37.120	22.483	37.970	15.487	22.483	4.595	-17.888	22.483	19.700	-2.783
3. Wonen en ruimte	441.977	590.377	148.400	61.977	374.906	312.929	61.977	1.065.670	1.003.693	61.977	156.205	94.228
4. Onderwijs, sport en cultuur	257.909	790.503	532.594	257.909	616.949	359.040	257.909	1.339.199	1.081.290	257.909	863.399	605.490
5. Inkomen, jeugd en Wmo	17.542	64.862	47.320	17.542	31.386	13.844	17.542	40.060	22.518	17.542	26.609	9.067
6. Overhead	83.327	32.213	-51.114	83.327	404.647	321.320	83.327	129.817	46.490	83.327	99.351	16.024
7. Algemene dekkingsmiddelen	55.000	-	-55.000	55.000	-	-55.000	55.000	-	-55.000	55.000	-	-55.000
Totaal Mutaties reserves per programma	878.238	1.545.746	667.508	498.238	1.474.046	975.808	498.238	2.587.529	2.089.291	498.238	1.173.452	675.214
Resultaat na toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	93.434.209	93.549.550	115.341	92.270.554	92.478.417	207.863	94.003.207	94.770.155	766.948	91.922.400	88.391.943	-3.530.457

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Tabel 93 Financiële begroting - Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma	Taakveld	Begroting 2023			Saldo		
		Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
1 Bestuur en organisatie	0.1 Bestuur	1.839.915	51.510	1.788.405	1.788.479	1.788.433	1.788.387
	0.10 Mutaties reserves	-	8.188	-8.188	-8.188	-8.188	-8.188
	0.2 Burgerzaken	693.782	378.369	315.413	275.371	275.331	275.290
Totaal programma 1 - Bestuur en organisatie		2.533.697	438.067	2.095.630	2.055.662	2.055.576	2.055.489
2 Openbare orde en veiligheid	0.10 Mutaties reserves	22.483	59.603	-37.120	-15.487	17.888	2.783
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.047.402	-	2.047.402	2.022.982	1.989.278	2.003.171
	1.2 Openbare orde en veiligheid	1.435.259	-	1.435.259	1.405.259	1.400.259	1.400.259
Totaal programma 2 - Openbare orde en veiligheid		3.505.144	59.603	3.445.541	3.412.754	3.407.425	3.406.213
3 Wonen en ruimte	0.10 Mutaties reserves	441.977	590.377	-148.400	-312.929	-1.003.693	-94.228
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	384.036	510.463	-126.427	257.700	271.221	258.382
	0.63 Parkeerbelasting	-	1.203.501	-1.203.501	-1.217.448	-1.232.053	-1.232.053
	1.2 Openbare orde en veiligheid	670	78.279	-77.609	-77.609	-77.609	-77.609
	2.1 Verkeer en vervoer	4.091.594	35.196	4.056.398	4.088.948	4.269.038	3.955.564
	2.2 Parkeren	1.187.036	-	1.187.036	1.214.754	1.248.260	1.247.759
	3.1 Economische ontwikkeling	350.142	-	350.142	320.139	320.137	320.135
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	223	-	223	210	210	210
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	138.645	152.590	-13.945	-13.945	-13.945	-13.945
	3.4 Economische promotie	111.505	-	111.505	61.505	61.505	61.505
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.071.383	33.980	4.037.403	3.957.161	4.027.884	4.027.412
	7.2 Riolering	3.085.396	3.888.057	-802.661	-1.012.374	-1.191.289	-1.191.289
	7.3 Afval	4.756.681	6.000.695	-1.244.014	-1.244.034	-1.244.034	-1.244.034
	7.4 Milieubeheer	1.233.872	285.326	948.546	896.897	896.897	896.897
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	341.965	282.946	59.019	58.692	67.773	60.823
	8.1 Ruimtelijke ordening	879.742	100.000	779.742	777.742	777.742	777.742
	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.478.250	1.445.849	32.401	32.401	32.401	32.401

Programma	Taakveld	Begroting 2023			Saldo		
		Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
	8.3 Wonen en bouwen	2.717.378	1.129.659	1.587.719	1.567.673	1.504.300	1.504.416
Totaal programma 3 - Wonen en ruimte		25.270.495	15.736.918	9.533.577	9.355.483	8.714.745	9.290.088
4 Onderwijs, sport en cultuur	0.10 Mutaties reserves	257.909	790.503	-532.594	-359.040	-1.081.290	-605.490
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	13.720	55.359	-41.639	-42.206	1.545	-42.206
	4.1 Openbaar basisonderwijs	31.000	-	31.000	31.000	31.000	31.000
	4.2 Onderwijshuisvesting	2.144.645	254.181	1.890.464	1.745.933	3.390.590	2.211.285
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.590.435	578.595	1.011.840	1.007.840	1.007.840	1.007.840
	5.1 Sportbeleid en activering	535.482	-	535.482	645.739	668.267	687.067
	5.2 Sportaccommodaties	1.822.362	773.002	1.049.360	906.280	890.336	1.080.214
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	857.007	-	857.007	857.007	857.007	857.007
	5.4 Musea	456.835	-	456.835	456.835	456.835	456.835
	5.5 Cultureel erfgoed	111.831	86.439	25.392	41.374	119.940	37.257
	5.6 Media	1.245.510	324.980	920.530	920.530	920.530	920.530
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	171.496	-	171.496	181.496	171.496	171.496	
Totaal programma 4 - Onderwijs, sport en cultuur		9.238.232	2.863.059	6.375.173	6.392.788	7.434.096	6.812.835
5 Inkomen, jeugd en Wmo	0.10 Mutaties reserves	17.542	64.862	-47.320	-13.844	-22.518	-9.067
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	105.195	175.245	-70.050	-104.018	-95.130	-104.082
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.638.211	4.830	3.633.381	3.691.720	3.612.030	3.604.288
	6.2 Wijkteams	2.178.184	-	2.178.184	2.178.046	2.178.521	2.184.724
	6.3 Inkomensregelingen	10.201.965	7.575.000	2.626.965	2.667.955	2.649.977	2.713.013
	6.4 Begeleide participatie	3.325.071	347.807	2.977.264	2.975.652	2.949.663	2.938.286
	6.5 Arbeidsparticipatie	2.458.481	-	2.458.481	2.458.481	2.458.481	2.458.481
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	970.414	145.170	825.244	807.099	807.031	806.862
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-
	6.71a Hulp bij het huishouden (Wmo)	2.779.496	-	2.779.496	2.779.496	2.677.496	2.675.496
	6.71b Begeleiding (Wmo)	1.782.120	-	1.782.120	1.781.915	1.782.679	1.770.438
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	-
	6.72a Jeugdhulp begeleiding	2.182.290	-	2.182.290	2.182.087	2.182.048	2.182.090
6.72b Jeugdhulp behandeling	843.395	-	843.395	843.311	843.295	843.312	
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	12.135	-	12.135	12.134	12.134	12.134	

Programma	Taakveld	Begroting 2023			Saldo		
		Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
	6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	7.079	-	7.079	7.078	7.078	7.078
	6.73a Pleegzorg	327.650	-	327.650	327.617	327.611	327.618
	6.73b Gezinsgericht	839.350	-	839.350	839.266	839.251	839.268
	6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	2.062.982	-	2.062.982	2.062.775	2.062.737	2.062.778
	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	132.649	-	132.649	132.646	132.645	132.646
	6.74c Gesloten plaatsing	1.539.146	-	1.539.146	1.538.992	1.538.963	1.538.995
	6.81a Beschermd wonen (Wmo)	40.471	-	40.471	40.748	40.748	40.748
	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	786.720	-	786.720	786.638	786.882	790.909
	6.82b Jeugdreclassering	921.019	-	921.019	921.019	921.019	921.019
	7.1 Volksgezondheid	1.437.996	-	1.437.996	1.438.017	1.437.988	1.437.981
Totaal programma 5 - Inkomen, jeugd en Wmo		38.589.561	8.312.914	30.276.647	30.354.830	30.130.629	30.175.015
6 Overhead	0.10 Mutaties reserves	83.327	32.213	51.114	-321.320	-46.490	-16.024
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	25.456	304.669	-279.213	-289.628	-244.495	-206.592
	0.4 Overhead	9.239.323	338.600	8.900.723	9.212.840	8.868.112	8.775.023
Totaal programma 6 - Overhead		9.348.106	675.482	8.672.624	8.601.892	8.577.127	8.552.407
7 Algemene dekkingsmiddelen	0.10 Mutaties reserves	55.000	-	55.000	55.000	55.000	55.000
	0.5 Treasury	6.574	28.361	-21.787	-49.033	-113.783	-180.880
	0.61 OZB woningen	412.189	4.018.084	-3.605.895	-3.605.895	-3.605.895	-3.605.895
	0.62 OZB niet-woningen	94.660	1.340.748	-1.246.088	-1.246.088	-1.246.088	-1.246.088
	0.64 Belastingen overig	27.497	1.278	26.219	26.219	26.219	26.219
	0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	60.020.036	-60.020.036	-60.783.947	-61.563.867	-56.723.579
	0.8 Overige baten en lasten	4.312.604	55.000	4.257.604	5.182.022	5.321.418	4.873.183
Totaal programma 7 - Algemene dekkingsmiddelen		4.908.524	65.463.507	-60.554.983	-60.421.722	-61.126.996	-56.802.040
8 Onvoorzien	0.8 Overige baten en lasten	40.450	-	40.450	40.450	40.450	40.450
Totaal programma 8 - Onvoorzien		40.450	-	40.450	40.450	40.450	40.450
9 VPB	0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 9 - VPB		-	-	-	-	-	-
Totaal		93.434.209	93.549.550	-115.341	-207.863	-766.948	3.530.457

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Tabel 94 Incidentele baten en lasten - Overzicht

Incidentele baten en lasten					
Omschrijving	Progr.	2023	2024	2025	2026
Incidentele baten					
Bestrijding Energie maatregelen Energie armoede	3	62.503			
Verkoop grond herontwikkeling centrum	3	380.000			
Onttrekking reserves					
Egalisatie reserve rioolheffing t.b.v. rioolheffing	3	391.778	174.714		
Thuiszitterspact onttrekking uit reserve opschorting prestaties	4	4.000			
Aanpak ELIP onttrekking uit reserve opschorting prestaties	5	6.000	6.000	6.000	
Transformatie Fulcotheater	6	20.672			
Totaal incidentele baten		864.953	180.714	6.000	0
Incidentele lasten					
Digitalisering P&C producten	1	25.000			
Actualiseren Woonvisie	1				
Stelpost vrij besteedbare ruimte raad	1	100.000			
Onderzoeken mogelijke extra inkomstenbronnen	1		10.000		
Extra Jongerenontmoetingsplaats	2	5.000	5.000		
Opleiding, training en persoonlijke Beschermingsmiddelen BOA's	2	30.000			
Utrechtsestraat en Benschopperstraat fietsvrij	3		10.000		
Verkeerscirculatieplan binnenstad	3	5.000			
Autovrij Vingerhoekhof	3		20.000		
Onderzoek naar beveiligde fietsenstalling inclusief elektrisch opladen	3			50.000	
Oplaadmogelijkheden elektrische fietsen	3		30.000		
Streven naar aansluiting Nieuwegein-Zuid (verkeerskundig)	3	50.000			
Snellere OV-verbindingen regio	3	10.000			
Snellere fietsverbindingen regio	3		50.000		
Onderzoekskosten herinrichten rotonde Nelson Mandelaplein	3	20.000			
Inhuur beleid IJsselsteins Energie Transitiefonds	3		10.000		
Opstellen en uitwerken pva 'opwekken energie door zonnepanelen stimuleren'	3		20.000		
Aandacht hotspots groenvoorziening	3	50.000	50.000		
Onderzoek naar verbreden van park- en recreatiefunctie kasteelterrein	3		10.000		
Onderzoeken groenstroken voor 'adoptie' door inwoners	3	30.000			
Inventariseren onderdelen voor verbeterde binnenstad	3	60.000	60.000		
Actualiseren economische visie	3	30.000			

Incidentele baten en lasten					
Omschrijving	Progr.	2023	2024	2025	2026
Actualiseren faciliterend evenementenbeleid voor o.a. kleinschalige evenementen	3	20.000			
Herinrichten parkeerplaats sportvelden	3		50.000		
Maken stadsmarketing beleid dat gericht is op meer toerisme	3	10.000			
Onderzoeken benodigde aanpassingen tarieven leges i.r.t. kostendekkend	3	50.000			
Actualiseren Woonvisie	3		30.000		
Bestrijding Energie maatregelen Energie armoede	3	62.503			
Thuiszitterspact	4	4.000			
Opstellen armoedebeleidsplan	5	30.000			
Samenwerking lokaal werkteam en lokale ondernemers versterken	5	15.000	15.000		
Aanpak ELIP	5	6.000	6.000	6.000	
Inzet recruiter	6	111.449	55.724		
Transformatie Fulcotheater	6	20.672			
Toevoeging reserves					
Egalisatiereserve IPH gepland inzake herontwikkeling centrum	3	380.000			
Totaal incidentele lasten		1.124.624	431.724	56.000	0
Saldo incidentele lasten en baten		259.671	251.010	50.000	0

Tabel 95 Incidentele baten en lasten - Structureel saldo

Structureel saldo				
Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo	115.341	207.863	766.948	-3.530.457
Af				
Incidentele baten	442.503	-	-	-
Incidentele onttrekkingen reserves	422.450	180.714	6.000	-
Bij				
Incidentele lasten	744.624	431.724	56.000	-
Incidentele dotaties reserves	380.000	-		
Structureel saldo	375.012	458.873	816.948	-3.530.457

STRUCTURELE MUTATIES RESERVES

Tabel 96 Financiële begroting - Structurele mutaties reserves

Structurele mutaties reserves				
Omschrijving:	2023	2024	2025	2026
Onttrekking reserves				
Reserve groot onderhoud gebouwen	498.238	498.238	498.238	498.238
Totaal structurele onttrekkingen aan reserves	498.238	498.238	498.238	498.238
Toevoeging reserves				
Reserve dekking kapitaallasten	735.311	735.311	1.266.103	583.403
Reserve groot onderhoud gebouwen	408.657	558.021	494.453	591.725
Totaal structurele dotaties aan reserves	1.143.968	1.293.332	1.760.556	1.175.128

INVESTERINGEN

Onderstaand vindt u een overzicht van de investering die met het vaststellen van deze begroting opengesteld worden.

Tabel 97 Financiële begroting - Investerings

Programma 3 Wonen en ruimte						
Omschrijving	Categorie	2023	2024	2025	2026	Planning jaar gereed
Overtoom-parkeerinstallatie	maats. nut	265.000				2023
Parkeerinstallaties Isselwaarde	maats. nut		150.000			2024
Snellere fietsverb. regio (route Kromme IJssel)	maats. nut			750.000		2025
Snellere fietsverb.regio (fietsbrug Holl.IJssel)	maats. nut			1.200.000		2025
Verkeerveiligheid	maats. nut	400.000				2023
inrichten 30km zones woonwijken, 5 straten	maats. nut			250.000		2025
Snellere fietsverb.regio (Fietsstr Eiteren 2e Fase)	maats. nut	200.000				2023
Snellere fietsverb.regio (IJsselbos Ned.Plas)	maats. nut		600.000			2024
Actieplan Verkeerveiligh. Lorentzlaan	maats. nut			150.000		2025
Snellere fietsverb. regio (route Ned.Plas)	maats. nut		450.000			2024
Totaal		865.000	1.200.000	2.350.000	0	

Programma 4 Onderwijs, sport en cultuur						
Omschrijving	Categorie	2023	2024	2025	2026	Planning jaar gereed
Agnes, Tandem in 1MFA	econ. nut	2.990.640	2.990.640			2024
Nieuwbouw Baanbreker (IHP 2021)	econ. nut	1.755.000	1.755.000	1.755.000		2025
Verharde bestrating herbestraten	maats. nut	23.000				2023
Toplaag renovatie Keepershoeek (gras)	maats. nut	9.500				2023
Toplaag renovatie Veld 2 IJFc (gras)	maats. nut	39.000				2023
Vervangen beregeningsinstallatie veld 2 IJFC	maats. nut	4.000				2023
Revitaliseren onderbouw veld 2 IJFC (gras)	maats. nut	15.000				2023
Toezicht & Begeleiding vervanging Veld 2 IJFC	maats. nut	9.000				2023
Vervangen sanitari was- en kleedlokale IJFC	maats. nut		6.500			2024
Overtrekken dakbedekking bitumen was- en kleedlok.	maats. nut			7.500		2025
Herinrichten Parkeerpl Sportvelden (20 extra p)	maats. nut			200.000		2025
Totaal		4.845.140	4.752.140	1.962.500	0	

Programma 7 Interne Ondersteuning						
Omschrijving	Categorie	2023	2024	2025	2026	Planning jaar gereed
Wifi-accesspoints	econ. nut				38.000	2026
Netwerkswitches	econ. nut	117.272				2023
Smartphones	econ. nut				58.000	2023
Presentatiemiddelen	econ. nut	33.036				2023
Brw. Kazerne waterkoeling 26w vervangen	econ. nut				25.000	2026
Zware devices	econ. nut		6.904			2024
I-pads raad (VJN 2018). ook in 2026 verw!	econ. nut				25.000	2026
Computers en beeldschermen	econ. nut		190.968			2024
Tablets	econ. nut				75.000	2026
Totaal		150.308	197.872	0	221.000	

RESERVES EN VOORZIENINGEN

Tabel 98 Financiële begroting - Reserves en voorzieningen

	Saldo per 1-1-2022	Dotaties 2022	Onttrekking 2022	Saldo per 1-1-2023	Dotaties 2023	Onttrekking 2023	Saldo per 1-1-2024	Dotaties 2024	Onttrekking 2024	Saldo per 1-1-2025	Dotaties 2025	Onttrekking 2025	Saldo per 1-1-2026	Dotaties 2026	Onttrekking 2026	Saldo per 1-1-2027
ALGEMENE RESERVES																
Algemene reserve	3.411.194	1.744.241	0	5.155.435	0	0	5.155.435	0	0	5.155.435	0	0	5.155.435	0	0	5.155.435
Totaal algemene reserves	3.411.194	1.744.241	0	5.155.435	0	0	5.155.435	0	0	5.155.435	0	0	5.155.435	0	0	5.155.435
BESTEMMINGSRESERVES																
Reserve opschorting prestaties	288.864	2.265.581	2.523.045	31.400	0	10.000	21.400	0	6.000	15.400	0	6.000	9.400	0	0	9.400
Reserve project IJsselveld Oost	315.066	0	0	315.066	0	0	315.066	0	0	315.066	0	0	315.066	0	0	315.066
Reserve Decentralisaties	1.529.529	470.471	180.833	1.819.167	0	0	1.819.167	0	0	1.819.167	0	0	1.819.167	0	0	1.819.167
Reserve dekking kapitaallasten	12.138.837	0	685.626	11.453.211	0	735.311	10.717.900	0	735.311	9.982.589	0	1.266.103	8.716.486	0	583.403	8.133.083
Reserve flankerend beleid	425.855	0	138.951	286.904	0	0	286.904	0	0	286.904	0	0	286.904	0	0	286.904
Reserve A. Spainkstraat 36	126.853	0	52.829	74.024	0	0	74.024	0	0	74.024	0	0	74.024	0	0	74.024
Reserve Groot onderhoud gebouwen	1.439.182	498.238	438.720	1.498.700	498.238	408.657	1.588.281	498.238	558.021	1.528.498	498.238	494.453	1.532.283	498.238	591.725	1.438.796
Reserve Groot onderhoud civieltechnische kunstwerken	885.844	0	247.000	638.844	0	0	638.844	0	0	638.844	0	0	638.844	0	0	638.844
Egalisatiereserve IHP	1.622.511	0	216.656	1.405.855	380.000	0	1.785.855	0	0	1.785.855	0	0	1.785.855	0	0	1.785.855
Reserve Baggeren	217.870	0	0	217.870	0	0	217.870	0	0	217.870	0	0	217.870	0	0	217.870
ISV Clinkhoeff	389.415	0	0	389.415	0	0	389.415	0	0	389.415	0	0	389.415	0	0	389.415
Reserve Planschade	106.000	0	0	106.000	0	0	106.000	0	0	106.000	0	0	106.000	0	0	106.000
Reserve Woningbouwopgave	281.200	0	281.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Transformatie Fulcotheater	206.260	0	0	206.260	0	20.672	185.588	0	0	185.588	0	0	185.588	0	0	185.588
Totaal bestemmingsreserves	19.973.286	3.234.290	4.764.860	18.442.716	878.238	1.174.640	18.146.314	498.238	1.299.332	17.345.220	498.238	1.766.556	16.076.902	498.238	1.175.128	15.400.012
EGALISATIERESERVES																
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	18.000	0	18.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve Rioolheffing	1.424.184	0	0	1.424.184	0	391.778	1.032.406	0	174.714	857.692	0	0	857.692	0	0	857.692
Totaal egalisatiereserves	1.442.184	0	0	1.424.184	0	391.778	1.032.406	0	174.714	857.692	0	0	857.692	0	0	857.692
Totaal reserves	24.826.663	4.978.531	0	25.022.334	878.238	1.566.418	24.334.154	498.238	1.474.046	23.358.346	498.238	1.766.556	22.090.028	498.238	1.175.128	21.413.138
ALGEMENE VOORZIENINGEN																
Pensioenen Wethouders	5.840.392	50.000	0	5.890.392	50.000	0	5.940.392	50.000	0	5.990.392	50.000	0	6.040.392	50.000	0	6.090.392
Totaal algemene voorzieningen	5.840.392	50.000	0	5.890.392	50.000	0	5.940.392	50.000	0	5.990.392	50.000	0	6.040.392	50.000	0	6.090.392

	Saldo per 1-1-2022	Dotaties 2022	Onttrekking 2022	Saldo per 1-1-2023	Dotaties 2023	Onttrekking 2023	Saldo per 1-1-2024	Dotaties 2024	Onttrekking 2024	Saldo per 1-1-2025	Dotaties 2025	Onttrekking 2025	Saldo per 1-1-2026	Dotaties 2026	Onttrekking 2026	Saldo per 1-1-2027
ONDERHOUDS VOORZIENINGEN																
Asfaltwegen / bestratingen	130.719	318.000	280.500	168.219	318.000	299.000	187.219	318.000	383.000	122.219	318.000	422.000	18.219	318.000	336.219	0
Voorziening achterstallig onderhoud halfverharde paden	489	0	489	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening uitgestelde prestaties riolering	8.257.314	0	1.000.000	7.257.314	0	1.000.000	6.257.314	0	1.000.000	5.257.314	0	1.000.000	4.257.314	0	1.000.000	3.257.314
Voorziening riolering	8.090.721	1.766.646	1.485.000	8.372.367	1.766.646	2.101.000	8.038.013	1.766.646	1.193.000	8.611.659	1.766.646	2.002.000	8.376.305	1.766.646	815.000	9.327.951
Voorziening verkeersregelinstallaties	57.308	69.000	0	126.308	69.000	0	195.308	69.000	72.500	191.808	69.000	45.000	215.808	69.000	60.000	224.808
Voorziening achterstallig onderhoud wortelopdruk	394.057	0	80.000	314.057	0	200.000	114.057	0	114.057	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening achterstallig onderhoud wegen	596.638	0	300.000	296.638	0	296.638	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal onderhoudsvoorzieningen	17.527.244	2.153.646	3.145.989	16.534.902	2.153.646	3.896.638	14.791.910	2.153.646	2.762.557	14.182.999	2.153.646	3.469.000	12.867.645	2.153.646	2.211.219	12.810.072
Totaal voorzieningen	23.367.636	2.203.646	3.145.989	22.425.294	2.203.646	3.896.638	20.732.302	2.203.646	2.762.557	20.173.391	2.203.646	3.469.000	18.908.037	2.203.646	2.211.219	18.900.464
Totaal reserves en voorzieningen	48.194.299	7.182.177	3.145.989	47.447.628	3.081.884	5.463.056	45.066.456	2.701.884	4.236.603	43.531.737	2.701.884	5.235.556	40.998.065	2.701.884	3.386.347	40.313.602

GEPROGNOSTICEERDE BALANS

De geprognosticeerde balans geeft inzicht in de meerjarige ontwikkeling van de bezittingen en de schulden van de gemeente.

Tabel 99 Financiële begroting - Geprognosticeerde balans activa

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Eind 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
ACTIVA						
<i>Vaste activa</i>						
Materiële en immateriële vaste activa						
Materiële en immateriële vaste activa	68.759.858	74.590.004	76.981.468	79.631.683	79.125.138	75.519.405
Financiële vaste activa						
Kapitaalverstrekking deelnemingen	43.657	43.700	43.700	43.700	43.700	43.700
Leningen aan woning corporaties u/g	11.344.505	11.344.505	11.344.505	11.344.505	5.672.353	5.672.253
Leningen aan overige verbonden partijen	0		0	0	0	0
Overige leningen u/g	1.285.362	1.248.358	1.248.358	1.191.683	1.163.322	1.134.961
<i>Vlottende activa</i>						
Voorraden						
Onderhanden werk / grondexploitaties	-496.789	-155.401	-1.147.351	-829.700	0	0
Uitzettingen looptijd < 1 jaar						
Vorderingen op openbare lichamen	5.086.322	4.650.000	4.650.000	4.650.000	4.650.000	4.650.000
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.742.581	0	0	0	0	0
Overige vorderingen	2.005.727	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Overige uitzettingen	4.433.974	4.500.000	4.500.000	4.500.000	4.500.000	4.500.000
Liquide middelen						
Kas	2.315	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Bank	251.154	255.000	255.000	255.000	255.000	255.000
Overlopende activa	1.892.228	1.850.000	1.850.000	1.850.000	1.850.000	1.850.000
TOTAAL ACTIVA	101.350.894	100.328.666	101.728.180	104.639.371	99.262.013	95.627.819

Tabel 100 Financiële begroting - Geprognosticeerde balans passiva

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Eind 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
PASSIVA						
<i>Vaste passiva</i>						
Eigen vermogen						
Algemene reserves	3.411.194	5.155.435	7.109.103	7.224.444	7.432.307	8.199.255
Bestemmingsreserves	21.415.469	19.866.900	19.570.498	18.769.404	17.501.086	16.824.196
Nog te bestemmen resultaat	4.461.026	1.953.668	115.341	207.863	766.948	-3.530.457
Vorzieningen	23.367.637	22.425.294	20.732.302	20.173.391	18.908.037	18.900.464
Vaste schulden						
Leningen o/g	38.869.399	37.385.152	35.900.904	34.916.657	42.260.157	40.775.909
Leningen o/g nieuw af te sluiten	0	0	5.000.000	10.000.000	0	0
Leningen o/g overig	481.931	453.561	425.199	396.838	368.477	340.116
Waarborgsommen	5.353	3.667	3.667	3.667	3.667	3.667
<i>Vlottende passiva</i>						
Netto vlottende schulden						
Kasgeldleningen	0	3.684.990	3.471.166	3.547.107	2.621.334	4.714.670
Overige schulden	3.527.553	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
Overlopende passiva						
Overlopende passiva	5.811.332	5.900.000	5.900.000	5.900.000	5.900.000	5.900.000
TOTAAL PASSIVA	101.350.894	100.328.666	101.728.180	104.639.371	99.262.013	95.627.819

JAARLIJKS TERUGKERENDE ARBEIDSKOSTEN

In dit onderdeel zullen de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden toegelicht. Dit betreft wachtgeld/pensioenen ambtenaren. Hieronder vallen de volgende uitkeringen:

Werkloosheidswet

Als opvolger van de wachtgeldregeling is voor ambtenaren de Werkloosheidswet van toepassing geworden. Dit wordt door het UWV uitgevoerd. De door het UWV betaalde werkloosheidsuitkering wordt bij de gemeente in rekening gebracht.

Wachtgeld wethouders

Het gaat hierbij om verplichtingen aan wethouders die aan het einde van hun ambtstermijn (nog) geen andere werkrelatie hebben of ontslagen zijn. De verplichtingen voor het betreffende jaar worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht en werken door in de meerjarenraming (indien van toepassing). Voor deze verplichtingen wordt geen aparte voorziening gevormd.

Pensioenen wethouders

Om de huidige en toekomstige verplichtingen ten aanzien van de wethouders pensioenen te waarborgen heeft de gemeente een voorziening gevormd. Periodiek wordt een actuariële berekening gemaakt om te kunnen bepalen of het saldo van deze voorziening voldoende is om de pensioenverplichtingen van de wethouders te kunnen uitbetalen.

KERNGEGEVENS

Tabel 101 Financiële begroting - Kerngegevens

Kerngegevens	2023	2024	2025	2026
Aantal inwoners	33.908	33.941	34.036	34.169
Van 0 - 18 jaar	6.950	6.925	6.900	6.875
Van 18 - 65 jaar	20.729	20.754	20.779	20.804
Van 65 jaar en ouder	6.140	6.140	6.140	6.140
Uitkeringsontvangers	1.956	1.956	1.956	1.956
Bijstandsontvangers	479	479	477	482
Aantal woonruimten*	14.637	14.770	15.123	15.328
WOZ-waarde (in duizenden euro's)				
Woningen eigenaren	5.500.000	5.520.000	5.540.000	5.560.000
Niet-woningen eigenaren	452.000	452.000	452.000	452.000
Niet-woningen gebruikers	427.500	427.500	427.500	427.500
Aantal bedrijfsvestigingen	3.824	3.824	3.824	3.824
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	1.200	1.150	1.100	1.050

*Ten opzichte van het aantal woningen in 2021 (14.467) stijgt het aantal woningen in 2026 met 861 tot 15.328 woningen.

EMU-SALDO

Gemeenten verstrekken jaarlijks informatie aan het CBS over de ontwikkeling van de het lokale aandeel in het landelijk EMU-saldo. Deze ontwikkeling is voor verschillende overheidsinstellingen genormeerd. Indien blijkt dat op macroniveau het EMU-saldo overschreden wordt, dan worden overheidsinstelling hierover geïnformeerd en verzocht maatregelen te nemen.

De berekening van het EMU-saldo van de gemeente is als volgt:

Tabel 102 Financiële begroting - EMU-saldo

EMU-saldo			
(bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	507	-552	-768
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	5.830	2.391	2.650
3. Mutatie voorzieningen	-942	-1.693	-559
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	341	-992	318
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-6.606	-3.645	-4.295

TABELOVERZICHT

Tabel 1 Financiële samenvatting - Financieel perspectief op hoofdlijnen	1
Tabel 2 Financiële samenvatting - Meicirculaire 2022	1
Tabel 3 Financiële samenvatting - Autonoom en correcties	2
Tabel 4 Financiële samenvatting - Stelposten.....	2
Tabel 5 Financiële samenvatting - Coalitieakkoord.....	2
Tabel 6 Financiële samenvatting - Nieuw beleid buiten coalitieakkoord.....	4
Tabel 7 Financiële samenvatting - Incidentele weerstandscapaciteit (in €).....	4
Tabel 8 Financiële samenvatting - Structureel begrotingsaldo.....	5
Tabel 9 Programma 1 - Speerpunten	11
Tabel 10 Programma 1 - Overige indicatoren en kengetallen.....	12
Tabel 11 Programma 1 - Wat mag het kosten	12
Tabel 12 Programma 2 - Speerpunten 2023.....	16
Tabel 13 Programma 2 - BBV-beleidsindicatoren	16
Tabel 14 Programma 2 - Overige indicatoren en kengetallen.....	17
Tabel 15 Programma 2 - Wat mag het kosten	17
Tabel 16 Programma 2 - Toelichting belangrijkste afwijkingen	17
Tabel 17 Programma 3 - Speerpunten 2023.....	21
Tabel 18 Programma 3 - BBV-beleidsindicatoren	24
Tabel 19 Programma 3 - Wat mag het kosten	25
Tabel 20 Programma 3 - Toelichting belangrijkste afwijkingen	25
Tabel 21 Programma 3 - Investerings 2023	28
Tabel 22 Programma 4 - Speerpunten 2023.....	30
Tabel 23 Programma 4 - BBV-beleidsindicatoren	31
Tabel 24 Programma 4 - Overige indicatoren en kengetallen.....	31
Tabel 25 Programma 4 - Wat mag het kosten	31
Tabel 26 Programma 4 - Toelichting belangrijkste afwijkingen	32
Tabel 27 Programma 4 - Investerings 2023	32
Tabel 28 Programma 5 - Speerpunten 2023.....	36
Tabel 29 Programma 5 - BBV-beleidsindicatoren	37
Tabel 30 Programma 5 - Wat mag het kosten	38
Tabel 31 Programma 5 - Toelichting belangrijkste afwijkingen	39
Tabel 32 Programma 6 - BBV-beleidsindicatoren	41
Tabel 33 Programma 6 - Wat mag het kosten	41
Tabel 34 Programma 6 - Toelichting belangrijkste afwijkingen	41
Tabel 35 Programma 7 - Wat mag het kosten	43
Tabel 36 Programma 7 - Toelichting belangrijkste afwijkingen	43
Tabel 37 Programma 7 - Investerings	44
Tabel 38 Programma 8 - Onvoorzien.....	45
Tabel 39 Programma 9 - Wat mag het kosten	47
Tabel 40 Lokale heffingen - Ontwikkeling lokale lastendruk.....	49
Tabel 41 Lokale heffingen - Verwachte baten onroerendezaakbelasting 2023.....	50
Tabel 42 Lokale heffingen - Tarieven onroerendezaakbelasting	50
Tabel 43 Lokale heffingen - Tariefwijzigingen parkeren 2023	50
Tabel 44 Lokale heffingen - Geraamde baten straat- en garageparkeren 2023	51
Tabel 45 Lokale heffingen - Geraamde baten afvalstoffenheffing 2023	51
Tabel 46 Lokale heffingen - Tarieven afvalstoffenheffing 2023	51
Tabel 47 Lokale heffingen - Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2023	52
Tabel 48 Lokale heffingen - Geraamde baten rioolheffing 2023	52
Tabel 49 Lokale heffingen - Tarieven rioolheffing 2023.....	52
Tabel 50 Lokale heffingen - Staffel rioolheffing niet-woningen 2023.....	52
Tabel 51 Lokale heffingen - Kostendekkendheid rioolheffing 2023	53
Tabel 52 Lokale heffingen - Geraamde baten marktgelden 2023.....	53
Tabel 53 Lokale heffingen - Tarief marktgelden vaste standplaats 2023	53
Tabel 54 Lokale heffingen - Kostendekkendheid marktgelden 2023.....	54
Tabel 55 Lokale heffingen - Geraamde baten begraafrechten 2023.....	54
Tabel 56 Lokale heffingen - Tarieven begraafrechten 2023	54

Tabel 57 Lokale heffingen - Kostendekkendheid begraafrechten 2023	55
Tabel 58 Lokale heffingen - Geraamde baten leges 2023	55
Tabel 59 Lokale heffingen - Kostendekkendheid leges burgerzaken en APV 2023.....	55
Tabel 60 Lokale heffingen - Kostendekkendheid leges omgevingsvergunningen 2023.....	56
Tabel 61 Lokale heffingen - Onbenutte belastingcapaciteit onroerendezaakbelasting 2023.....	56
Tabel 62 Weerstandsvermogen - Incidentele weerstandscapaciteit	57
Tabel 63 Weerstandsvermogen - Structurele weerstandscapaciteit	58
Tabel 64 Risicobeheersing - Benodigde weerstandscapaciteit per programma	59
Tabel 65 Risicobeheersing - Risico's verbonden partijen	63
Tabel 66 Risicobeheersing - Historisch overzicht.....	63
Tabel 67 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing - Kengetallen.....	64
Tabel 68 Onderhoud kapitaalgoederen - Overzicht kapitaalgoederen.....	67
Tabel 69 Financiering - Financieringspositie meerjarig.....	71
Tabel 70 Financiering - Kasgeldlimiet meerjarig	72
Tabel 71 Financiering - Renterisico 2021-2024.....	72
Tabel 72 Financiering - Mutaties in leningenportefeuille opgenomen gelden 2023	73
Tabel 73 Financiering - Mutaties in leningenportefeuille uitgezette gelden 2023	73
Tabel 74 Bedrijfsvoering - Mutaties personeelslasten	78
Tabel 75 Verbonden partijen - Risicoprofiel.....	80
Tabel 76 Verbonden partijen - Afvalverwijdering Utrecht (AVU).....	82
Tabel 77 Verbonden partijen - Belastingssamenwerking Rivierenlanden (BSR).....	84
Tabel 78 Verbonden partijen - GGD regio Utrecht (GGDrU).....	86
Tabel 79 Verbonden partijen - Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)	89
Tabel 80 Verbonden partijen - Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL)	92
Tabel 81 Verbonden partijen - Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard (RHC)....	94
Tabel 82 Verbonden partijen - Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	96
Tabel 83 Verbonden partijen - Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	99
Tabel 84 Verbonden partijen - Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)	102
Tabel 85 Verbonden partijen - BNG Bank NV (BNG)	104
Tabel 86 Verbonden partijen - Vitens N.V.	105
Tabel 87 Verbonden partijen - Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN)	106
Tabel 88 Verbonden partijen - Stichting Robijn	107
Tabel 89 Verbonden partijen - Stichting WerkwIJS.....	108
Tabel 90 Verbonden partijen - Stichting WerkwIJS Schoon	109
Tabel 91 Subsidieverlening - Subsidieplafond per programma in 2023	113
Tabel 92 Financiële begroting - Overzicht van baten en lasten	115
Tabel 93 Financiële begroting - Overzicht van baten en lasten per taakveld	116
Tabel 94 Incidentele baten en lasten - Overzicht	120
Tabel 95 Incidentele baten en lasten - Structureel saldo.....	121
Tabel 96 Financiële begroting - Structurele mutaties reserves.....	122
Tabel 97 Financiële begroting - Investerings	124
Tabel 98 Financiële begroting - Reserves en voorzieningen.....	126
Tabel 99 Financiële begroting - Geprognosticeerde balans activa.....	128
Tabel 100 Financiële begroting - Geprognosticeerde balans passiva	129
Tabel 101 Financiële begroting - Kerngegevens.....	132
Tabel 102 Financiële begroting - EMU-saldo.....	133

COLOFON

Uitgave: Gemeente IJsselstein **September 2022**

Overtoom 1 / Postbus 26 / 3400 AA / IJsselstein
www.ijsselstein.nl / 14 030 / info@ijsselstein.nl

